

HIŠNI MISIJON

ali

DUHOVNE VAJE.

Po sv. Aljfonzu Liguorskem
z nekaterimi nauki in molitvami priredil in poslovenil

P. Marijan Širca,
mašnik reda sv. Frančiška.

Drugo pomnoženo izdanje

Tiskal in založil J. Krajec v Novem mestu.

1900.

Z dovoljenjem preč. knezoškofijskega ordinarijata
v Ljubljani dne 6. decembra 1898 št. 3721 in Provin-
cijalata Manjših bratov sv. Frančiška v Ljubljani dne
12. decembra 1898 št. 889.

030034401

Kazalo.

Predgovor	III
Nauk o duhovnih vajah	1
Nauk o mesečnem pripravljanju na smert	20
Kratek nauk sv. Alfonsa o premišljevanju	24
Molitev pred duhovnimi vajami	28
Molitev pred vsakim premišljevanjem	32
Premišljevanja.	
I. O važnosti zveličanja	33
II. O nečimernosti sveta	43
III. O popotovanju v večnost	54
IV. O grehu	66
V. O smerti	78
O smerti pravičnih	90
VI. O sodbi	94
VII. Kako bode pogubljenega kristijana v peklu vest pekla	103
VIII. O božjem vsmiljenju	111
IX. O Jezusovem rojstvu in življenju	121
X. O Kristusovem terpljenju	132
XI. O ljubezni križanega Jezusa	149
XII. O presvetem Rešnjem Telesu	155
XIII. O nebesih	168
XIV. O stanovitosti	177
XV. O zaupanju v varstvo presvete Device Marije	189
Molitev po dokončanih duhovnih vajah	200
Zahvala po dokončanih duhovnih vajah	202
Dostavek.	
I. Kratki duhovni nauki sv. Alfonsa L.	
Pripomočki, ohraniti se v stanu milosti božje	207
Duhovna pravila kerščanskega življenja	215

Čednosti, v katerih naj se vadi, kdor se po-	
svetiti želi	219
II. O dobri, zlasti vesoljni sveti spovedi	225
Izpraševanje vesti, pripravno tudi za vesoljno	
spoved	240
III. Ponovljenje kerstne obljube	245
Ponovljenje redovnih obljub	247
Jutranje molitve	249
Molitve	250
Drugo darovanje in dober namen	252
K Materi Božji	253
Jutranja molitev v času duhovnih vaj	254
Večerne molitve	255
Večerna oporoka	257
Tri božje čednosti. Vera. Upanje	260
Ljubezen	261
Počesčenje presv. Rešnjega Telesa	261
Duhovno obhajilo	263
Pozdravljenje Matere Božje	264
Ljubeznivi zdihljaji k Jezusu Kristusu	265
Darovalna molitev	268
Molitve k Jezusu za njegovo sveto ljubezen	269
Molitev za stanovitnost do smerti	279
Tri darovalne molitve k presveti Trojici za	
milost srečne smerti	270
Kratka vsakdanja molitev h križanemu Je-	
zusu za srečno smert	271
Molitev k preblaženi Devici Mariji, da nam	
izprosi ljubezen do Jezusa in srečno smert	272
Molitev k Mariji za spreobrnjenje od cerkve	
ločenih Gerkov	273
Sveta maša.	
Začetek sv. maše	274
Pervi del	275
Drugi del	276
Tretji del	277

Četerti del	278
Spovedne in obhajilne molitve.	
Pred spovedjo	280
Po spovedi	282
Pred sv. obhajilom	283
Po sv. obhajilu	286
Sveti križev pot	288
Postaja I.	289
" II.	290
" III.	291
" IV.	291
" V.	292
" VI.	293
" VII.	293
" VIII.	294
" IX.	294
" X.	295
" XI.	296
" XII.	296
" XIII.	297
" XIV.	298
Lavretanske litanije	300
Molitve.	
I. K presvetemu Rešnjemu Telesu	302
II. K sveti Devici Materi Mariji	303
III. K sveti Devici Materi Božji	303
IV. K svetemu Jožefu	306
V. Za vse potrebe	307
Počesčenje presvetega Rešnjega Telesa	308
Sv. Križ	309
Žalostna Mati	310

PREDGOVOR.

Najimetniše opravilo na svetu je gotovo skerb za zveličanje svoje duše. To pospešiti je tudi namen te knjižice, katera gre v drugem natisu z nekoliko spremenjenim naslovom in pomnoženo vsebino mej verne Slovence. Ker so „duhovne vaje“ res neki hišni ali zasebni misijon, ker imajo enaki namen kaker sv. misijoni, zato se mi zdi tudi primeren naslov „Hišni misijon“.

— Tak misijon, ali duhovne vaje, lahko vsak za se ali pa z domačo družino vsako leto opravi, in sicer doma, v hiši. — Sledeča pre-mišljevanja za to prekoristno pobožnost je spisal sv. Aljfonz Ligvorski, in sicer priredil jih je osem (t. j. prvih sedem in enajsto v tej knjižici) — prvotno za redovne osebe, ki bi želele mej letom tudi same za se „duhovne vaje“ opraviti, a izišle so pozneje prirejene tudi za

druge ljudi. Ta knjižica ima pa petnajst premišljevanj. zato. ako bi hotel kedo še kaj več premišljevati. Vzetih je ostalih sedem iz drugih premišljevanj sv. Aljfonza, kaker se nahajajo v knjižicah: „L'apparecchio alla morte“ (Priprava na smert) in „Via della salute“ (Pot zveličanja); deloma so iz daljših skrajšane ali pa iz krajših sestavljene. — Drugi nauki in molitve so posneti zlasti iz sv. Aljfonza L., tudi iz sv. Frančiška Sal. in sv. Leonarda Portomavriškega i. dr. Da vsebina in cena knjižice preveč ne narase, in ker ima gotovo že skoro vsaka slovenska hiša eno ali več molitvenih knjižic pri rokah, zato se ni zdelo potrebno dodati preobširnega molitvenika. — Naj bi pomogla ta knjižica vsaj nekoliko nadomestiti sv. misijone, kjer jih ni mogoče imeti, in kjer so bili, naj pomaga vsako leto oživljati misijonski duh in spominjati ljudi na večnost.

P. M. Š.

Na Tersatu 1898.

Nauk o duhovnih vajah.

Človek je po naravi slab in k neki dušni zaspanosti in omahljivosti nagnjen. Boj zoper meso in slaba nagnjenja je pa tako silen, da še pobožne duše mnogokrat omahujejo. Vemo, da nas čaka večnost, srečna ali pa nesrečna, pa vender pogostokrat zadremljemo in vdajamo se omamljivemu dušnemu snu, o katerem smo prepričani, da je zelo nevaren in pogubljev. Potrebno je torej, da se človek vsako toliko časa predrami in poišče leka proti tej zapeljivi zaspanosti. Sveti Alfons piše glede tega: „Obilna opravila, nemir in raztresenost mej svetom, to vse nam duha osuši, zato se je treba vsako toliko časa prenoviti, kaker pravi sv. Pavel: „Ponovite se v duhu svojega uma.“ (Ef. 4, 23.)

Izvrsten lek proti taki zaspanosti in krepak pripomoček za prenovljenje duha so sveti misijoni, zlasti pa „duhovne vaje“.

Pri svetih misijonih pretresajo duše oznanjevalci božje besede in večnih resnic, pri „duhovnih vajah“ pa si človek zlasti s pomočjo pripravne knjižice te resnice sam pred oči stavlja, pretresuje, sebe drami in v dobrem vtrjuje.

Namen duhovnih vaj je torej ta, da človek svoj poklic, svoj cilj in konec, dobro premisli in spozna, da natančniše stan svoje duše pregleda, da tako sprevidi, koliko se je od svojega cilja, t. j. od Boga oddaljil. Premišljevanje tega in drugih večnih resnic človeka nekoliko pretrese in zdrami, da sklene boljše in svetejše živeti. Blagor mu, kedor večkrat v življenju, če je le mogoče, vsako leto, duhovne vaje opravlja! Na tak način pripravlja v svojem sercu vredno prebivališče Jezusu. Kaker snago ljubeči človek svoje poslopje, ki se s časom nasmeti in otemni, večkrat osnaži in pobeli, tako dela tudi verni kristijan s svojim srcem, da postane vredno in dostojno prebivališče božje.

Premišljevanja, ki se v svetem času duhovnih vaj opravljajo, niso kar navadna premišljevanja, ampak neki poseben venec premišljevanj, kaker jih je veliki prijatelj božji, sveti Ignacij Lojoljski po posebnem navdihnjenju vredil.

Premišljujejo se sicer že znane večne resnice, ali to v posebnem redu. Za podlago vsem premišljevanjem stavi sv. Ignacij razmišljanje „o namenu človeka“, da svoj cilj in konec in važnost zveličanja spoznamo. Zato stoji tudi na čelu sledečih duhovnih vaj temu namenu primerno premišljevanje: „o važnosti zveličanja.“

Sv. Ignacij hoče, da se premišluje nadalje hudobija greha, ki nas od našega cilja in konca, od Boga in zveličanja, oddaljuje. Potem naj si predstavlja človek še nasledke in kazni greha: smert, sodbo in pekel.

V teku zlasti teh premišljevanj, ki so pripravne, da grešnika bolj pretresejo in mlačnega predramijo, treba je vest dobro izpraševati, da sprevidimo, koliko smo s pravega pota zašli. Pripravlja se ta čas na lepo in skesano, po navadi dolgo spoved, z mirnim, ne zmešanim, ponižnim in skesanim srcem, polnim strahu božjega.

Tem premišljevanjem sledi nadalje predstavljanje vsmiljenja božjega, katero nam dobri Oče nebeški po svojem Sinu skazuje. Namen teh premišljevanj je, obuditi v grešnem srcu upanje odpuščanja in razsvetljenje duha, da zna človek v prihodnje svoje življenje bolje vravnati. Zgled nam je Kristusovo življenje.

Premišljuje se tudi Zveličarjevo terpljenje in smert. — Ko grešnik v duhu svojega Zveličarja gleda, kako se za njega trudi, kako ga se zgledom in besedo išče, kaker zgubljeno ovčico, kako za njega terpi in kri preлива; to vse obudi v grešnem sercu živo upanje, da je Kristus pripravljen skesanemu grešniku odpustiti; izvabi mu iz serca in volje terden sklep, da hoče nadalje po zgledu Zveličarjevem lepo, krepostno in spokorno živeti.

Ko je človek vse to dobro premislil in serce očistil, naj premišljuje slednjič o ljubezni Jezusovi, o sv. Rešnjem Telesu, o nebesih, o slavi božji in enakem, kar nas z Jezusom združuje.

Tak red premišljevanja se vjema s trojno potjo duhovnega življenja, kaker jo imenujejo duhovni učitelji: prva je očiščevavna pot, druga razveseljevavna, in tretja združevavna pot. Ta vspeh morajo tudi duhovne vaje obroditi. Človek naj se namreč najpred očisti, potem razsvetli in v dobrem vterdi, slednjič pa naj se v ljubezni z Jezusom združi.

Premišljevanja duhovnih vaj so torej tako vrejena, da naj bi se premišljujoči človek najpred greha in pogubljenja prestrašil, da bi nadalje upanje odpuščenja in razsvetljenje dobil in se slednjič v ljubezni z Jezusom ze-

dinil. Strah božji naj tako obrodi pravo, čisto ljubezen božjo.

O koristi duhovnih vaj in o duhovni samoti, ki je za nje potrebna, prav lepo piše sv. Alfonz Ligvorski, rekoč:

„Veliko korist duhovnih vaj nam kažejo neizmerna spreobnjenja in poboljšanja, katerih hočem nekaj navesti. P. Maffei pripoveduje o nekem duhovniku v Sijeni (na Laškem), ki je prav pohujšljivo živel. Slučajno pride v mesto neki misijonar, da bi vodil tam duhovne vaje. Spotekljivec jih je tudi opravil; pa ne samo to, da si je resnice k sercu vzel in se spovedal, ampak nekega dne stopi z vervijo okoli vratu na pridižnico in prosi se solznimi očmi odpuščenja. Vstopil je potem v kapucinski red, kjer je sveto vmerl. Na smertni postelji je pripoznal, da se za vse dobro, kar ga ima na sebi, mora zahvaliti duhovnim vajam. — V Siciliji je imel neki plemenitaš prav razuzdanega sinu. Vse poskušnje, da bi ga na pravo pot pripeljal, so bile zastonj. Slednjič odloči oče dati sinu na galejo, na ladjo, kjer je moral se sužnji priklenjen veslati. Ta ubožec se je smilil nekemu pobožnemu redovniku, kateri ga obišče in se svojim prijaznim obnašanjem pregovori, da naj na ladji sam večne resnice premišluje in prevdarja.

Ko je mladenič to dovršil, želi opraviti veliko spoved in potem je svoje življenje popolnoma premenil, tako da ga je oče zopet k sebi vzel in mu svoje očetovsko serce odperl. — Neki redovnik je svoj stan zelo zanemarjal in prav slabo živel, tako da je bil drugim bratom že neprenesljiv. Predstojniki mu zapovedó, da mora opraviti duhovne vaje, on se pa porogljivo šali ter pravi prijateljem: „Le deržite pripravljene rožne vence, da se me ž njimi dotaknete, keder se vernem (kaker se pobožni svetnikov dotikajo).“ Ali duhovne vaje so ga res spreobernile, da je bil potem drugim v lep zgled, tako da so se tudi drugi te pobožnosti poprijeli. — Neki mladeniči so se svojim tovarišem, ki so mislili duhovne vaje opravljati, posmehovali; šli so ž njimi, ne zavoljo pobožnosti, ampak da bi se ž njimi norčevali. Pa kaj se zgodi? Premišljevanja so jih tako presunila, da so se nad grehi razjokali in svoje življenje poboljšali.

Naj ti zadostijó ti zgledi, dragi kristjan, da se prepričaš, kako koristne da so tedaj duhovne vaje. — Da jih pa visoko ceniti moramo, spodbuditi nas mora zgled mnogih svetnikov in svetih mož, kateri svoje spreobrnjenje in svetost ravno duhovnim vajam pripisujejo, kaker n. pr. sv. Karelj Boromejski,

sveti Frančišek Saleški, Ludvik Granaški in drugi.

Sveti Alfonz pravi nadalje, da čeravno so duhovne vaje vsakemu kristjanu koristne, so pa še posebno koristne tistim, ki mislijo svoj stan premeniti. Kaker se bere, so bile tudi prvotno iz tega namena vpeljane.

Da pa božjega razsvetljenja deležni postanemo, potrebno je Bogu se približati: „Pristopite k njemu in bote razsvetljeni,“ pravi David. (*Psal. 33, 6.*) Sveti A guštin pa piše: „Kaker naše oko sonca ne vidi, če žarki do njega ne pridejo, tako ne moremo tudi mi božje svetlobe videti, ako nas Bog sam ne razsvetli.“ To razsvetljenje pa se dobiva v duhovnih vajah, ker tedaj se približamo Bogu, on pa nas razsvetljuje. — V času duhovnih vaj naj se tedaj človek koliker more od sveta odterga in edino le z Bogom peča. Bog govori tedaj z nami z razsvetljenjem, mi se pa pogovarjamo ž njim s premišljevanjem, obujanjem dobrih občutkov ali djanj ljubezni, kesanja nad grehi, sè zaterevanjem, da mu hočemo v prihodnje zvestejše služiti, in s prošnjami, da naj nam svojo voljo razodene in naše sklepe poterdi.

Kedor hoče torej z boljim vspehom duhovne vaje opraviti, naj si poišče samotn

kraj. Bog govori gotovo v tem, ki ga išče, ali on ne govori mej svetnim šumom. Potrebna je torej samota in mir. Zato je vabil sveti Vincencij Pavljanski ob času misijonov vedno poslušavce, da naj bi v kakšnem samotnem kraju duhovne vaje opravljali. — Nekedaj je rekel Gospod sveti Tereziji: „O kako rad bi govoril z marsiketerimi dušami; ali svet dela toliko šuma v njih sercih, da ne morejo slišati mojega glasu. O da bi se hotele vsaj nekoliko od sveta odtergati.“ Zato so zapuščali svetniki očetovske hiše in domovino, ter so se v puščave ali pa samostanske celice skrivali, da bi tam Boga našli in njegov glas slišali. Sv. Evherij pripoveduje, da je nekedo iskal tak kraj, kjer bi Boga našel. Posvetoval se je o tem z nekim duhovnim učiteljem, kateri ga odpelje v neko samoto rekoč: „Tu je kraj, kjer se Bog najde. — Sv. Bernard pravi, da je Boga bolj spoznal pod hrasti in bukvami, kaker pa iz učenih knjig.

Posvetni ljudje se radi zabavljajo v društvu prijateljev; svetniki ljubijo pa nasprotno samotne kraje, gozde in votline, da tam osamljeni z Bogom občujejo, kateri se v samoti z dušami prijazno razgovarja, kaker prijatelj s prijateljem. „O samota — zdihnil je sveti Jeronim, — o samota, kjer

se Bog s svojimi tako zaupljivo bavi in pogovarja.“

Sv. Alfonz piše nekemu mladeniču (iz keterega pisma je ta njegov nauk posnet): „Hotel sem Vam vse to pisati, da bi Vam vdihnil ljubezen do svete samote, ker upam, da si ne bote v duhovnih vajah, ki jih mislite opravljati, glave razbijali, ampak Bog Vam bo dal okusiti toliko duhovno sladkost, da Vas bode ljubezen do duhovnih vaj tako prevzela, da jih bote vsako leto opravljali.“

Kralj David, od posvetnih skerbi že ves omamljen in vtrujen, si želi peroti, da bi mogel sè sveta zleteti in kaj miru najti: „Kedo mi dá peroti, kakor golobu, da bi zletel in počival.“ (*Psal. 54, 7.*) Ker pa ni mogel telesno sveta zapustiti, prizadeval si je vsaj včasih od vladarskih skerbi in opravil odtergati se, da se je mogel v samoti z Bogom baviti. Tako je našel njegov duh miru: „Glej daleč sem zbežal in ostal v puščavi.“ (*Psal. 54, 8.*) Tudi Jezus Kristus, kateri ni samote potreboval, da bi v Bogu zbran ostal, se je vendar v samoto podajal, da bi nam dober zgled zapustil. Sv. evangelij namreč pravi: „In keder je bil množice odpustil, šel je na goro sam molit.“ (*Mat. 14, 23.*) „On pa se je ognil v puščavo in je molil.“ (*Luk. 5, 16.*) Želel je,

da naj tudi njegovi učenci odpočijejo v samoti od truda, rekoč: „Pojdite na stran v samotni kraj in si malo odpočite.“ (*Mark. 6, 31.*) S tem nas je hotel Jezus prepričati, da se duh celo pri duhovnem delu vtrudi in opeša, zato ga je treba v samoti okrepčati.

Posvetni ljudje, ki so vajeni mej veselici in zabavami živeti, mislijo da mora biti ta samota strašno dolgočasna. Res je dolgočasna grešniku, kateri ne išče Boga, ker v samoti se mu vest zdrami in ga počne zbadati, mej svetom si jo z opravili in zabavami vdušuje. Kedor pa Boga išče, njemu ni samota dolgočasna, ampak polna veselja in zadovoljnosti. Morebiti bi kedo vgovarjal, kako da je vender mogoče vesel biti v samoti brez vsake zabave? Sv. Bernard tako-le odgovarja: „Tisti ni sam v samoti, kateri tam Boga išče, Bog sam ga tjakaj spremi in da mu večji zadovoljnost, kakor ke bi bil v družbi najimenitnejših svetnih velikašev. — Jaz nisem bil nigdar menj osamljen, — pravi nadalje sv. Bernard, — kakor ravno tedaj ko sem bil sam.“

Čeravno bi ne bilo v samoti druge tolažbe, kakor ta, da spoznavamo večne resnice, že to samo jo stori zaželeno. Ker če tiste resnice, ki se tičejo Boga in božjih reči,

spoznamo, nam to nasiti duha bolj, kaker posvetna učenost, ki ga zadovoljiti ne more, ker je samo slepota in prevara. — Tukaj spoznavamo čisto resnico sv. vere, veliki pomen večnosti, gnjusobo greha in vrednost milosti božje, ljubezen božjo do nas, nečimernost posvetnih dobrot in slepoto tistih, ki večne dobrote zgubljajo, zato da si kaj posvetnega blaga pridobijo in se tako v večno terpljenje pogreznajo. Pazljivi pogled teh resnic nam obudi v sercu terden sklep poboljšanja, in tako se odločimo posluževati se za to zdatnih pripomočkov. Človek se odterže od pozemeljskih nagnjenj, združi se z Bogom v molitvi in shrepenenjem, da bi popolnoma njegov postati mogel; daruje se mu samega sebe in obuja v sercu djanja kesanja, ljubezni in vdanosti v voljo božjo. Na tak način se povzdigne naš duh v višave nad pozemeljske stvari, ketere se mu vse nič ne zdijo, in spozna, da je človek za nekaj blažjega in vzvišenišega rojen.

Gotovo je, da je človek ves drugi, ko duhovne vaje doverši, kaker tedaj, ko jih je začel (če jih je le prav opravljal). Sv. Janez Krizostom pravi: „Odtegnite se v samoto, to je veliki pripomoček svetosti.“ — Tako piše sv. Aljfonz o koristi duhovnih vaj in o duhovni samoti.

Dobro opravljanje duhovnih vaj zahteva torej samoto, in popolno odterganje od svetnih opravil in sveto molčanje, da je človek bolj v Bogu zbran; to je zelo potrebno.

Redovna oseba v samostanu si lahko tako samoto in tihoto napravi in od opravil za nekoliko časa odstopi. Težje je to svetnim osebam, pa vendar naj se tudi svetni človek vsaj za nekaj časa osami in od navadnih domačih opravkov odterže. Če pa ni mogoče popolnoma po pravilih duhovne vaje opravljati, naj stori človek vsaj koliker more; bolje je nekaj kaker nič. Nikar pa ne zabi, pobožna duša, čeravno si mej svetom, ta čas koliker le moreš, sveto molčanje gojiti. — Opravljaj tedaj duhovne vaje, kaker ti okoliščine dopuščajo. Kedor ima resnično željo po tem, njemu tudi Bog pomaga. Komur je res zveličanje pri sercu, ta si zna že pomagati. Ljubezen do Boga in lastnega zveličanja je najdljiva, da si človek tudi doma mej družino samote in miru poiskati zna, vsaj koliker more.

Taki, ki se popolnoma v samoto podati ne morejo, naj poslušajo nauk sv. Franciška Saleskega o duhovni samoti. Tako-le piše on v svoji Filoteji:

„Spominjaj se čez dan, kolikerkrat ti je mogoče, pričujočnosti božje ... Premisli, kaj

Bog dela in kaj ti delaš; videla boš, Bogomila, da je njegovo obličje vedno na te obrnjeno, in da te z neizrečeno ljubeznijo gleda . . . Ptice imajo svoja gnjezda, jeleni svoje goščave; tako si morajo izbrati tudi naša serca kako zavetje, na Golgoti, ali v ranah našega Izveličarja, ali pa kje drugje blizu njega . . .

Ne pozabi torej večkrat zbežati v samoto svojega serca, čeravno si po zunanjem mej ljudmi in pri delu. Množica, ki te obdaja, ne more kaliti le notranje samote, ker tvojega serca obdati ne more, čeravno obdaja tvoje truplo; tvoje serce je vendar le samo v pričučnosti edinega Boga.

Sveti Katarini Sijenski so vzeli stariši čas in kraj za molitev in premišljevanje; Bog ji je pa vdihnil misel, da naj si napravi v sredi svojega serca molitveni hramič, v kete-rega bi mogla vsaj v duhu pribežati mej vsemi svojimi opravili in se tam izročevati sveti samoti. In ker je ona to zvesto opravljala, zato jej ni bil nadležen svet sè svojim zalezovanjem; saj se je zaperla v svoj notranji hramič in tam se je tolažila sè svojim nebeškim ženinom. Včasih je svetovala tudi svojim duhovnim hčeram, naj si sezidajo v svojih srcih skrito izbico in naj v njej prebivajo. — Pokliči tedaj tudi ti svojo dušo večkrat v

notranji kraj svojega serca. — Tako uči sv. Frančišek Saleski svojo Bogomilo.

Prav mičen glede tega je tudi nauk našega svetega Očeta Frančiška Asiškega, kateri pravi: „Kjerkoli se znajdemo in hodimo, vedno celico seboj nosimo. Brat, život je naša celica in duša je puščavnica, ketera v celici prebiva, da Boga moli in o njem premišljuje. Če torej duša ne ostane mirno v celici, malo pomaga redovniku zidana celica.“

Kedor želi lepo in vspešno duhovne vaje opraviti, mora si mej letom tudi primeren čas odbrati. Ljudem, ki mej svetom živijo, menda bi najlaglje bilo v adventu ali pa v štiridesetdanskem postu te pobožnosti se lotiti. Tedaj ni še toliko opravkov in ta čas je nekam bolj resen in svet, res kaj pripraven za to. Sicer naj si pa človek pomaga, kaker zna in more, da le duhovne vaje prav opravi. — Pri duhovnih vajah je potrebno posluževati se kakšne za to pripravne knjižice. Lehko se poslužiš teh premišljevanj sv. Alfonsa, ali pa drugih pripravnih za to, kaker bolj tvoji notranjosti vgajajo, samo da namen dosežeš.

Glede načina sledečih premišljevanj pravi sv. Alfonz, da jih ni hotel spisati v podobi govora ali razprave, „ampak — pravi sam — kar naravnost večne resnice pred oči postav-

ljam z vednim obračanjem na se in z obujanjem pobožnih občutkov.“ Prvotnim takim osmim njegovim premišljevanjem dodanih je še drugih sedem njegovih koliker mogoče tako vravnanih. — Sestavljena pa so ta premišljevanja tako, da so kaj pripravna, ako želi kedo duhovne vaje sam za se opravljati.

Po nauku sv. Alfonsa se v premišljevanju lahko pri tistem odstavku dlje časa pomudiš, kjer si bolj ginjen, ali kateri te bolj veže in kjer duša več hrane nahaja. Le pri tem ostani, dokler je duši drago, nič ne de, ako tudi celega premišljevanja ne prečitaš; namen si že dosegel, namreč serce si vnel in voljo nagnil, da zdihuje in dobre sklepe dela. To je namen premišljevanja, katero je takrat dobro opravljeno, ko je združeno z molitvijo in dobrimi sklepi, ne pa če se je samo prečita, če je potem še tako dolgo.

„Duhovnih vaj ne začenjaj sè željo po duhovni sladkosti in občutljivi pobožnosti, ampak edino le s tem čistim namenom, da bi mogel spoznati in storiti, kar Bog od tebe želi. Ako se s takim namenom duhovnih vaj lotiš, tedaj te bode Bog razsvetlil in ti ljubezen vnel, čeravno morebiti pri tem samo suhoto in zopernost občutiš. Koliker zvestejši ostaneš v duhovni samoti, tolako

obilniši bodo milosti, s katerimi obdarovana bo tvoja duša duhovne vaje končala.“

Sledeča premišljevanja, kaker rečeno, so bolj posameznim osebam namenjena, pa vender mislimo, da se lahko tudi pri skupnih duhovnih vajah porabiti dajo. To je kaj lepo in hvalevredno, ako bi se pobožni kristjani dogovorili, da bodo skupno duhovne vaje opravljali. Zelo primerno bi bilo to zlasti za ude „tretjega reda“ ali pa ketere druge bratovščine, da bi se vsaki dan k premišljevanju skupaj shajali, ako mogoče pod vodstvom kake duhovne osebe; ako ne, naj si pa izberó keterega, da bode iz kakšne primerne knjižice dotična premišljevanja glasno bral in tudi druge molitve vodil. — Kedor pa tako v skupščini premišljevanje bere, naj bere počasi in s prestanki, da bode vsakemu mogoče svete resnice bolje premisliti in v srce vtisniti. — Ko tako počasi čitanje konča, naj ostane cela družba nekoliko časa mirna, in naj prebrane resnice natančniše premišljuje po zgledu, kaker je bilo pred povedano.

Lepo bi bilo, da bi se tudi druge ta čas navadne pobožnosti skupno opravljale, kaker n. pr. „obiskovanje presv. Rešnjega Telesa“, „rožni venec“ in druge.

Takim pobožnim skupščinam gotovo ne bi Bog svojega blagoslova odrekel, saj pravi Jezus sam, da kjer sta dva ali trije v njegovem imenu zbrani, tam je on mej njimi.

Mislimo, da bi tudi posamezne družine, vsaj koliker toliko, lahko doma skupno duhovne vaje opravljale. Družinski očetje in matere naj pomislijo, ali bi ne bilo morebiti mogoče v pozimskem času pod njih vodstvom zjutraj in zvečer nekoliko večne resnice premišljevati in se sploh nekoliko dni bolj zbrano v Bogu zadržati? Nad take družine bi Bog gotovo obilnost svojega blagoslova izlil ter jih z milostmi obogatil.

Koliko dni je pa treba duhovne vaje opravljati? Najbolje bi bilo celih osem dni v duhovni samoti ostati. Če je to težko, naj se skerči čas po okoličnostih, ali manj kaker v treh dneh pač ni mogoče vse v redu opraviti. — Kaj več časa bi svetovali tistim, ki se ne morejo tako popolnoma od domačih opravkov odtergati. Taki naj si pa vsaki dan po nekoliko časa za dušni mir prideržijo.

Vsaki dan premišluj dvakrat ali trikrat. Razdeli si potem primerno premišljevanje. Ako samo tri ali štiri dni duhovne vaje opravljaš, porabi za to prvih sedem premišljevanj in enajsto. Ako pa dlje časa premiš-

ljuješ, lahko porabiš še kaj družih, ki smo jih prvotnim osmim za to pridružili.

Duhovne vaje potrebujejo tudi lep dnevni red. Primerno si razdeli čas po okoličnostih. Čas duhovne samote je čas duhovnih opravkov, druga dela naj tedaj po mogočnosti prenehajo. Premišljevanja opravljaj ob določenih urah, vsaj po pol ure. Po premišljevanjih izprašuj svojo vest, čitaj iz kakšne duhovne knjige. Potrebno je ta čas tudi kaj več moliti. Duhovno branje in molitev je v času duhovnih vaj koristno, da se duh nekoliko od premišljevanja odpočije. Primerne knjige za tako čitanje so n. pr.: „Kristusovo življenje in smert“, „Tomaž Kempčan“ in posebno še „Življenje svetnikov“ — zlasti spokornikov. — V cerkvi se rad zadržuj, ako je le mogoče bodi vsaki dan pri sv. maši in zraven tega obišči tudi če moreš presv. Rešnje Telo.

Poglavitni namen duhovnih vaj je pa naše poboljšanje. Poboljša se pa lahko pravični in grešnik, ta naj se spokori, pravični pa naj se v svetosti še bolj vterdi in napreduje. — Premišljevanja, molitev, duhovno branje, to vse so samo sredstva ali pripomočki za dosego pravega namena. To vse napeljuje človeka, da premisli svoj dušni stan, da sprevidi, koliko je od pravega cilja in

konca zašel, kako nevaren da je grešni stan in kako strašno pogubljenje. To vse obudi v človeku sklep poboljšanja in pravega kerščanskega življenja. Začetek poboljšanja pa je lepo in skesano opravljena sveta spoved, navadno generaljna spoved, o kateri stojijo v tej knjižici neke male opazke. — To je še le začetek poboljšanja, s tem se posterže stari kvas in sklene se v prihodnje bolje živeti in stanoviten ostati. — V času duhovnih vaj se ima priložnost natančnije svoje dušne slabosti in nevarnosti premisliti in opazovati, ketere strasti, kakšni grehi so nam bolj nevarni, ali nevošljivost, ali lenoba, ali jeza ali kaj drugega. Proti takim slabostim odloči kristjan posluževati se potrebnih pripomočkov, molitve, zatajevanja, svetih zakramentov, in drugih. Terdne sklepe je pa treba tudi djansko izvrševati. Da se tega mej letom laglje domisliš, si jih lahko tudi skrivno zapišeš. *) Pri vsem tem pa prosi sv. Duha in presveto Devico Marijo za pomoč in razsvetljenje, da boš znal prave sklepe storiti in jih tudi zverševati.

*) Primerno berilo za dobre sklepe obuditi je v dodatku zadaj, zlasti o „čednostih in pripomočkih, ohraniti se v stanu milosti božje.“

Nauk

o mesečnem pripravljanju na smert.

Duhovne vaje, o katerih je bilo do tukaj govorjenje, opravljajo se navadno po enkrat, pa tudi večkrat lahko mej letom. Zraven teh duhovnih vaj priporočajo nam pobožni in od Boga razsvetljeni duhovni učitelji še neko slično in pogostnišo pobožnost, in ta je, da se vsaki mesec enkrat za smert pripravljamo. Ker je pa sledeča knjižica tudi za to pobožnost pripravna, naj sledi nekoliko besedi o tem važnem opravilu.

Sveti Leonard Portomavriški pravi: „Najimenitniše djanje kerščanske previdnosti, kaker se meni zdi, je to, da se pripravljamo storiti dobro zadnji korak, — namreč v večnost, — ker če takrat stopnjo zgrešimo, se ta pogrešek nigdar več popraviti ne da. Že sama misel na to tako veliko nevarnost pretresla je najimenitniše osebe — stebre sv. cerkve, napolnila je samostane z redovniki in puščave s puščavniki, ker od tega je odvisno neprecenljivo opravilo našega večnega zveličanja. —

Ako želiš to srečno izveršiti, stori to-le: najprej se priporočuj Bogu, da zadobiš to neprecenljivo milost sv. stanovitnosti, ki presega vse druge milosti. Zato prosi pogostoma pomoči božje in ponavljaj vedno ta sveti zdihljaj: „Moj Jezus usmiljenje“ *), da ko se ga tako privadiš izgovoriti večkrat v življenju, ga tudi na smertno uro izgovoril bodeš.

Poslužuj se drugič še te-le umetnosti: Izberi si namreč en dan v vsakem mesecu, keder si od opravil bolj prost. Posveti ta celi dan temu svetemu opravilu, to je, uči se dobro umreti.“

Tako podučuje sveti Leonard redovne osebe, kar pa vsem velja, ter jim podaje tudi lep dnevni red za to. — Neki pobožen mašnik priporoča pa sledeča duhovna opravila za ta dan, ki so vsem primerna:

1) Zderži se določeni dan koliker mogoče vseh nepotrebnih opravil, raztresenosti in razveseljevanja, ter se pečaj v tihi samoti sè zveličanjem svoje duše.

2) Izprašaj dobro svojo vest, vsaj od pretečenega meseca naprej. Resno prevdari, ali si v stanu božje milosti, ali si kaj bolj goreč, kaker prej, ali ako si mlačniši. Poglej

zlasti, ako si svoje glavne pogreške kaj popravil, ali si svoje stanovske dolžnosti natančno spolnjeval, ali si čas dobro porabil, ali si se lepo in dobro spovedoval, i. t. d.

3) Skleni terdno in posebej v tem ali onem poboljšati se, ogibati se te ali one grešne priložnosti in nevarnosti odstraniti, poprijeti se teh ali onih pripomočkov za dosego čednosti.

4) Prosi Boga za srečno smert, — kaker je bilo že pred opomnjeno, — in priporoči se za pomoč preblaženi Devici Mariji, svetemu Jožefu, sveti Barbari in drugim pomočnikom. — Vse to skleni s prav skesano sveto spovedjo in s ponižnim prejetjem presvetega Rešnjega Telesa.

Glede te svete spovedi in svetega obhajila pravi sv. Leonard: „Spovej se tako, kaker da bi bila ta spoved zadnja tvojega življenja. Zatorej obudi nenavaden kes nad svojimi grehi. Misli si, kaker da bi moral kmalu stopiti pred sodnji stol božji in dati odgovor za vse svoje pomanjkljivosti, katerih se misliš obtožiti namestniku božjemu. Čeravno si se jih že drugekrati spovedal, obudi stud vsaj nad poglavitnišimi. Obtoži se pa splošno vseh in imej stud nad grehom bolj kaker nad vsakim drugim zlom, ker greh žali Boga, naj-

veči dobroto. Ob enem obudi terden sklep poboljšanja, zlasti pa glede tiste slabosti, katera te bolj premaguje.

Za sveto obhajilo se pripravljaj nena-
vadno lepo, kaker da se imaš obhajati v po-
dobi popotnice na smertni postelji. Počasti
v presvetem zakramentu tistega Boga, kete-
rega upaš gledati in častiti od obličja do
obličja v večnosti v svetem raji. Daruj mu
svoje življenje s tem, da se mu izrečeš pri-
pravljenega umreti, kederkoli mu je drago;
naj ti samo pomaga srečno storiti tisti veliki
korak; takrat boš najbolj potreboval njegove
pomoči.“

Ta lepa vaja, z dobro voljo in pravo
željo opravljena, — obrodi plemeniten sad.
Iz sadu se pa drevo spozna. Vsi moramo po-
dobni biti sadnim drevesom na božjem vrtu.
Gorje neplodnemu drevesu, ker takemu žuga
Gospod v svetem evangeliju. — Poglavitni
sad pobožnega pripravljanja na smert pa je
najprej strah božji, ki je začetek mod-
rosti. — S to pobožnostjo se človek spodbuja
nadalje k upanju in ljubezni božji,
ker Bog noče smerti grešnika, ampak da se
spokori in da živi. — Tako se nauči človek
ceniti vrednost časa, ki ga je prej tako
lahkomišljeno tratil. Na tak način se loti

potem z večo gorečnostjo popravljati, kar je zamudil, in delati, dokler je dan, da ga ne prehiti noč, ko ne bo mogoče več delati in si kaj za nebesa zaslužiti. — Kedor se tako na smert pripravlja, se ne bo kesal na smertno uro.

Kratek nauk sv. Alfonsa

o premišljevanju.

Premišljevavna molitev obstoji iz treh delov, kateri so: priprava, premišljevanje in sklep.

Ko se pripravljáš, obudi vero v pričujočnost božjo, djanje ponižnosti s kratkim djanjem kesanja in prosi razsvetljenja. Vse to tako-le stori:

- a) O Gospod, verujem, da si takaj pričujoč; molim te iz vsega serca.
- b) Moj Bog, zavoljo mojih grehov moral bi jaz že v peklu goreti. O neizmerna dobrota, kesam se iz vsega serca, da sem te razžalil.

c) Moj Bog, zavoljo Jezusove in Marijine ljubezni te prosim, razsvetli me v tej molitvi, da mi bode koristna.

Izmoli potem eno „češčenamarijo“ na čast prečiste Device Marije, da ti izprosi razsvetljenja. Ravno tako en „Čast bodi Bogu . . .“ in priporoči se s tem svetemu Jožefu, angelju varihu in svojemu patronu. Vse to pa zmoli pazljivo in na kratko, in potem se loti koj premišljevanji.

Pri premišljevanju se poslužuj vedno kakšne knjige, vsaj v začetku (ko nisi še tako vaje) in vstavljal se pri tem, kar te bolj miče. Sveti Frančišek Saleški pravi, da je treba posnemati bečele, ketere se pri cvetlici toliko časa vstavljajo, dokler na nji kaj medu nahajajo, in potem zletijo na drugo. — Opomniti je treba, da ima premišljevanje trojni sad:

Pervič: Obujanje dobrih občutkov, molitev in sklepov. V tem obstoji korist premišljevalne molitve. Ko si torej premislil kakšno večno resnico in ko ti je Bog k sercu govoril, moraš tudi ti z Bogom govoriti, najprej z dobrimi občutki ali zdihljaji, naj bode že z obujanjem djanja vere ali zahvale, ponižnosti ali upanja. Pred vsem pa ponavljaj (v zdihljajih) obujanje djanja ljubezni in ke-

sanja. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da nam vsaki zdihljaj (ali djanje) ljubezni zasluži milost božjo in nebesa. To doseže tudi djanje kesanja. — Zdihljaji ali djanja ljubezni so taki-le: „Moj Bog, ljubim te bolj kaker vse stvari! V vsem hočem spolniti tvojo sveto voljo. Radujem se, da si neizmerno srečen“ — in enaki. Djanje kesanja zadostuje, ako je tako-le obujaš: „Neskončna dobrota, žal mi je, da sem te razžalil.“

Drugič. Pri premišljevanju moli in prosi Boga razsvetljenja, ponižnosti, ali pa katero drugo čednost, srečno smert in večno zveličanje. Pred vsem pa ga prosi njegovo ljubezen in sveto stanovitnost. — Ako bi pa dušo napadla velika suhota, dovolj je, da ponavljaš take-le zdihljaje: „O Bog, pomagaj mi! Gospod vsmili se me! Moj Jezus, vsmiljenje!“ — Ako bi tudi družega ne delal, kaker samo to, molitev bo izverstna.

Tretjič. Predno premišljevanje končaš, moraš napraviti kakšen poseben sklep, kaker n. pr., da se hočeš ogibati kakšne slabe prilžnosti, da hočeš radovoljno prenašati nadležnost ketere osebe, da hočeš odstraniti kakšen pogrešek, ali pa kaj enakega (za kar se čutiš navdihnjenega).

Premišljevanje skleni tako-le:

- a) Zahvali Boga za podeljeno razsvetljenje.
- b) Odloči se spolnjevati storjene sklepe.
- c) Prosi Boga ljubezni do Jezusa in Marije in pomoči, da bi mogel storjene sklepe spolnjevati.

Končaj premišljevavno molitev s priporočanjem duš v vicah, cerkvenih poglavarjev, grešnikov, starišev ali sorodnikov in prijateljev z enim očenašem in češčenomarijo. Sv. Frančišek Saleski priporoča, da si zapomni kak poseben izrek ali misel, ki si jo v molitvi imel, da se tega večkrat čez dan domisliš.

Molitev pred duhovnimi vajami.

Presveta Trojica, Oče, Sin in sveti Duh, jaz vbogi grešnik namerjavam lotiti se prevažnega in za moje zveličanje prekoristnega opravila, posvetiti se namreč nekoliko dni popolnoma božji službi; zato ponižno pri tebi pomoči iščem in prav serčno za njo prosim. V povečanje tvoje slave in da svoje življenje poboljšam, sklenem znebiti se za nekaj dni nepotrebnih posvetnih misli in skerbi, tih, molčeč in v duhu zbran biti, bolj goreče moliti in premišljevati, koliker mogoče pobožno pri sveti maši biti in se za lepo spoved in sveto obhajilo pripravljati. To vse pa z najčistejšim namenom storiti želim in s tako gorečnostjo, kaker so tudi svetniki duhovne vaje opravljali. — Posnemati hočem mir in samoto Jezusovo, ki je trideset let tiho in zbrano živel in štirideset dni sam v puščavi prebil. — Da bom pa mogel tako svojega Zveličarja

in njegove ljube svetnike posnemati in se v samoti okoristiti, zato prosim tebe, Oče nebeški, za potrebno milost. prosim tudi tebe o Jezus, za pomoč, in tebe, sv. Duh, za razsvetljenje. Sè vsò ponižnostjo in zaupanjem se zatekam tudi k tebi, o prečista Devica Marija, pribežališče grešnikov in upanje naše. Priporočam se tudi tebi, o moj angelj varih, in vsem svetnikom, zlasti tistim, ki so mi za pomočnike dani. Pomagajte mi, vi presrečni nebeški prebivavci, in izprosile mi od Boga milost omehčanja mojega terdega serca, razsvetljenja mojega temnega razuma in vterjenje moje šibke volje, da svoje življenje poboljšam in na pravo pot zveličanja stopim. V imenu božjem, in v imenu vsega nebeškega dvora, na čast in slavo božjo, za moje in vseh vernih zveličanje hočem to pobožnost začeti, terdno sklenem jo tudi zvesto opravljati in z božjo pomočjo srečno izvršiti. Za to milost se še posebe k tebi obrnem, tolažnik sveti Duh:

1. O pridi stvarnik, sveti Duh,
Obišči duše svojih vseh,
Napolni z višjo milostjo,
Ketera vstvaril serca si.
2. Ki ti je tolažnik ime,
Najvišjega Boga poklon,
Ljubezen, ogenj, živi vir,
Duhovno pomaziljenje.
3. Daru sedmeroverstnega,
Desnice perst Očetove,
Očetova obljuba ti,
Bogáteč gerla z govorom.
4. Užgi počutkom luč svitló,
Ulij ljubezen v serca nam,
Slabost telesa našega
Z močjo krepčaj nevpehavno.
5. Poženi proč sovražnika,
Podeli stanoviten mir,
Da ti, ko tako vodiš nas,
Izognemo se škode vse.
6. Po tebi da spoznamo, daj,
Očeta in Sina božjega,
Daj v tebe tudi obeh duha
Da vérujemo vsaki čas.

7. Bogu Očetu bodi čast,
In njega Sinu edinemu
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse. Amen.

(100 dni odpustka.)

Ÿ. Pošlji Duha svojega in vstvarjeni
bodo.

R. In prenovil boš obličje zemeljsko.

Molimo.

O Bog, ki si serca vernikov po razsvitljenju svetega Duha učil, daj, da ravno v tem duhu, kar je prav spoznamo in se njegove tolažbe vedno veselimo. Po Kristusu, Gospodu našem. —

R. Amen.

Molitev

pred vsakim premišljevanjem.

Moj Bog, verujem, da si tukaj pričujoč; molim te iz vsega serca.

O Gospod, zavoljo mojih grehov bi moral jaz že v peklü goreti. O neizmerna dobrota, kesam se iz vsega serca, da sem te razžalil.

Moj Bog, zavoljo Jezusove in Marijine ljubezni te prosim, razsvetli me v tej molitvi, da mi bode koristna.

Izmoli eno „češčenamarijo“ in „čast bodi Bogu . . .“ in priporoči se s tem D. Mariji in sv. Jožefu, priporoči se tudi angelju varihu in svojemu patronu. — Kako se moraš pa zadržati po premišljevanju, o tem glej „nauk o premišljevanju“.

Premišljevanja.

I. Premišljevanje.

O važnosti zveličanja.

Mej vsemi opravili ga ni važnišega, kaker je skerb za naše večno zveličanje. Od tega je odvisna ali naša večna sreča ali pa naše večno pogubljenje.

„Le eno je potrebno.“ — Ni potrebno, da obogatimo, da časti dosežemo in zdravje, pač pa da se zveličamo. S tem edinim namenom nas je Bog na svet postavil. Gorje nam, ako svoj cilj zgrešimo.

Sv. Frančišek Ksaverij pravi, da je na svetu eno samo dobro, in to je naše zveličanje, — in eno samo zlo, in to je naše pogubljenje. Kaj zato, ako smo vbogi, zaničevani in bolni? Ako se zveličamo, srečni bomo na vekomaj. Nas-

protno pa, kaj nam bo pomagalo, ako bi bili knezi in vladarji, če se pa pogubimo, ter na veke nesrečni postanemo?

O moj Bog, kaj bo z menoj? Mogoče je, da se zveličam, ali mogoče je tudi, da se pogubim. Ako je tedaj mogoče, da se pogubim, zakaj se pa ne odločim še bolj Boga okleniti se?

Moj Jezus, vsmili se me. Premeniti hočem svoje življenje. Daj mi svojo pomoč. Ti si vmerl, da bi me zveličal, — in jaz naj bi se pa pogubil? Ali smo morebiti že zadosti storili za zveličanje? Ali smo že gotovi, da ne pridemo v pekel? —

„Kakšno menjo bo človek dal za svojo dušo?“ (*Mat. 16, 26.*) Ako se duša pogubi, s čim je mogoče tako zgubo nadomestiti? Koliko so svetniki storili, samo da so si večno zveličanje zagotovili! — Koliko kraljev in kraljic je zapustilo svoja kraljestva, ter se zaperlo v samostane! — Koliko mladeničev je zapustilo svojo domovino, ter šlo v pu-

ščavo! Koliko devic se je odpovedalo imenitnim ženitvam, da bi le edino za Jezusa živele! Kaj delamo pa mi?

O Bog, koliko je storil Jezus za naše zveličanje! Triintrideset let je preživel v znoju in težavah, daroval je za nas svojo kri in svoje življenje — in mi naj bi se pa pogubili? —

O Gospod, zahvalim te, da me nisi s tega sveta poklical, ko sem bil v tvoji nemilosti. Ako bi bil tedaj vmerl, kaj bi bilo z menoj skozi celo večnost?

Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali.“ (*Tim. 2, 4.*) Ako se pogubimo bomo sami krivi; in to bi bila naša največa martra v peklu. Sv. Terezija pravi, da še zguba kake malenkosti, kake obleke ali kakega perstana, neznosljivo peče, ako se po lastni nemarnosti zgubi. Kaj morajo pa šele pogubljeni terpeti zato, ker so svojevolsko zgubili vse, dušo, raj in Boga! — Gorje meni, smert se bliža in kaj sem storil za svoje zveličanje? — O moj Bog, koliko let

bi po pravici lahko že v peklu gorel, kjer se ne bi mogel več kesati in ne ljubiti te! — Zdaj pa ko to še morem, se kesam in te ljubim.

Kaj, ali hočemo čakati še, da pojdemo s prekletimi jokat; tedaj smo zabredli; za nas ni in ne bode na vekomaj več pripomočka?

Vsak drugi pogrešek se da na tem svetu še popraviti; zguba duše pa je nepopravna pomota. — Koliko pripomočkov in težav se poprimejo ljudje, samo da si kakšen dobiček, kakšno čast ali veselje zagotovijo. Kaj se stori pa za dušo? Kaker da bi bila zguba duše takomajhina zguba. Kako skrbimo, da si časno zdravje ohranimo! Najboljši zdravniki se iščejo, najboljša zdravila in najugodniši zrak; — za večno zveličanje pa, o kaka nemarnost!

Moj Bog, nigdar se nočem več tvojemu klicu vstavljati. Kedo vé, ali niso morebiti te besede, ki jih zdaj berem, zadnji klic za me?

Mogoče je, da se na vekomaj pogubimo — in vender ne trepečemo? In še odlašamo popraviti svojo neredno vest?

Pomisli, koliko milosti ti je že Gospod podelil, da bi se zveličal. Dovolil je, da si bil rojen v naročju sv. cerkve, od pobožnih starišev; morda te je tudi iz sveta iztergal ter te postavil v svojo hišo. Koliko dobrih pripomočkov ti je dal, da bi se posvetil: pridige, voditelje, dobre zgledе bratov! Koliko razsvetljenja ti je dodelil, kolikokrat te je ljubeznjivo klical ob času duhovnih vaj, v molitvi in pri sv. obhajilu! — Koliko vsmiljenja ti je izkazal, koliko časa te je čakal in kolikokrat ti je že prizanesel! To vse so milosti, katerih mnogim drugim dušam ni podelil.

„Kaj bi bil imel svojemu vinogradu še storiti in nisem storil?“ (Iz. 5, 4.) Kaj več bi bil moral še za tvojo dušo storiti — govori Bog, da bi bil dober sad? Toliko let si vže na svetu, in kakšen sad si mi obrodil?

Ako bi nam bilo dovoljeno, da si sami izberemo pripomočkov za zveličanje, ali bi si mogli izbrati gotoviših in lahkejših? Gorje nam, ako se s tolikimi milostmi ne okoristimo; storile nam bodo našo smert še nesrečnišo.

Da se zveličaš, niso potrebna zamaknjenja in prikazni, zadostijo že sami tisti pripomočki, ki nam jih sv. vera in stan ponuja. Rad moli, zlasti rad premišljuje, zatajuje se, spolnjuje vodila tudi v najmanjših rečeh in tako postaneš svet.

O moj Bog, toliko let sem že na svetu, ali koliko sem si do zdaj pridobil? Moj Jezus, tvoja kri in tvoja smert je moje upanje.

Ako bi moral še nocoj vmreti, ali bi vmerl v zadovoljnosti sè svojim dosežanim življenjem? Ne! Kaj pa še čakam, morebiti, da pride smert in da bom moral tožiti: gorje, moje življenje se končuje in storil nisem še nič!

Kako velika milost bi bila za bolnika, nad katerim so že zdravniki obupali, da

bi se mu dalo še eno leto ali tudi še samo en mesec življenja! Meni Bog ta čas dopušča, ali kako ga hočem za naprej porabiti?

Gospod, ker si do zdaj imel z menoj poterpljenje, te nočem nigdar več žaliti. Glej me; zapovej kar hočeš in storil bom. Nočem čakati, da se ti šele ta čas darujem, ko bo čas za me že pretekel. Zakaj sem postal ud svetih družeb ali bratovščin, morebiti celo kakega reda? Ali ne zato, da se posvetim?

Moj Jezus, dovolj sem te že žalil. Kar mi še življenja ostaja, nočem ga porabiti za tvoje žaljenje, ampak za objokavanje britkosti, ki sem ti jih prizadjal in za preserčno ljubezen do tebe, o Bog duše moje.

Nikar ne čakajmo, ker smert se bliža. Kar nam je mogoče storiti danes, nikar ne odlašajmo za jutri. Današnji dan mine in ne verne se nigdar več.

Na smertno uro vsakdo pravi: o da bi bil svet postal! Ali kaj pomagajo

taki vzdihi, ko že olja v svetilnici primanjkuje?

Na smertno uro bomo rekli: kaj bi me bilo stalo bežati pred tisto priložnostjo, prenašati tisto osebo, pretergati tisto dopisovanje, prezreti tisto razžaljenje? Ali tega nisem storil in kaj bo zdaj z menoj? —

O Gospod, pomagaj mi! Sè sveto Katarino Genuško te prosim: „Moj Jezus, grehov ne več, ne več grehov!“ Vsemu se odpovem, da tebi dopadem.

Nikar ne mislimo, da bomo za večno zveličanje kaj preveč storili. — „Ni je prevelike previdnosti tam, kjer je večnost v nevarnosti“ — pravi sv. Bernard. Da peklu otidemo, za to ne moremo biti nigdar preskerbni.

Ako se hočemo zveličati, potrebno je, da se odločimo poprijeti se pripomočkov za to. Neko prazno hotenje nič ne koristi, kaker tudi ne pomaga govoriti: „pozneje bom storil.“ Pekel je poln takih duš, ki so pravile: p o z n e j, p o z

nej! Mej tem je prišla smert in pogubile so se.

Sv. apostelj Pavel pravi: „Delajte se strahom in trepetom za svoje zveličanje.“ (*Fil. 2, 12.*) Sè strahom in trepetom treba je torej za zveličanje skrbeti. Kedor se pogubljenja boji, ta se vedno Bogu priporoča, beži pred priložnostmi in tako se zveliča.

Kedor se hoče zveličati, mora se posiliti. Nebeško kraljestvo se ne daje lenuhom. „Nebeško kraljestvo silo trpi in silni ga nase potegnejo.“

O moj Gospod, kolikokrat sem ti že obetal, da te ne bom več žalil, ali vsa ta obetanja so bila izdajstva. Nigdar več nočem zvestobe prelomiti, dovoli raje, da prej vmerjem, kaker da te razžalim.

Gospod pravi: „Prosrite in boste prejeli.“ (*Jan. 16, 24.*) S tem nam daje spoznati svoje veliko hrepenenje po našem zveličanju. Ako bi kedo svojemu prijatelju rekel: „Prijatelj, prosi me, kar

hočeš,“ — več mu ne more reči. —
 Prosimo torej tudi mi svojega Boga brez
 prenehanja, imeli bomo vedno obilo mi-
 losti in gotovo se bomo zveličali.

Dragi moj Jezus, oberni svoje oči na
 mojo revo in vsmili se me. Jaz sem
 na te pozabil, ti pa nisi name. Ljubim
 te, o moja ljubezen; studijo se mi vsa
 razžaljenja, ki sem ti jih storil, bolj
 kaker vsaketero zlo.

Odpusti, o moj Jezus, odpusti mi in
 pozabi vse grenkosti, ki sem ti jih pri-
 zadejal. Ker pa moja slabost že poznaš,
 nikar me ne zapusti; razsvetli in okrepčaj
 me, da vse premagam in tako tebi do-
 padem. Stori, da na vse drugo pozabim,
 ter da edino na tvojo ljubezen in tvoje
 usmiljenje mislim, s katerim si me tako
 na svojo ljubezen navezal. — O Marija,
 Mati Božja, prosi Jezusa za me!

II. Premišljevanje.

O nečimernosti sveta.

„Kaj pomaga človeku, če ves svet dobi, svojo dušo pa pogubi?“ (*Mt. 16, 26.*) O velika resnica, ktera je že toliko duš v nebesa pripeljala in dala cerkvi toliko svetnikov! Kaj koristi, pridobiti celi svet, kateri mine, potem pa dušo zgubiti, ki je večna?

Svet! Kaj družega je ta svet, kaker neka prikazen, neki gledališki prizor, ki hitro zgine? „Podoba tega sveta zgine.“ (*1. Kor. 7, 31.*) Pride smert, zagrinjalo pade in glej, vse je končano.

O kakošne se nam bodo zdele na smertno uro posvetne reči, pri blišču mertvaške sveče: tiste sreberne posode, tisti nakopičeni denar, tista brezpotrebna hišna oprava — ko bo treba vse zapustiti!

O moj Jezus, stori da bo od danes naprej moja duša popolnoma tvoja; daj, da ne bom družega ljubil, kaker tebe.

Odtergati se hočem od vsega, preden me siloma smert ne odterže. Sveta Terezija pravi: „To, kar mine, nima nobene vrednosti.“ Pripravimo si torej tisto srečo, ketera nigdar ne mine. Kaj pomaga le za malo dni srečen biti — tistemu, ki bi moral biti potem na vekomaj nesrečen?

David pravi, da se vmirajočemu zdijo posvetne dobrote, kaker sanje človeku, ki se prebudi in vstane. (*Psł. 72, 20.*) Kako je prijetno, če se komu sanja, da je postal kralj; ali ko se prebudi, vidi, da je tak ubožec, kaker je bil prej.

Moj Bog, kedo zna, ali ni morebiti to premišljevanje, ki je ravno berem, zadnje opominjevanje za me. Daj mi moč, da odstranim iz srca vse posvetno nagnjenje, preden se moram ločiti iz tega sveta. Daj mi tudi spoznanje velike krivice, ki sem ti jo sè svojimi grehi storil, ker sem tebe zapustil in se stvari oklenil. „Oče, nisem vreden imenovan biti tvoj sin.“ Žal mi je, da sem se

od tebe odvernili, nikar me ne zaverzi zdaj, ko se k tebi vračam.

O smerti ne tolažijo kristijana častne službe, ki jih je opravljal, tudi ne blišč njegovih veselje in rajanja, in ne zmaga njegovih pravi. Vmirajočega bo tolažila edino le ljubezen, ki jo je do Jezusa Kristusa gojil, in to, kar je iz ljubezni do njega preterpel.

Filip II., španski kralj, je vmerl sè sledečimi besedami na jeziku: „Oh, da bi bil jaz kak brat lajik v kakšnem redu, nikar pa ne kralj!“

Filip III. je rekel vmirajoč: „Da bi bil živel v kakšni puščavi, tedaj bi se mogel zdaj z večim zaupanjem prikazati pred sodnji stol božji.“

Tako govorijo na smertno uro tisti, ki so bili šteti za najsrečnejše na svetu. — Z eno besedo, vsak posveten dobiček konča na smertno uro s pekočo vestjo in sè strahom večnega pogubljenja.

Marsikateri vmirajoči bo zdihnil: „Lahko bi bil svet postal s tolikimi pri-

pomočki in priložnostmi, ki sem jih imel. Lahko bi bil srečno živel z Bogom zedinjen. In zdaj kaj imam od preteklega življenja?“ Ali kedaj bo on kaj takega rekel? Ko se bo imel prizor tega življenja že končati — da stopi potem v večnost; blizu tistega trenutka, od ketelega je odvisna ali večna blaženost ali pa večni obup.

O Gospod, vsmili se me! Do zdaj te nisem znal še ljubiti. Od denes naprej bodi ti edino moje dobro: „Moj Bog in moje vse.“ Ti edini zaslužiš vso mojo ljubezen, tebe samega hočem ljubiti.

Vi velikaši sveta, kaj vam pomaga zdaj v peklu vaše bogastvo in vaše časti? Sè stokanjem nam odgovarjajo: Nič, nič; nimamo drugega, kaker terpljenje in obup. Vse je minilo; ali naše terpljenje ne bo nigdar prenehalo.“

Rekli bodo nesrečniki: „Kaj nam je pomagala prevzetnost, ali bahanje z bogastvom. Vse to je prešlo kaker senca. Drugega nam ni ostalo, kaker večno

terpljenje.“ — Oh na smertno uro nam ne bo obujal spomin na dobrote tega sveta občutkov zaupanja, ampak strahu in sramote.

Oh, jaz uboga reva, toliko let živim že na svetu, morebiti celo v božji hiši, ali kaj sem storil za Boga? Gospod, vsmili se me, nikar me izpred svojega obličja ne pahni.

Smertni čas je čas resnice. Tedaj spozna človek vse stvari tega sveta, kaj da so prav za prav; namreč: puhlost, dim in pepel. — O moj Bog, kolikokrat sem te za kako nično stvar zamenjal! Jaz se ne bi drznil upati odpuščanja, ako ne bi znal, da si ti zame vmerl. Zdaj pa te ljubim bolj kaker vsako stvar, in cenim tvojo milost više, kaker vsa kraljestva sveta.

Smert se imenuje tat: — „tisti dan vas bo dobil kaker tat, (1. Tes. 5, 4), ker ona nam pobere vse imetje, lepoto, časti, sorodnike in prijatelje, naše telo pa da červom v hrano.

Dan smerti se imenuje tudi dan zgube (*Deut. 29, 21*), ker ta nam pobere vse, kar smo na svetu pridobili in od sveta upali.

O moj Jezus, nič mi ni mari zgube vseh posvetnih dobrot, samo da tebe, o neskončna dobrota, ne zgubim.

Mi slavimo svetnike, ker so iz ljubezni do Jezusa Kristusa zaničevali dobrote tega sveta; ali se jih hočemo pa mi s toliko nevarnostjo našega zveličanja okleniti? Svoj posvetni dobiček mi tako ljubimo, ali za večni dobiček, kako malo se menimo!

Moj Bog, razsvetli me! Daj mi spoznati ničnost stvari in vse to, kar si ti, o neskončna dobrota! Daj, da vse zapustim, da edino le tebe dobim. Moj Bog, tebe edinega hočem in nič drugega.

Sveta Terezija pravi, da vse naše pomankljivosti in vsa naša nagnjenost do posvetnih dobrot izvira iz pomanjkanja vere. Ōživimo torej vero, da moramo enkrat vse zapustiti in v večnost

oditi. Zapustimo torej zdaj s koristjo to, kar bomo morali neki dan po sili zapustiti. Kaj pomaga bogastvo, kaj časti, kaj sorodniki! Boga, Boga edinega iščimo, Bog nam za vse zadostuje.

Velika služabnica božja Margareta od sv. Ane, hči cesarja Rudoljfa II., bosonoga redovnica, je rekla: „Kaj pomagajo na smertno uro kraljestva!“

Smert cesarice Izabele je obudila v sv. Frančišku Borgiju sklep, da se je svetu odpovedal in vsega Bogu daroval. Rekel je namreč, ko je njeno mertvo telo pogledal: „Tako mine tedaj vsa visokost in krone sveta?“

O moj Bog, zakaj te nisem vedno ljubil! Stori, da bom ves tvoj, preden me smert dohiti.

O velika skrivnost smerti! Kako zgine pred njo vse posvetno hrepenenje! Kako jasno nam kaže, da vse pozemeljsko veličastvo ni drugega, kaker dim in prevara! Najbolj zaželene stvari tega sveta zgubijo ves svoj blišč, ko se gledajo

sè smertne postelje. Smertna senca otemni vso posvetno lepoto.

Kaj pomaga vse bogastvo, ko ne ostane drugega, kaker mertvaški pert, da se ž njim merlič pokrije? Kaj pomaga telesna lepota, ako se bode moralo telo v kupček červov premeniti? Oh, kaj pomaga veljava in čast, ako človeku drugega ne ostane, kaker da ga v jamo veržejo in pozabijo.

Sv. Janez Krizostom pravi: „Stopi h grobu, opazuj prah, červe, in zdihni: tak bom tudi jaz!“ — ali mislim pa na to in se nočem Bogu izročiti? Oh, morebiti so te besede, ki jih zdaj berem, zadnji klic za me.

Predragi moj Zveličar, pripravljen sem vmreti; in tako vmreti kaker je tebi drago, ali prosim te, dodeli mi časa, preden me bodeš sodil, da se nad svojimi grehi razjočem. O moj Jezus, jaz te ljubim; žal mi je, da sem te zaničeval.

O moj Bog, koliko takih nesrečnih je že bilo, ki so dušo zgubili, samo da

so dobili kakšno posvetno stvar, kakšno dopadajenje ali kakšno nečimernost! In ker so duše zgubili, zgubili so vse.

Verujemo, ali ne, da moramo vmreti in da se samo enkrat umerje? Oh, zakaj vsega ne zapustimo, samo da si srečno smert zagotovimo? Zapustimo vse, da si vse zagotovimo!

Kako je to mogoče, gotovo znati, da nam bo pogled na neredno življenje napravil na smertno uro neprenesljivo terpljenje, — pa vender še nadalje tako živeti?

O Bog, hvala za razsvetljenje, ki mi ga daješ. Ali, Gospod, kaj si storil? Jaz sem pomnožil grehe, ti pa si pomnožil milosti. Gorje meni, ako jih zdaj prav ne bom rabil.

Kedor misli, da bo treba kmalu vmreti, ta živi odtergan od sveta. O kako mirno živijo in vmirajo tisti kristjani, tiste osebe, ki so se od vsega odtergale! Lahko zadovoljni rečejo: Moj Bog in moje vse.“ Salamon pravi, da vse do-brote tega sveta niso drugo, kaker neči-

mernost in žalost duha; kedor jih več ima, več terpi. Sv. Filip Neri je imenoval neumneže tiste, ki imajo serce na svet navezano. Neumni so, ker so že na tem svetu nesrečni.

O moj Bog, kaj drugega imam od toliko storjenih grehov, kaker kazni in grizenje vesti, ki me boli in me bo še huje bolelo na smertno uro? Oprosti mi in nikar ne odlašaj. Ti hočeš, da naj bom ves tvoj, in tak hočem tudi biti. Glej, ta trenotek se ti darujem vsega. Od tebe ne želim drugega, kaker tebe.

Oh nikar ne mislimo, da živeti odterganim od vsega, ne ljubiti drugega razven Boga, — da je tako življenje žalostno. Kedo je na svetu zadovoljniši, kaker duša, ketera Jezusa Kristusa ljubi? Kedo more srečniši biti, kaker taka oseba, ketera edino le za Boga živi! Na kraljevih dvorih ne najdeš srečnišega.

Duša moja, ako bi ti zdaj vmreti morala, ali bi se ločila od tega sveta zadovoljna sè svojim življenjem? Kaj pa

še čakaš? Ali čakaš, da ti bode poterpežljivost in razsvetljenje, ki ti je vsmiljeni Bog zdaj pošilja, služilo za to, da ti bode na dan sodbe očitalo tvojo nehvaležnost?

O moj Jezus, vse hočem zapustiti, da se tebi vsega darujem. Ti si me iskal, ko sem pred teboj bežal, nikar me zdaj ne zaverzi, ko te iščem. Ti si me ljubil, keder te jaz nisem ljubil; nikar me zdaj ne zaverzi, ko ne želim drugega, kakor da ljubim jaz tebe in ti mene. Moj Bog, že vidim, da ti hočeš moje zveličanje, in jaz se hočem zveličati, da ti dopadem. Zapuščam vse, in se vsega tebi darujem. Marija, mati božja, prosi Jezusa za me.

III. Premišljevanje.

O popotovanju v večnost.

„Nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo. (Hebr. 13, 14.) Tukaj nismo prebivavci, ampak popotniki, na poti smo proti večnosti. „Človek gre v hišo svoje večnosti.“ (Eccl. 12, 5.) Kmalu bo treba zapustiti ta svet. Truplo bodo nesli v grob, duša pa pojde v večnost.

Ali bi ne bil nespameten tisti popotnik, ki bi hotel potrositi vse svoje imetje, da si sezida na popotovanji hišo, od koder mora kmalu odpotovati?

Moj Bog, moja duša je večna; tedaj, ali te bodem vekomaj vžival, ali pa vekomaj zgubil!

V večnosti je dvojno prebivališče; eno polno radosti, drugo polno terpljenja. In to veselje ali terpljenje je večno. „Če drevo pade proti jugu ali proti severju, kamerkoli že pade, tam obleži. (Eccl. 11, 3.) — Ako pride duša v kraj

zveličanja, vekomaj bo tam srečna; — ako pa v pekel pade, ostala bo tamkaj v terpljenju, dokler Bog ostane Bog.

Srednjega ni tukaj; ali na vekomaj kraljevati v nebesih, ali pa večni Luciferjev suženj biti; ali na vekomaj srečen v nebesih, ali pa v večni obupnosti v peklu.

Ketero izmed tih dveh prebivališč nas bo zadelo? Tisto, katero si vsakedo prostovoljno izvoli. „Človek gre.“ Kedor gre v pekel, gre z lastnimi nogami. Vsakedo, ki se pogubi, pogubi se, ker sam hoče.

O Jezus, zakaj te nisem vedno ljubil. Pozno sem te spoznal, ali bolje je pozno, kaker nikoli. „Bog mojega serca in delež moj je Bog vekomaj!“ (*Psl. 72.*)

Vsaketeri kristijan mora imeti vedno večnost pred očmi. O kako je dobro vrejeno življenje tistega, ki vedno na večnost misli!

Ako bi bila nebesa, pekel in večnost nekaj dvojiljivega, vender bi morali tudi tedaj vse, kar je mogoče, storiti, da bi

se ne postavili v nevarnost večnega pogubljenja. — Ali ne, to ni dvojljivo, ampak resnica sv. vere je. Kaj je konec vse posvetne sreče? Pogreb — znižanje v grob. Blager tistemu, ki zadobi večno življenje!

Moj Jezus, ti si moje življenje, moje bogastvo in moja ljubezen. Daj mi večiko hrepenenje po tvojem dopadajenju dokler živim, daj mi tudi pomoč, da to izveršiti morem.

Ena misel na večnost zadostuje, da napravi človeka za svetnika.

Sv. Avguštin imenuje misel na večnost „veliko misel“. — Ta misel je pripeljala toliko mladeničev v samostane, toliko puščavnikov v puščave, toliko marternikov v smert.

P. Avila je spreobernal neko posvetno gospo samo s temi-le besedami: „Pomislite, gospa, vedno — nikoli.“ Neki redovnik se je zaperl v neko grobnico, in tam ni delal drugega, kaker vedno ponavljal: O večnost, o večnost!

O, kako osodepoln je zadnji trenotek našega življenja! Od zadnjega zdihljeja je odvisno ali večno veselje, ali pa večno terpljenje; odvisno je ali večno blaženo ali pa večno nesrečno življenje. Jezus Kristus je umerl na svetem križu, da si zagotovimo njegovo milost za ta zadnji trenotek.

Preljubi moj Zveličar, ako bi ne bil za me vmerl, pogubljen bi bil za vekomaj. Zahvalim se ti, o ljubezen moja, in ljubim te.

Ali verujemo, ali pa ne verujemo. Ako ne verujemo, tedaj je preveč to, kar delamo za reči, ki jih imamo le za pravljice. Ako pa verujemo, tedaj je premajhin naš trud, da pridobimo blaženo večnost in se ognemo nesrečni večnosti.

P. Vincencij Karafa pravi, da, ako bi ljudje večne resnice razumeli, ako bi primerjali sedanje dobrote in zlo z večnimi dobrotami in večnim zlim, potem bi se zemlja v puščavo spremenila, ker ne bi

ga bilo več človeka, ki bi skerbela za posvetna opravila.

Ko bomo že v zadnjem trenutku življenja, kakšen strah nam bo prizadejala ta-le misel: „Od tega trenutka je odvisna ali moja večna sreča ali nesreča! Ali bom na vekomaj srečen, ali pa na vekomaj nesrečen!“

O Bog, meseci in leta ginejo, bližamo se vходу v večnost, pa še ne mislimo na to! Bog zna, ali ni to leto, ta mesec zadnji za me? Kedo zna, ako ni to zadnji spomin, ki mi ga Bog pošilja?

Moj Bog, nočem več zlorabiti tvojih milosti; pripravljen sem, daj mi spoznati, kar hočeš, da storim, ker želim biti tebi v vsem pokoren.

Kaj pa hočemo po tolikih razsvetljenjih in navdihnjenjih božjih še čakati? Ali morebiti, da pojdemo s prekletimi svoje grehe objokavat rekoč: „Poletja je konec in mi nismo rešeni.“ (Jer. 8, 20.) Zdaj si še lahko pomagamo, po smerti ni več pomoči.

Po pravici je rekel P. Avila, da kristijani, kateri verujejo večno življenje, ki pa živijo oddaljeni od Boga, zaslužijo, da bi jih v norišnice zaperli.

Skerb za večnost, to je nekaj zelo velikega. Tukaj ne gre za kakšno zložniše ali svetlejšo stanovanje ali v kraljevi palači, polni vsih radosti, ali pa v breznu, polnem vsega terpljenja.

Tukaj gre za to, da bomo ali blaženi z angelji in svetniki, ali pa v večni obupnosti v družbi božjih sovražnikov. Za koliko let pa? Za koliko stoletji? Ali za sto, za tisoč? Ne, za v e k o m a, za v e k o m a, dokler bode Bog ostal Bog.

Tedaj, moj Bog, ako bi bil jaz umerl, dokler sem bil v tvoji nemilosti, pogubljen bi bil na veke. Gospod, ako mi nisi še do zdaj odpustil, odpusti mi zdaj. Ljubim te iz vse svoje duše, in grozno mi je žal, da sem te razžalil. Nočem te več zgubiti. Ljubim te iz vsega svojega serca, in ljubiti te hočem vedno. Bodi mi vsmiljen.

Besede: sodba, pekel, večnost napravijo neketerim v življenju malo vtiska. Ali kako jih bodo strašile na smertno uro! Pa malo jim bo koristilo tedaj, ker jim bodo tiste besede le pomnožile grizenje vesti in zmešnjavo. Sv. Terezija je imela navado reči svojim sestram: „Hčere, ena duša, ena večnost,“ to je, ako dušo zgubite, vse zgubite; ako dušo enkrat zgubite, zgubite jo za vekoma.

O Gospod, imej poterpljenje z menoj, daj mi časa, da bom objokoval svoje grehe. Dovolj let sem že zgubil; čas, ki mi še ostaja, hočem tebi darovati. O moj Bog, sprejmi me za svojega služabnika, in nikar me ne zaverzi.

Gospod nas čaka; ali visoko moramo ceniti ta čas, ki nam ga vsmiljeno daje, da ne bomo zdihovali in jokali, ko bo za nas čas že pretekkel.

O moj Bog, koliko bi plačal vmirajoči človek, da bi mogel le še samo en dan, da celo še eno samo uro živeti! — Ali en dan, eno uro pri zdravi pameti,

ker čas, ki ga umirajoči imajo, je malo pripraven, da vredé svojo vest. Omotica, terpljenje in zapiranje sape zavirajo duha, da ne more niti dobre misli obuditi. Duša, kaker da bi bila zaperta v temno jamo, ne vidi takrat drugega, kaker veliko nesrečo, ki jo čaka; spozna, da je ne more odverniti; želi si še časa, ali ona vidi, da ga ni več.

„Ob uri, ko se vam ne zdi, bo prišel Sin človekov.“ (*Luk. 12, 40.*) Bog nam skriva smertno uro, zato da smo pripravljeni: „Bodite pripravljeni!“ Čas smerti ni čas za pripravljanje na odgovor, ampak da smo že pripravljeni. Sveti Bernard pravi, da ako hočemo dobro vmreti, moramo vedno na smert pripravljeni biti.

O moj Jezus, dovolj sem te že razžalil. Čas je, da se od denes dalje za smert pripravljam. Nočem več zlorabiti tvoje poterpežljivosti. Koliker morem, te hočem ljubiti. Zelo sem te razžalil, zdaj pa te hočem zelo ljubiti.

Oh kako britko bo kesanje zavoljo lastnega zanemarjanja, ko ne bode več časa storiti tega, kar se ni storilo.

Sv. Lovrenec Justinijan pravi, da bi posvetnjaki na smertno uro radi vse svoje bogastvo dali, da bi mogli le eno samo uro življenja dobiti. Ali reklo se jim bo: „Ni več časa!“ Naznanil se jim bo tedaj odhod s tega sveta brez odlašanja: „Pojdi s tega sveta, kerščanska duša.“

Sv. Gregor pripoveduje o nekem Kri-zanciju, da je o svoji smerti zavpil na hudiče: „Dajte mi časa samo še do jutri!“ Oni so mu pa odgovorili: „Neumnež, saj si imel čas, zakaj si pa zgubil? Zdaj ni več časa za te.“

O moj Bog, koliko let sem pa jaz zgubil. Življenje, katero mi še ostaje, naj ne bo več moje, ampak vse tvoje. Vlij obilnost tvoje svete ljubezni v moje serce, kjer je do zdaj obilnost greha gospodovala.

Sv. Bernardin Sijenski pravi, da en trenotek časa toliko velja, koliker Bog;

ker z enim djanjem ljubezni ali kesanja zadobimo lahko vsaki trenotek nove stopinje milosti.

Sv. Bernard pravi, da je čas zaklad, ki se samo v tem življenju nahaja. V peklu jokajo prekleti rekoč: „O, da bi imeli še eno uro časa, da od sebe odvernemo večno pogubljenje!“ V nebesih pa ni joka; toda, ako bi mogli zveličani jokati, bi gotovo edino le to objokovali, da so na svetu tisti čas zgubili, v katerem so si mogli večo stopinjo slave pridobiti.

Ljubi moj Zveličar, jaz ne zaslužim vsmiljenja, ali tvoje terpljenje je moje upanje. Zelo te hočem ljubiti v tem življenju, da te bom mogel tudi v drugem zelo ljubiti. Pomagaj mi, stegni svojo roko vbozemu grešniku, ki hoče zdaj popolnoma tvoj biti.

Kedo zna, ali nas ne bode morebiti nagla smert zadela, ki nam bo vzela ves čas, ki bi nam bil še potreben, da vpravdamo svoje račune.

IV. Premišljevanje.

O grehu.

Kaj je smertni greh? „Je odvernitev od Boga“ — pravi sv. Tomaž sè sv. Avguštinom. Smertno grešiti se pravi, herbet Bogu obrniti, zaničevati njegovo milost in njegovo ljubezen. Smertno grešiti se pravi, zgubiti spoštovanje do Boga ter mu v obraz reči: Nočem tebi služiti, storiti hočem to, kar je meni všeč, ni mi mari, ako te razžalim in ako mi odvzameš svoje prijateljstvo.

Ako bi hoteli zapopasti hudobnost smertnega greha, morali bi zapopasti, kaj je Bog in kaj je človek, ki Boga z grehom zaničuje. Pred Bogom niso nič vsi angelji in svetniki; pozemeljski červiček pa se prederzne zaničevati samega Boga! —

Še več! Človek, ki greši, ne samo, da zaničuje Boga neskončnega veličanstva, ampak tudi Boga, ki je njega tako ljubil,

da je iz ljubezni do njega celo vmerl. Toraj ne bi bila zadosti cela večnost, da bi se dovolj najokal nad enim samim smertnim grehom.

Kaj stori še nadalje, kedor smertno greši? Tak človek onečasti Boga, ker ga ceni manje, kaker dim, kaker ohlajenje svoje jeze; manje ga ceni, kaker zadostiti svojemu revnemu poželenju; Boga, ki je tako velik, ki je tako dober!

O Gospod, ako ne bi, občudovaje te, gledal, kako se na križu iz ljubezni do mene daruješ, zgubil bi vse upanje na pomiloščenje; ali tvoja smert mi daje zaupanje. „V tvoje roke izročam svojo dušo,“ za katero si ti kri in življenje dal. Stori, da te bo ljubila in nigdar več ne zgubila. Ljubim te, moj Jezus, ljubezen moja in upanje moje. Kako bi se mogel še kedaj ločiti od tebe, potem ko si mi dal spoznati, kako si ti mene ljubil?

Kako težko nam je pri sercu, ako vidimo, da nas je razžalil človek, kete-

remu smo dobrote skazovali? Bogu ni mogoče biti žalostnemu, ali ako bi to mogoče bilo, vmerl bi od toge in bridkosti, videč, da ga zaničuje tista stvar, za katero je ko človek dal celò svoje življenje.

O nesrečni grehi! Bodite tisočkrat prekleti in zaničevani! Vi ste krivi, da sem razžalil svojega Zveličarja, ki me je tako ljubil.

Ve nesrečne v pekel pregnane duše, ki ste v svojem življenji pravile, da je greh majhino zlo; sirote, zdaj pač pripoznavate, da vse vaše terpljenje ne zadostuje, po zasluženju vas kaznovati.

Da, pripoznati moramo, da je greh veliko zlo, ker Boga, ki je samo vsmiljenje, prisili kaznovati ga z večnim peklom. Še več! Da se je božji pravici za greh zadostilo, moral je sam Bog svoje človeško življenje darovati.

O moj Bog, vemo, da je pekel pregrozna kazen, pa še ne trepečemo zavoljo greha, ki nas more v pekel pripeljati?

Znamo, da je Bog vmerl za to, da bi nam mogel storjene grehe odpustiti; — ali hočemo tedaj še nadalje grešiti?

Zguba najmanjše posvetne dobrote napravi nas nemirne in žalostne; ali naj nas ne napravi za celo življenje žalostnih in togujočih zguba Boga zavoljo greha?

O Gospod, zahvaljen bodi, da mi daješ čas, da objokujem grenkosti, ki sem ti jih prizadejal. O moj Jezus, studijo se mi, in zaničujem jih. Daj mi še več kesanja in več ljubezni, da bom tebi storjena razžaljenja objokoval, ne toliko zavoljo zaslužene kazni, ampak zavoljo zamere, ki sem ti jo storil, o Bog moj preljubeznjivi!

Kako je nemiren in v strahu dvorjan, ki se boji, da je svojega kneza razžalil. In mi, ki za gotovo znamo, da smo se Bogu zamerili ter zgubili njegovo prijateljstvo, ali hočemo živeti v miru, ne da bi se neprenehoma kesali? — Kako previdno se varuje človek strupa, ki telo vmori; kako nemaren je pa, da se ogne

strupu greha, ki dušo vmori in stori, da Boga zgubimo!

Mi dopuščamo, da nas hudobni duh zapeljuje s tim preslepljevanjem, da se bomo že potem spovedali. Tako jih je neprijatelj že mnogo v pekel odnesel.

O moj Bog, koliko let zaslužim že v peklu biti! Pa Ti si me čakal, zato da bi na vekomaj tvoje vsmiljenje slavil, na vekomaj te ljubil. Da, moj Jezus, jaz te slavim in ljubim, in zavoljo tvojega zasluženja upam, da se od tvoje ljubezni nigdar več ločil ne bodem. Ali ako bi se jaz po tolikih milostih zopet v grehe povernil, kako bi se mogel prederzno nadejati, da me ne zapustiš in mi z nova oprostiš?

Bog je vsmiljen tistemu, ki se njega boji, ne pa tistemu, ki ga zaničuje. — Boga žaliti, ker je vsmiljen, se pravi, izzivati ga, da nas kaznjuje. Nadalje, Boga razžaljevati zato, ker odpušča, se pravi, da se hočeš ž njim norčevati; ali Bog ne dopušča zasmehovanja!

Hudobni duh pravi: „Kedo zna, mogoče je, da se še zveličaš. ako še ta greh storiš.“ Jaz pa pravim, da mej tem, ko grešiš, se že sam v pekel obsojuješ. „Ali kedo zna, mogoče pa se še lahko zveličam.“ Res, lahko se tudi zgodi ali in morebiti še lažje, da se pogubiš. In ali je pa tvoje zveličanje tako neznatno opravilo, da je smeš v nevarnost postaviti zavoljo tega „k e d o z n a?“ Mej tem se že pogubljaš! In ako mej tem umerješ, ako te Bog zapusti, kaj bo s teboj?

Ne, moj Bog, nočem te več žaliti, dovolj sem te že! Koliko tisoč jih je že v peklu, ki so manj grešili kaker jaz! Jaz nočem biti več svoj, ampak tvoj, popolnoma tvoj. Tebi darujem vso svojo voljo in prostost, „tvoj sem, reši me.“ Reši me pekla, toda še pred me reši greha. Ljubim te, o moj Jezus, in nočem te več zgubiti.

Sveti očetje pravijo, da je Bog odločil število grehov, kar jih misli vsake-

teremu odpustiti. Ker je pa nam to število neznano, tedaj se moramo bati vsakokrat, ko znova grešimo, da nas Bog ne zapusti. Ta strah: „Kedo ve, če mi ne bode Bog nikoli več odpustil?“ mora nas zelo priderževati, da nikoli več ne grešimo; in s tem strahom se bomo rešili! — Koliker več milosti pa in razsvetljenja je kedo od Boga dobil, toliko bolj se mora bati, da ga Bog ne zapusti.

Redovna, Bogu posvečena oseba pa, ketera smertno greši, je v veliki nevarnosti, da je Bog ne zapusti; zakaj njeni grehi so grehi iz hudobije, storjeni v svitlobi, ki je dohajala iz tolikih pridig, premišljevanj, sv. obhajil in opominjevanj predstojnikov in zgledov pobožnih tovarišev.

Angeljski učenik, sv. Tomaž Akvinski pravi, da so grehi toliko težji, koliker več je nehvaležnost. Gorje Bogu posvečenim osebam, ketere je s tolikimi milostmi obdaril, pa ga vender s smert-

nimi grehi žalijo. Kedor iz višočine pade, tak ne pade, ampak stermoglavi se in pogine.

O moj Jezus, koliker si ti meni milosti skazoval, toliko sem jaz tebe žalil; kolikerkrat si ti meni dobroto skazal, tolikokrat sem jaz tebe razžalil. Ali zdaj te ljubim iz vsega serca, sè svojo ljubeznijo hočem popraviti vse razžaljenja, ki sem ti jih storil.

Sestra Marija Struzzi pravi, da greh Bogu posvečene osebe napolnjuje nebo z grozo in sili Boga, da jo zaverže. Kedor se zelo smertnega greha ne boji, vtegne vanj pasti. Treba je torej bežati pred slabimi priložnostmi, koliker je mogoče. — Tebi se izročim, o moj Bog, tvoj hočem biti in ne več žaliti te. Marija, pribežališče grešnikov, prosi za me!

Ogibati se je pa treba tudi malih prostovoljnih grehov. P. Alvarez pravi: „Male ali prostovoljne pomanjkljivosti ne vmorijo duše, pač pa jo oslabijo, tako, da, ako jo potem kakšna velika skušnjava napade, nima toliko moči, da se je vbrani, in torej pade.“

Sv. Terezija piše: „Bog nas obvari pred radovoljnim grehom, če je še tako majhin!“ Ker radovoljen greh, — pravi ta svetnica, — nam več škoduje, kaker vsi peklenski hudiči.

Ne, moj Jezus, nočem se ti več za-meriti, ne malo in ne veliko. Zelo si me zavezal, da te ljubim. Želim prej vmreti, kaker te najmanje prostovoljno razžaliti. Ti ne zaslužiš razžaljenja, ampak zaslužiš vso mojo ljubezen, in ljubiti te hočem iz vseh mojih moči. Daj mi svojo pomoč!

Mali greh se imenuje po krivici malo zlo. Kako moremo reči, da je to malo zlo, kar Boga razžali? Ta, ki brez strahu male grehe dela, pravi: „Zado-

stuje mi samo, da se zveličam.“ Ali jaz ne vem, se boš li zveličal ali ne, ako tako naprej živiš, ker sv. Gregor pravi: „Duša ne ostane tam, kamer pade, ampak pada vedno globokeje.“ Sv. Izidor piše, da tisti, komer so mali grehi malo mari, po božjem dopuščanju pade v velike, za kazni, ker ima premalo ljubezni do Boga. In Gospod sam je rekel blaženemu Henriku Suzonu, da duše, ketere malo marajo za odpustljive grehe, so v večji nevarnosti, kaker si mislijo, ker, ako tako živijo, jim bo zelo težko stanovitnim v milosti ostati.

Sv. cerkveni zbor Tridentinski uči, da ne moremo ostati stanovitni v milosti božji brez posebne pomoči božje. Ali zelo nevrednega te posebne pomoči se dela tisti, kateri Boga prostovoljno z malimi grehi razžaljuje, brez misli na poboljšanje.

Ó Gospod, ne kaznuj me po mojem zasluženju. Pozabi toliko razžaljenje, ki sem ti ga storil, in nikar mi ne odvzemi svojega razsvetljenja in svoje po-

moči. O vsegamogočni Bog, sprejmi in spreoberni me!

Gospod je rekel blaženi Angeli Folinjski: „Tiste, katere razsvetlujem, da bi hodili po potu popolnosti, ki pa svojo dušo obtežujejo ter po navadni poti hodijo, bom zapustil in preklel.“

Kedor Bogu služi in se ne boji razžaliti ga, po lastni všečnosti ravna, daje spoznati, da mu Bog ni vreden več pazljivosti v službi. Tak človek kaže, kaker bi Bog ne bil vreden ljubezni, ketera bi nas prisilila više ceniti njegovo dopadajenje, kaker naše zadovoljenje.

Sveti Avguštin pravi, da so mali grehi neka gobova bolezen, ketera dušo tako ognjusi, da ji odvzame objemanje božje.

O Gospod, vidim, da me nisi še zapustil, kaker sem zaslužil. Pomagaj mi, da zapustim svojo mlačnost! Nočem te več prostovoljno razžaliti; ljubiti te hočem iz vse svoje duše. O moj Jezus, pomagaj mi, v tebe zaupam.

Sv. Frančišek pravi, da je to hudičeva zvijača, zvezati duše najpred z lasom, da jih potem z verigo zvezati more, in jih za svoje sužnje stori. Pazimo torej, da nas ne bo zvezala kakšna strast! Duša, ki jo veže ketera si bodi strast, je zgubljena, ali pa blizu pogubljenja.

Mati Marija Viktorija Strada pravi: „Ako ne more hudič naenkrat mnogo dobiti, zadovoljen je z malim, ali s tem malim dobi potem mnogo.“ Gospod zaterjuje, da bode mlačne izpljuval: „Ker si pa mlačen, začel te bom izpljuvavati.“ (*Skr. r. 3, 16.*) To izpljuvavanje pomeni toliko, koliker zapuščenje božje; ker človeku se studi to zopet v sé vzeti, kar je izpljunil.

Mlačnost je sušična merzlica, ki se komaj spozna, ketera pa polagoma in gotovo do smerti pripelje; ker mlačnost stori dušo opominjevanju vesti neobčutljivo.

O moj Jezus, vsmili se me, nikar me od sebe ne verzi, kaker sem zaslužil,

nikar se na mojo nehvaležnost ne oziraj, ampak na terpljenje, ki si ga za me prestal. Kesam se zaradi vsega tebi storjenega razžaljenja. Jaz te ljubim o moj Bog: od danes naprej hočem delati, koliker mi bo mogoče, samo da ti dopadem. O ljubezen duše moje, zelo sem te razžalil; stori, da te bom ta čas svojega življenja, ki mi še ostaja, zelo ljubil! O Marija, upanje moje, pomagaj mi sè svojo priprošnjo.

V. Premišljevanje

O smerti.

Vmreti moramo. Ali prej ali poznej, vmreti moramo. Vsako stoletje se napolnijo hiše in mesta z novimi prebivavci, stari se pa v grobe zapro.

Vsi se rodimo se zanjko za vratom, t. j. na smert obsojeni. Naj bode naše življenje še tako dolgo, prišel bo dan,

prišla bo ura, ketera bo zadnja za nas. In ta ura je določena.

Moj Bog, zahvaljujem te za poterpljenje, ki si je imel z menoj. O da bi bil vmerl, preden sem te kedaj razžalil. Ker mi pa daješ časa, da svoja slaba dela popravim, reci mi, kaj hočeš da naj storim, natanko te hočem slušati.

Po preteku malo let ne bo na svetu ne mene, ki to pišem, ne vas, ki to berete. Kaker smo mi slišali mertvaški zvon za druge, tako bodo slišali drugi zvoniti za nas. Kaker čitamo mi druge zapisane v mertvaško knjigo, tako bodo brali drugi iz ravno tiste knjige tudi naša imena. Z eno besedo — ni ga pripomočka, vmreti se mora. In kar je še strašnejše, je to, da se samo enkrat umerje. Ako nam takrat spodleti, spodletelo bo za vekomaj.

Kako se boš prestrašil, ko te bodo opomnili, da moraš sv. zakramente prejeti, ker ni več časa za zgubljeni. Tedaj boš videl, kako bodo odpravili vse iz

sobe od tebe, ostal boš sam sè svojim izpovednikom.

O moj Jezus, nočem čakati, da bi se ti še-le ob smerti daroval. Ti si rekel, da ne boš zaverigel duše, ki te išče: „Iščite in bode te našli.“ — Od zdaj nadalje te bom iskal, dodeli mi, da te najdem. Ljubim te, o neskončna dobrota. Tebe edinega želim, nič drugega ne.

Marsiketeri bo slišal, ko bode ravno najbolj v svoje račune in razna posvetna opravila zakopan: „Brat, slabo stojiš, pripravi se na smert.“ Bolnik bi tedaj rad svoje stvari v red postavil, ali gorje, groza in zmešnjava, ki ga obdaja, ga nezmožnega dela za to, tako da sam ne ve, kaj storiti.

Kar vidi in sliši, vse mu dela težavo in strah. Vse posvetne reči se mu zdijo tedaj kaker ternje. Zbadajo ga preživljene veselice, prelomki zapovedi, lastna ljubezen, nečimernosti, slaba prijateljstva in drugo. Vse to ga zbada, kaker ostro ternje.

Kako strašna bo takrat misel: „Kmalu bo konec mojega življenja, ali ne vem kakšna večnost me bo zadela, ali srečna ali nesrečna! O moj Bog, že same besede: sodba, pekel, večnost, kakšen strah napravijo one vboгим vmirajočim!

Moj Zveličar, jaz verujem, da si ti za me vmerl. V tvojo kri zaupam, da bom zveličan. Ljubim te, o neskončna dobrota, in žal mi je, da sem te razžalil. O Jezus moj, upanje moje, ljubezen moja, vsmili se me!

Misli si, da gledaš na smert bolnega kristjana. Še pred kratkim je bilo to njegovo veselje, da se je šalil in, ne maraje za dolžnost in zapovedi, okoli postopal. Zdaj je pa zelo slab, ves omamljen, nič več ne govori, ne vidi in ne sliši več.

Oh, vbožec ne misli več na svoje neumne šale; odgovor pred Bogom, ki je tako blizu, mu je neprestano pred očmi. Vse mu povečuje strah, tako ta,

ki joka in stoka, kaker ta, ki molči, izpovednik, zdravnik, vse. Ne smeje se več, ne misli več na razveseljevanje, na misli mu je samo razsodba, da je njegova bolezen — smertna.

Ali ni več pomoči? Ali se hoče v tej zmešnjavi, v tem jezeru bolečin, strahu in trepetu pripraviti na zadnjo pot? Ali kako naj se pripravi? Trenotki so kratki in duh je otemnjen. Ni pomoči več. Odpotovanja v večnost odložiti ni mogoče. Kar je, je.

O moj Bog, kako bom jaz vmerl? Oh samo ne v taki negotovosti svojega zveličanja! Popraviti moram svoje življenje.

O Jezus, pomagaj mi! Iz celega serca te hočem ljubiti. Na se me naveži in nikar ne dopusti, da bi se še kedaj od tebe ločil.

Ako bi moral še nocoj vmreti, koliko bi dal, da bi mogel vender vsaj samo še eno leto, ali tudi manj, živeti? In to ne bi bilo mogoče! Kaj torej? Treba

je, da se odločiš zdaj storiti, kar ne bo mogoče storiti na smertno uro. Zdaj stori brez odlašanja! Kedo ve, ali ni morebiti ta mesec, ali pa še celo ta dan zadnji tvojega življenja?

Ti ne želiš umreti v takem položaju, kaker si zdaj; ali boš tako prederzen, da še nadalje tak ostaneš?

Ti miluješ tiste, ki so naglo vmerli, ker niso imeli časa pripraviti se na smert; sam pa imaš še čas in se nočeš pripraviti?

O moj Bog, nočem te prisiliti, da bi na me več ne mislil. Hvala ti za vsmiljenje, ki si mi je izkazal. Pomagaj mi, da življenje premenim. Vidim, da hočeš moje zveličanje, in jaz se hočem zveličati, da te bom na vekomaj slavil in ljubil.

Ko se ti bo smert približala, ti bodo podali sv. križ in rekli, da naj bo tisti čas Jezus Kristus edino tvoje pribežališče, edina tvoja tolažba.

Ali umirajočim, ki so Jezusa križanega malo ljubili, ne bo križ tolažba,

ampak strašilo. Nasprotno pa, koliko tolažbe bo prinesel tistim dušam, ketere so iz ljubezni do njega vse zapustile!

O dragi moj Jezus, ti bodi edina moja ljubezen v življenju in v smerti! „Moj Bog in moje vse!“

Kako preplaši vmirajočega človeka, kateri nima mirne vesti, že sama beseda: večnost! Zato pa nočejo taki na smertni postelji slišati drugega pogovora, kaker samo o svojih bolečinah, o zdravnikih in zdravilih; ako jim pa kaj o duši rečeš, berž postanejo nezadovoljni, premenijo pogovor ali pravijo: „Prosim vas, pustite me, da počijem.“

Kaj bo pa še-le takemu kristijanu, ki je stopil v svet stan, pa ni sveto živel? Kako težko mu bo pri sercu, ako se bo spomnil, da je nekelej sklenil in obljubil sveto živeti! Spomnil se bo tedaj, da je bil le po imenu in po obleki boljši kristijan, ne pa v resnici.

Revež bo zdihnil: „Oh, da bi imel še časa, da svoje življenje popravim!“

Ali slišal bo glas: „Otidi s tega sveta.“ — Rekel bo: „Pokličite še več zdravnikov, poskušajte še več zdravil.“ Čemu to? Prišla je ura, treba bo odpotovati in otiti v večnost.

Beseda: „pojdi“ ne straši, ampak tolaži Boga ljubeče duše, ker si mislijo, da duša otide iz nevarnosti, zgubiti ljubljeno dobroto.

„Denes naj bo tvoj kraj v miru in tvoje stanovanje v svetem Sijonu.“ O radostno naznanilo za tistega, ki upa, da gre iz tega življenja v stanu milosti božje.

O moj Jezus, v tvojo kri zaupam, da me pripelješ v kraj miru, kjer ti bom mogel reči: „Dragi moj, ne bojim se več, zgubiti te!

„Vsmili se, o Gospod, njegovega zdihovanja, vsmili se njegovih solz.“ Moj Bog, nočem čakati, da bi še-le ob smerti svoje grehe objokoval. Zdaj jih zaničujem in preklinjam. Kesam se iz celega serca; vmerl bi rad od žalosti. — Ljubim

te, o neskončna dobrota. Tako hočem živeti in vmreti, v kesanju in ljubezni.

„Spoznavaj, o Gospod, svojo stvar, katera ni od tujih bogov vstvarjena, ampak od tebe samega, živega in pravega Boga.“ O moj Bog, za sé si me vstvaril, nikar me ne zaverzi. Ako sem te kedaj razžalil, zdaj te ljubim bolj kaker samega sebe, in tebe samega hočem ljubiti.

Ko se bo prinesla sveta popotnica, se bo stresel tisti, ki je malo Jezusa ljubil. Nasprotno pa bo zaupanje in ginljiva ljubezen napolnjevala tistega, ki ni ljubil drugega, kaker Jezusa Kristusa, ko bo zagledal svojega Gospoda, ki pride k njemu, da ga spremi v večnost.

Ko nas bodo devali v sv. olje, tedaj nas bode spominjal hudobni duh na vse grehe, ki smo jih sè svojimi počutki storili. Prizadevajmo si tedaj, pred smertjo jih objokovati. — O moj Jezus, ko me bodo vsi zapustili, nikar me ti ne zapusti. „Na te, o Gospod, sem zaupal, na vekomaj ne bom osramočen.“

Že se prikazuje merzel pot, oči zatemnevajo, žila pojema, roke in noge postajajo merzle, bolnik se steguje v položaj merliča; začenja se smertni boj. Vbožec je že na potu.

Potem začne pomanjkovati sape, dihanje je vedno bolj redko. — To so znamenja bližnje smerti. Prižgejo mu potem mertvaško svečo ter jo vmirajočemu v roke dajo in začno se moliti mertvaške molitve. O sveča, razsvetli zdaj naše duše! Malo bo koristila tvoja svetloba, ko bo že pri kraju čas, da bi se še kaj poboljšalo. — O Bog, kakšne se nam bodo zdele nečimernosti tega sveta in naši grehi pri svetlobi te mertvaške sveče!

Vmirajoči izdihuje slednjič že svojo dušo, in s tem zadnjim trenotkom, ko jo izdihne, konča za njega čas, in začne se večnost. O trenotek, ki odločuješ ali večno srečo ali večno nesrečo!

O Jezus moj, vsmiljenje! Odpusti mi in na sé me pritisni, da te tisti trenotek ne zgubim.

Ko je duša telo zapustila, oberne se mašnik h okolistoječim rekoč: „Mertev je; — naj v miru počiva!“

V miru? Da, ako je vmerl pomirjen z Bogom; ako je pa vmerl v nemilosti božji, ne bo imel vbožec več miru, dokler Bog ostane Bog.

Potem se oglasi mertvaški zvon. Mimogredoče slišiš govoriti: „Prijazen človek je bil, ali svojih dolžnosti ni pre-dobro spolnjeval.“ Mnogi ga kmalu pozabijo.

Kakšna prememba se zgodi v njegovi izbi! Njegovo pohištvo se razda drugim. Drugi zdaj tam prebivajo. Truplo pokojnega je v grobu, duša pa v večnosti. — Ako ga hočete videti, odkopljite grob in občudujte ga. Gnjilo je to truplo in červje se redijo v njem; razglodali ga bodo tako, da bo razpalo na kosce. Za malo časa ne bo drugega kaker smerdeč kostnjak, ki se bo sčasoma raztergal; črepinja se bo ločila od persnih kosti in druge kosti ena od druge.

obernil. O moj Jezus, edino moje upanje, nikar ne bodi moj strah na dan stiske, na dan smerti!

O smerti pravičnih.

Sv. Bernard pravi, da se imenuje smert pravičnih dragocena, ker se ž njo končajo vse težave, in je ona tudi vhod v življenje. „Dragocena kaker konec težav in vrata življenja.“ — Za svetnike je smert plačilo, ker ž njo končajo težave in terpljenje, boj in strah Boga zgubiti.

Tista beseda — „otidi duša“ — katera peče posvetnjake, ne peče svetnikov; njim ni težko zapustiti posvetnih dobrot, ker je Bog bil edino njih bogastvo. Ni jim težko zapustiti časti, ker so jih zaničevali, ni jim težko zapustiti sorodnike in prijatele, ki so jih ljubili samo za voljo Boga. Kaker so imeli v življenju vedno na pameti te besede: „Moj Bog in moje vse“ — tako in še z večim veseljem jih ponavljajo na smertno uro.

Ne žaliyo jih težave, ki jih smert prizadeva, marveč jih veseli, da morejo darovati Bogu te zadnje ostanke življenja v znamenje svoje ljubezni. Oni združujejo daritev svojega življenja z daritvijo Kristusovo, ki je na križu iz ljubezni do njih vmerl.

O kako zelo tolažljiva je za pravičnemisel, da se končava čas greha in nevarnost zgubiti Boga! O s kakšnim veseljem bodo mogli potem križ objeti rekoč: „V miru ž njim bom spal in počival!“

Gotovo si bode tedaj hudobni duh prizadeval, da bi nas vznemiril s tem, da nam bo naše grehe pred oči postavljaj; ali ako smo jih obžalovali in ako smo iz celega serca Jezusa Kristusa ljubili, nas bo Jezus tolažil. Bolj je Bogu mari naše zveličanje, kaker hudiču naše pogubljenje.

Nadalje je pravičnemu smert vhod v življenje. Bog je zvest, on že zna takrat tolažiti tiste duše, ki so ga ljubile. Še v smertnih bolečinah jim bo dal okusiti

nekaj nebeškega veselja. Obujenje upanja, ljubezni do Boga, hrepenenja po njegovem pogledu bode storilo, da bodo začeli čutiti tisti mir, v katerem se bodo vekomaj radovali. Kako veliko veselje bo donesla sv. popotnica tistemu, kateri bo mogel sè sv. Filipom Nerijem vsklikniti: „Glejte mojo ljubezen, glejte mojo ljubezen!“ Bati se moram tedaj ne smerti, ampak greha, ki stori smert nesrečno. Neki velik služabnik božji (P. Colombier) je rekel: „Po človeško je nemogoče, da bi nesrečno vmerl tisti, kateri je bil zvest Bogu v življenju.“

Kedor Boga ljubi, ta hrepeni po smerti, ki ga na vekoma z Bogom združi. Če gdo ne želi kmalu Boga videti, je to znamenje, da Boga malo ljubi.

Sprejmimo že zdaj smert s tim, da se odteržemo od vsih posvetnih stvari. Zdaj nam bo to v zasluženje, takrat bomo morali po sili in z nevarnostjo pogubljenja vse zapustiti. — Živimo tako, kaker da bi bil vsaki dan zadnji našega

življenja. O kako dobro živi tisti, ki ima vedno smert pred očmi!

O moj Bog, kedaj bo prišel tisti dan, ko te bom ljubil in gledal od obličja do obličja? Jaz sicer tega nisem vreden, ali, Zveličar moj, tvoje rane so moje upanje. Sè svetim Bernardom pravim: „Tvoje rane so moje zasluženje.“ In zato imam pogum, da ti rečem še to s sv. Avguštinom: „Naj umerjem, o Gospod, da te bom gledal!“

Moj Bog, stori, da kmalu umerjem, da te bom kmalu videl in objel z gotovostjo, da se ne bom nikdar več ločil od tebe.

O Marija, mati moja! Najprej v Jezusovo kri, potem pa na tvojo priprošnjo se zanašam, da se bom zveličal in da dojdem v raj tebe slavit, zahvaljevat in ljubiti na vekoma.

VI. Premišljevanje.

O sodbi.

Misli si, da ležiš na smertni postelji vmirajoč v zadnjih zdihljajih, tako da ti ne ostaja več, kakor še ena ura življenja, ali pa še menj. Misli si, da moraš v malo trenutkih stopiti pred sodnika, Jezusa Kristusa, da daš odgovor od svojega življenja. Nič te ne bode moglo takrat huje strašiti, kakor tvoja slaba vest. Potrebno je torej že zdaj v redu imeti svoje račune, preden pride dan odgovora.

Takrat boš stal na pragu večnosti. Očitovanje vesti zavoljo storjenih grehov, obupljivost, ki jo bo hudobni duh gojil, negotovost osode, ki nas bo kar zadela, o Bog, to bo cela nevihta zmešnjav in strahov, ki nas bodo napadli. Oklenimo se zdaj Jezusa Kristusa in Marije, da nas takrat ne zapustita.

Kako strašna bo takrat misel, da imamo v malo trenutkih sojeni biti, od

Jezusa Kristusa sojeni! Sv. Marijo Magdaleno Paciško je vprašal v boleznih spovednik, zakaj tako derhteče. Ona mu je pa odgovorila: „Oh, oče, nekaj velikega je dolžnost stopiti pred Kristusa sodnika.“

O moj Jezus, spomni se, da sem jaz ena izmed tistih ovčic, ki si jih ti sè svojo kervjo odrešil: „Prosimo te, o Gospod, pomagaj svojim služabnikom, ki si jih odrešil sè svojo predrago kervjo.“

Splošno mnenje je, da Jezus Kristus na tistem mestu in času dušo sodi, kjer človek umerje, tako da se v tistem trenutku sodba napravi in izverši obsodba.

O osodepolni trenotek, ki odloči ali večno srečo ali pa nesrečo, kar bode vsakega izmed nas zadelo za vse večne čase.

Častitljivi P. Ludovik de Ponte je tako derhtal, keder se je sodbe domislil, da se je tudi njegova izba tresla.

O Jezus moj, ako bi me hotel zdaj soditi, kaj bi bilo z menoj? „Večni Oče,

ozri se na obraz svojega maziljenca.“ Kesam se nad vsemi grehi, ki sem jih storil; ozri se na kri in rane svojega Sinu in bodi mi vsmiljen.

Ko je duša telo zapustila, morebiti da okolostoječi še dvojijo, ali je človek res že mertev ali še ne, duša je pa že v večnost stopila. Ko se duhovnik o smerti prepriča, tedaj poškropi merliča z blagoslovljeno vodo in pozove svetnike in angelje duši na pomoč: „Pridite pomagat, svetniki božji, hitite naproti angelji Gospodovi.“ Ali ako je duša pogubljena, ne morejo več pomagati ne svetniki in ne angelji.

Kristus bo prišel sodit s tistimi ranami, ki jih je v svojem terpljenji za nas dobil. Te rane bodo tolažile spokornike, ki so v življenju svoje grehe objokovali; prestrašile bodo pa grešnike, ki so v grehih vmerli.

O Bog, kako veliko stisko bo občutila duša, ko bode v prvič Kristusa zagledala in videla ga kot razserjenega

sodnika. To bo huje peklo, kaker sam pekel.

Spoznala bo potem duša veličanstvo sodnika, in videla bo, koliko je on za njo preterpel; videla bo milosti, ki jih je od njega dobivala, velike pripomočke, ketere ji je ponujal, da bi se zveličala; videla bo nečimernost pozemeljskih in velikost večnih dobrot. Vse te resnice bo videla — ali brez koristi. Čas, da bi pregreške popravila, bo pretekkel. Kar je, je.

Dragi moj Zveličar, stori, ko te bom prvič videl, da te bom pomirjenega gledal; in zato me razsvetli zdaj in okrepčaj, da popravim svoje življenje. Hočem te vedno ljubiti. Ako sem do zdaj tvojo milost zaničeval, od zdaj naprej jo hočem više ceniti, kaker vsa kraljestva sveta.

Kako veliko tolažbo bo čutil ob času sodbe tisti, ki se je iz ljubezni do Jezusa odtergal od vsih posvetnih stvari; kateri je ljubil zaničevanje, zatajeval svoje telo;

s kratka, kateri ni ljubil drugega, kaker Boga.

Kakšna radost ga bo prešinila, ko bo slišal te besede: „Vstopi, dobri in zvesti moj služabnik, vstopi v veselje Gospodovo. Veseli se, zveličan si, nigdar se ti ne bo treba več pogubljenja bati.“

Drugače je pa z dušo, ki v grehu svet zapusti. Še preden jo obsodi Jezus, obsodila se bo že sama in spoznala se vredno pekla.

O Marija, velika moja zagovornica, prosi Jezusa za me. Pomagaj mi zdaj, dokler še moreš. Takrat, na dan sodbe, bi me videla odhajati v pekel, in bi mi ne mogla pomagati.

„Kar človek seje, to bo tudi žel.“
(Gal. 6, 8.)

Na dan sodbe bomo želi, kar smo v življenju sejali. Poglejmo, kaj smo do zdaj vsejali. Zato storimo zdaj to, kar bomo takrat želeli, da bi bili storili.

Ako bi morali stopiti denes, čez eno uro pred sodnji stol, oh koliko bi radi

dali, samo da bi smeli še eno leto živeti! Kako hočemo torej porabiti ta čas, ki nam še ostaja?

Opat Agaton je zdihnil po dolgoletnem spokornem življenju, spominjaje se sodbe, rekoč: „Kaj bo z menoj, ko bom sojen?“ In sv. Job zdihuje: „Kaj bom počel, keder bo Bog vstal mene sodit, in ko bo vprašal, kaj mu bom odgovoril?“ (*Job. 31, 14.*) Kaj bomo pa mi odgovorili, ko bode Jezus Kristus od nas odgovor zahteval, zavoljo tolikih milosti, ki smo jih slabo rabili?

„O moj Bog, ne daj zverinam duš, ki tebe spoznavajo.“ (*Psl. 73, 19.*) Ne zaslužujem sicer odpuščenja, ali ti hočeš, da ne smem obupati nad tvojo vsmiljenostjo. Reši me, o Gospod, in potegni me iz blata moje reve. Pboljšati se hočem, pomagaj mi.

Tožba, ki se bo tisti trenotek po smerti obravnala, ta nam bode prisodila ali večno srečo, ali pa večno nesrečo. Zatorej se moramo zelo prizadevati, da

zmagamo v ti osodepolni tožbi. To pre-mišljevaje vsakedo reče: „tako je.“ Ali ker je že tako, zakaj pa vsega ne za-pustimo, da bi se popolnoma Bogu da-rovali?

„Iščite Gospoda, ko se lahko najde.“
(*Izaija 55, 6.*) Kedor na sodbi spozna, da je Boga zgubil, ta ga ne bo mogel več najti. Ali kedor ga v življenju išče, ta ga najde.

O moj Jezus, ako sem do zdaj tvojo ljubezen zaničeval, zdaj drugega ne želim, kaker tebe ljubiti, in ljubljen biti od tebe. Daj, da te najdem, o Bog moje duše!

O vi neumni posvetnjaki, v dolini Jozafat vas pričakujem. Tam bodele svoje misli premenili. Tam bote svojo neumnost objokovali, ali brez upanja rešitve.

Ve pa, revne duše, ki žalost na svetu prestajate, radujte in veselite se. Tisti dan se bodo vse vaše bridkosti v nebeško radost in veselje premenile.

„Vaša žalost se bo v veselje spremenila.“

Kako slavni bodo takrat svetniki, ki so na tem svetu zaničevani bili! Kako strašan pogled pa bo na toliko mogočnikov in velikašev, ki bodo pogubljeni!

O moj križani in zasramovani Jezus, oklepam se tvojega križa. Beži, svet, se vsemi svojimi radostmi in častmi! O moj Bog, tebe edinega želim in nič drugega!

Oh kakšna groza bo spreletela takrat zaveržene, ko jih bo Jezus Kristus izpred sebe pognal, rekoč: „Poberite se izpred mene, prekleti.“

O moj Jezus, tudi jaz sem zaslužil nekedaj to obsodbo, ali zdaj upam, da si mi prizanesel. Oh, nikar ne dopusti, da bi se ločil od tebe. Ljubim te, in upam, da te bom vedno ljubil.

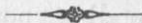
Oh, kakšno veselje bo pa nasprotno spreletelo izvoljene, ko jih bo Jezus Kristus s temi-le sladkimi besedami v nebesa poklical: „Pridite, blagoslov-

ljeni!“ O ljubljeni moj Zveličar, zavoljo tvoje kervi upam, da bom tudi jaz tistim srečnim dušam prištet, da bom na vekoma tvoje noge objemal in te ljubil.

Oživimo vero in pomislimo, da se bomo tudi mi enkrat znašli v dolini Jozafat, ali na desni z izvoljenimi, ali pa na levi s prekletimi. Padimo Križanemu pred noge, preglejmo naše duše, in ako sprevidimo, da niso še dobro pripravljene stopiti pred Jezusa Kristusa, pomagajmo si zdaj, dokler je še čas. Odtergajmo se od vsega, kar ni Bog, in Jezusa Kristusa se oklenimo, koliker moremo, s premišljevanjem, s sv. obhajili, s zatajevanjem počutkov, posebno pa z gorečo molitvijo. Ako se bomo posluževali pripomočkov, ki nam jih Bog ponuja, to bo veliko znamenje našega izvoljenja.

O moj Jezus in moj sodnik, nočem te zgubiti, ampak vedno te hočem ljubiti. Ljubim te, o ljubezen moja, ljubim te, in upam ti to reči, ko te bom vpervič

videl kot svojega sodnika. Zdaj pa pravim: „O Gospod, ako me hočeš kaznovati, kaker sem zaslužil, kaznuj me, ali nikar mi svoje ljubezni ne odvzemi; stori, da te bom vedno ljubil, in da bom vedno od tebe ljubljen, in potem naredi z menoj, kar hočeš.“

VII. Premišljevanje.

Kako bode pogubljenega kristijana v peklu vest pekla.

Največe terpljenje v peklu delajo pogubljeni sami sebi s pekočo vestjo: „njih červ ne vmerje.“ (*Mark. 9, 47.*) Ta červ, ki ne vmerje, pomeni večno zbadanje vesti prekletih v peklu. O kako nevsmiljen červ bo to za pogubljenega kristijana, ko se bo domislil, zavoljo kako ničnih reči se je pogubil. Rekel bo: Tedaj zavoljo tako malo kratkega in strupenega prepovedanega vživanja

sem zgubil nebesa in Boga ter sem se samega sebe obsodil na vekoma v to ječo terpinčenja?

Začel sem nekedaj lepo živeti, — ali poznej sem Boga zapustil, nesrečno sem živel, in vreden sem, da se v tem ognjenem morju pečem. Neizmerno veliko nagnjenj do dobrega in pripomočkov k zveličanju mi je Bog ponujal, ali jaz nesrečni sem si izvolil prekletstvo!

O moj Jezus, tako govoreč bi jaz že lahko v peklu gorel, ako bi me bil s tega sveta poklical, ko sem bil v grešnem stanu. Tisočkrat bodi zahvaljen za vsmiljenje, ki si mi je izkazal, in kesam se nad vsemi storjenimi grehi. Ako bi bil v peklu, ne bi te mogel več ljubiti; ali zdaj mi je še mogoče ljubiti te, zato te hočem ljubiti iz vsega serca. Ljubim te, o moj Bog, ljubezen moja in moje vse.

Ako se na preteklo življenje ozremo, kaj se nam zdi drugega kaker sanje, kaker trenotek? Kaj se bo zdelo pogubljenemu število štirideset ali petdeset let,

po preteku sto ali tisoč milijonov let? Videl bo takrat, da se njegova nesrečna večnost z nova začinja!

Oh, kakšne se mu bodo zdele tiste siromaške dopadljivosti, zavoljo katerih se je pogubil? Rekel bo tedaj: „Zavoljo tistih prekletih slasti, ki so prešle koj, ko so se prikazale, moram ostati in goreti v tej peči od vsih zapuščen, na vse večne čase!

Drugo, kar bode pogubljenega večno in nevsmiljeno peklo, bode misel, da mu je bilo tako malo truda potreba, da bi se bil zveličal. Tožil bo rekoč: „Ako bi bil jaz odpustil tisto razžaljenje, ako bi bil premagal tisto sramožljivost pred ljudmi, ako bi se bil ogibal tiste priložnosti, — ne bil bi pogubljen.

Kakšna težava je bila odtegniti se od tistega znanja, — odreči si tisto prekleto dopadajenje, — popustiti tisto nevoljnost? In ako bi me bilo tudi mnogo premaganja stalo, dolžan sem bil storiti vse, samo da se zveličam. — Ali tega

nisem storil in zdaj sem brez pomočka pogubljen na vekomaj.

Ako bi bil svete zakramente pogostoma prejemal, ako bi se bil Bogu priporočal, ne bi bil grešil. Tolikokrat sem sklenil to storiti, ali storil nisem; lotil sem se včasih, ali nadaljeval nisem in zato sem pogubljen.“

O Bog duše moje, kolikokrat sem ti obečal, da te bom ljubil, potem sem se pa znova od tebe obernil. Zavoljo tiste ljubezni, katero si ti na križu za me imel, obudi mi žalost nad mojimi grehi, daj mi svojo ljubezen in dodeli mi to milost, da se bom v vsih skušnjavah k tebi zatekal.

Največa martra za prekletega bo spoznanje, da je sam in prostovoljno svojega pogubljenja kriv, akoravno je Jezus Kristus za njegovo zveličanje vmerl. „Tedaj sam Bog je za moje zveličanje svoje življenje daroval — tako bo zdihoval pogubljenec v peklu — in jaz neumnež, sem se hotel svojevoljno semkaj

vreči in goreti v tej goreči jami. O, raj sem zgubil! O, Boga sem zgubil! O, jaz nesrečnež!“ Tako bodo tožili na vekomaj prekleti.

O moj Bog, do zdaj od mene zaničevani in zgubljeni, daj da te zopet najdem, zdaj dokler imam še čas te najti. Dragi moj Zveličar, stori me deležnega tiste žalosti, ki si jo ti v vertu Getsemani nad mojimi grehi čutil. Neizmerno mi je žal, da sem te razžalil. Sprejmi me zopet v svojo milost, o Jezus moj; obetujem ti, da te bom ljubil, in da nočem ljubiti drugega kakor tebe.

Predstavite si bolnika, kateri v drobu strašne bolečine terpi, in nima nobenega pomilovavca, ampak mu okoli stoječi njegove nerednosti očitajo ter ga jezno z nogami sujejo. Mnogo huje se godi pogubljenim v peklu. Oni prestajajo vse martre, ne da bi jih kedo pomiloval. Da bi mogel pogubljeni vsaj Boga ljubiti, ker ga pravično kaznuje! Ali ne, ta čas, ko on spozna, da je Bog vse ljubezni

vreden, prisiljen je sovražiti ga. To je pekel, ne moči več ljubiti Boga, največje dobrote.

Ako bi se mogli prekleti vdati v voljo božjo, kaker so zdaj dobro terpeče duše vdane, pekel bi ne bil več pekel. Ali ne, togotil se bo nesrečnež kaker besen pod bičem božje pravice, in togota mu ne bo nič pomagala, ona mu bo martre le večala.

Tedaj, o moj Jezus, ako bi bil jaz že v peklu, ne bi te mogel ljubiti več, moral bi te sovražiti. Ti si me vstvaril, ti si za me vmerl, dal si mi posebnih milosti: to je tisto zlo, ki si ga ti meni storil. Le kaznuj me, kaker hočeš, ali nikar mi ne vzemi mogočnosti te ljubiti. Ljubim te, o moj Jezus, in ljubiti te hočem na vekomaj.

Premisli grozo, katera spreleti dušo, keder v pekel stopi. „Tedaj sem prekleto — zavpije — tedaj sem pot zgrešila?“ Sirota bo potem premišljevala, ali je kakšen pripomoček za rešitev, spoznala

bo pa, da se njeno zlo ne da več popraviti na vekomaj.

Preteklo bo več milijonov let kaker je kapljic v morji, peska na zemlji, listja na drevesih, ali pekel bo se za prekletega vedno še le začental. Da bi se mogel revez saj s to-le mislijo omamiti: „Kedo ve, ali ne bo vendar enkrat ta pekel za me končal?“ — Ali zastonj! V peklu ni tega „kdo ve?“ Pogubljeni ve, da bode tiste martre, ketere mora zdaj prestajati, moral prenašati celo večnost. O moj Bog, znamo, da je pekel, in vendar še grešimo!

Še huja bode kaznen peklenska za tiste, ki so večkrat o peklu premišljevali, potem pa radovoljno grešili ter se tako pogubili.

Nikar časa ne zgublajmo in oklenimo se Jezusa Kristusa. Vse je malo, kar storimo, da se peklu izognemo. Trepetajmo: kedor ne trepeta, ta se ne bo zveličal.

O moj Jezus, tvoja kri in tvoja smert je moje upanje. Zapustijo naj me vsi,

le ti me ne zapusti. Že vidim, da me nisi zapustil, ker me vabiš na odpuščenje, samo ako se hočem skesati nad svojimi grehi. Ti mi ponujaš svojo ljubezen in svojo milost, ako te želim ljubiti tudi jaz. Da, moj Jezus, življenje moje, zaklad moj, ljubezen moja, vedno hočem objokovati grehe, s katerimi sem te razžalil, in iz celega serca te hočem ljubiti. Ako sem te zgubil, nočem te za naprej več zgubiti. Reci mi, kar želiš, da storim, in vse hočem po tvoji želji storiti. Stori, da bom v tvoji milosti živel in vmerl, potem naj se zgodi z menoj po tvoji volji. — O Marija, upanje moje, imej me vedno v svojem varstvu in ne dopusti, da bi še kedaj zgubil svojega Boga.

VIII. Premišljevanje.

O božjem vsmiljenju.

Bog, ki je že sam na sebi neskončno dobrotljiv, želi neizmerno deležne nas storiti svoje sreče. Zato ne kaznuje rad, ampak všeč mu je, ako se more vsakemu vsmiljenega skazati. Prerok Izaija pravi: „Jezil se bo (Gospod) da stori svoje delo, katero je njemu ptuje delo, da opravi svoje delo, katero je njemu neznano delo.“ (28, 21.) In ako nas Gospod kedaj na tem svetu tepe, tepe nas zato, da bi nam na drugem svetu prizanesel. „Serdiš se — o Bog — pa se nas vsmiliš,“ tako poje David. (*Psal.* 59, 3.) Kaže se nam včasih serditega, zato da spoznamo in zaničujemo svoje pregrehe. Kedo more dovolj občudovati in prehvaliti vsmiljenje božje z grešniki, ker jih tako dolgo čaka, kliče in milostno sprejemlje ko se vračajo?

Kako poterpežljivo nas čaka, da bi začeli pokoro delati! Dragi kristijan, on

bi te bil lahko s tega sveta poklical hitro takrat, ko si grešil; ali on je potrpel in namesto da bi te bil kaznoval, ti je še dobrote skazoval in te živega ohranil.

O moj Bog, kako je to mogoče? Ti ne moreš greha terpeti, vidiš jih pa toliko in vender molčiš? Ti gledaš razuzdanece, maščevavce, preklinjeavce, ki noč in dan grehe množijo, in vender jih ne kaznuješ? Od kod tolika poterpežljivost? „Zato čaka Gospod, da bi se vas vsmilil.“ (Iza. 30, 28.) Hvaljen bodi, Oče nebeški, za to tako veliko vsmiljenje in poterpežljivost.

Sv. Tomaž Akvinski pravi: „Vsaka stvar služeča tebi, Stvarnik, vsplameneva proti krivičnežem.“ Ogenj, zemlja, zrak, voda, vse bi rado po svojem notranjem nagonu grešnika kaznovalo, da se tako maščuje nad njim zavoljo razžaljenja božjega; ali vsmiljenje božje prideržuje te stvari.

Ó moj Bog, ti tako poterpežljivo hudobneže čakaš, da bi se vender enkrat

streznili; ali mar ne vidiš, kako se oni tvojega vsmiljenja poslužujejo za to, da bi te še huje žalili? Zakaj si tako poterpežljiv? Zato, ker Bog noče smerti grešnikove, ampak da se spokori in da živi. Tako govori sam po preroku Ecehijelu. (33, 11.) Sv. Avguštin pa dostavlja: „O moj Bog, oprosti mi, kar pravim: ako bi ne bil ti Bog, bi bil krivičen.“ Nam se zdi krivičnost, imeti poterpljenje s tistim, ki poterpežljivost zlorabi. „Mi grešimo — pravi nadalje svetnik — ostajemo v grehu, veselimo se greha, ti pa si potolažen? Mi tebe izzivljemo, da se razserdiš, ti pa nas vabiš k pokori.“

O moj Bog, spoznam, da bi zaslužil že v peklu goreti, ali zavoljo tvojega velikega vsmiljenja nisem še tam, ampak tukaj sem še pred teboj in slišim glas tvoje zapovedi: „Ljubi Gospoda svojega Boga.“ Ti praviš, da mi odpustiš, ako se skesam. O moj Bog, ker že hočeš, da te tudi jaz tvoj razžaljivec ljubim,

ljubim te iz celega serca in žal mi je neizmerno, da sem te razžalil. Ne, moj Gospod, nigdar nočem več greniti tvojega serca. Oprosti mi, o Jezus, in stori, da te od denes nadalje ne bom več žalil, ampak ljubil. Pomagaj mi tudi ti, o Marija!

Premisli še nadalje, o človek, kako vsmiljeno Bog grešnika k pokori vabi. Ko je Adam grešil, se Stvarniku izneveril ter se potem skrival pred njegovim obličjem, glej kako Bog zgubljenega išče in žalostno kliče: „Adam, kje si?“ Pater Pereira to tako-le razlaga: „To so besede očetove, ki išče zgubljenega otroka.“

Tako je Bog tudi s teboj mnogokrat storil, o človek. Ti si pred njim bežal, on te je pa klical, zdaj z navdihljaji, zdaj s zbadanjem vesti, zdaj s pridigami, zdaj z nadlogami ali pa s smertjo tvojih prijateljev. Zdi se, kaker da prav tebi Kristus govori: „Trudim se z vpitjem, moje gerlo je zamolklo.“ (*Psal. 68, 4.*) Znajte, o grešniki, — pravi sv. Terezija —

da vas kliče tisti Gospod, ki vas bo enkrat sodil.

O Gospod, sodnik moj, nikar me še ne obsodi. Ne zaslužujem sicer vsmiljenja, ker sem tvojo dobrotljivost s tako veliko nehvaležnostjo vračal. Ali mej tem, ko sem jaz pred teboj bežal, si ti mene milo klical. Zavaljo te tako velike dobrotljivosti sprejmi me zopet za svojega otroka, ker se kesam. O Jezus, obudi mi v sercu veliko žalost nad mojimi grehi.

Dragi kristijan, kolikokrat si se že oglušal Bogu? Ne zaslužuješ več, da bi te se kedaj poklical; ali vender on ni opustil te vabiti, da se ž njim pomiriš in zveličaš. — Kedo pa je ta Gospod, ki te kliče in vabi? — Bog neizmernega veličastva! Ti pa si zaničljiv blatni červiček. — Zakaj pa te kliče? Zato, da bi ti povernil zgubljeno milost, in že ti jo je bil povernil, le skesati se ti je bilo treba, ali ti se nisi hotel. Dobri Oče nebeški pa te vender ni še zapustil,

ampak žalostno te je klical: „Sin, zakaj se hočeš pogubiti,“ kaker negdaj Izraeljce: „In zakaj bi vmerli, hiša Izraeljeva?“ (*Eceh. 18, 31.*)

Keder človek smertno greši, izžene Boga iz svoje duše; Bog se pa postavi na vrata nehvaležnega serca rekoč: „Glej, stojim pri vratih ter terkam.“ (*Skr. raz.*) Videti je, kaker da celó prosi dušo, da naj mu odpre: „Odpri mi, moja sestra.“ (*Vis. pes. 3, 2.*) Sv. Dijonizij Areopagit pravi, da „Bog tudi tiste, ki so se od njega odvernili, ljubeznjivo zasleduje in prosi jih, naj se nikar ne pogubijo.“ Tako misel je imel tudi sv. Pavel rekoč svojim učencem: „Prosimo namesto Kristusa, spravite se z Bogom.“ (*2. Kor. 5, 20.*) To je, pravi sv. Janez Zlatousti: „Kristus sam vas prosi. Kaj vas prosi? Da se z Bogom spravite. Ni on vaš neprijatelj, ampak vi ste njegovi sovražniki.“ Ta svetnik hoče reči namreč, da se grešniku ni treba truditi, da Boga k spravi nagne, ampak le to naj sklene,

da se hoče pomiriti ž njim; saj ne beži Bog pred grešnikom, ampak grešnik pred Bogom. — O koliko grešnikov Bog vedno sledi in jih vabi rekoč: Nehvaležniki, nikar ne bežite pred menoj, saj ne želim družega kaker vaša srečo. Zakaj se hočete pogubiti?“ —

O Gospod, kaj delaš? Zakaj si nezvestim ljudem tako vsmiljen? Zato ker ne želiš njih pogube, ampak njih srečo. Glej tudi name nehvaležnega grešnika, ki te prosim: „Oče, odpusti!“ Zovem te očeta, ker sam tako hočeš. Nisem sicer vsmiljenja vreden, ali zavoljo tvoje dobrotljivosti me nikar ne zapusti. Obudi mi v sercu veliko žalost nad mojimi grehi. Terdno sklepam, ne ločiti se več od tebe. O Marija, o mati vsmiljenja in upanje moje, podpiraj me s svojimi prošnjami.

Posvetni vladarji ne bi še pogledati hoteli svojih nezvestih in vpornih podložnikov, ker bi jih odpuščenja prosili. Bog pa ne dela tako; on ne ožerne svo-

jega obraza od skesanih grešnikov, ampak jih še kliče rekoč: „Spreobrnite se k meni in se bom k vam obernil.“ (*Mat. 1, 3.*)

Oh, s koliko ljubeznivostjo in nežnostjo objemlje on skesanega grešnika! To nam je hotel Jezus lepo razjasniti s priliko o zgubljeni ovci, katero dobri pastir, ko jo najde, veselo na svoje rame zadene. (*Luk. 15, 5.*) Potem pokliče svoje prijatelje, da se ž njim radujejo, rekoč: „Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco.“ Sveti evangelij pravi nadalje: „Tako bo veselje v nebesih nad enim grešnikom, kateri se spokori, večje, kakor nad devetdesetimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore.“ (*Luk. 15, 7.*)

Vsmiljenje božje nam posebno lepo kaže prilika o zgubljenem sinu. S to priliko nam Jezus pravi, da je on sam tisti oče, kateri hiti naproti vračajočemu se zgubljenemu sinu. Še preden otrok govoriti začne, ga vže veselo objame in poljubi in toliko da ne omedli od veselja.

O vsmiljeni moj Zveličar, ozri se na me zgubljeno ovčico in zadeni me na svoje rame, da ne poginem. O kako sem bil nesrečen, da sem pobegnil od skerb-nega pastirja in dobrega očeta! Glej me zgubljenega sinu. Nisem vreden več tvoj otrok imenovan biti, ali vender upam, da mi boš odpustil zavoljo svoje predrage kervi.

Kako daleč sega božje vsmiljenje, to nam kažejo besede božje pri preroku Ecehijelu (18, 21): „Če pa krivični za vse svoje storjene grehe pokoro dela, . . . naj živi in naj ne vmerje! Nobene njegovih hudobij se ne bom spomnil,“ kaker da bi me ne bil nigdar razžalil. — Res, Bog ne zametuje skesanega in potertega serca, kaker pravi kralj David: „Potertega in ponižanega serca, o Bog, ne boš zaničeval.“ (*Psal.* 50, 19.) Gospodu se zdi slavno vsmiljenemu biti, kaker pravi prerok Izaija: „Zato je povikšan, ker vam zanaša.“ (30, 18.) Grešnik, Bog ne zahteva od tebe mnogo solz; že

ko prvo solzo vidi, se vsmili. „Berž ko bo glas tvojega vpitja slišal, ti bo odgovoril.“ Tako govori Bog po preroku Izaiju. (30, 18.)

O moj Bog, s kom sem se sperl? S teboj, največo dobroto in stvarnikom svojim! S teboj, ki si vmerl za me! Ti si pa vender bil z menoj, izdajavcem, tako vsmiljen! A vže ta poterpežljivost mora obujati v mojem sercu vedno večo ljubezen do tebe. Gorje meni, ako bi zopet grešiti začel in se pogubil. Ta tvoja poterpežljivost bi me v peklu bolj pekla, kaker vse drugo terpljenje. Dragi moj Zveličar, nikar ne dovoli, da te še kedaj zapustim, raji naj prej vmerjem. Oh, kesam se, žal mi je, da sem te razžalil. Iz vsega serca te hočem od zdaj ljubiti in terdno sklepam, vse ostalo življenje tebi darovati. O Jezus, zavoljo tvoje svete za me prelite kervi, vsliši me, daj mi sveto stanovitnost. — O Marija, mati moja, obrni na me svoje vsmiljene oči in združi me popolnoma z Bogom.

IX. Premišljevanje.

O Jezusovem rojstvu in življenju.

Premislimo najpred neizmerno ljubezen, katero nam je Bog sè svojim včlovečenjem izkazal, da bi nam večno zveličanje pridobil. Adam je grešil, izgnan je bil iz raja in v večno smert obsojen, on in ves njegov zarod. Ali glej, Sin božji se ponudi Očetu, da bi človeka večne smerti rešil; pripravljen je človek postati, in iz ljubezni do človeškega rodu vse težave, britkosti, zaničevanje in slednjič sramotno smert na križu preterpeti. — Kaj bi rekli, ko bi hotel kakšen posvetni vladar svoje življenje žertvovati, samo da revnega črvička reši? Še več kaker to je storila „večna Beseda,“ Sin božji, ki je hotel reven črviček postati, kaker smo mi, in vmreti za nas, da bi nam zopet pridobil zgubljeno dušno življenje. Sveti Fulgencij pravi, da je človek, Boga zaničuje, Boga zapustil, ali Bog, ki je

človeka ljubil, prišel je z nebes, da bi zopet našel človeka. — Zakaj je prišel? Zato da bi ga človek spoznal in ljubil. Ali ga torej ne bomo ljubili? Ko je negdaj pri sv. maši duhovnik izgovoril besede sv. evangelija: „In Beseda je meso postala,“ se nekedo ni hotel prikloniti; na to mu dá hudič zaušnico, rekoč: „Nehvaležneš! Ako bi bil Bog toliko za me storil, kaker za te, jaz bi hotel neprestano pred njim na obrazu ležati ter se mu zahvaljevati.“

O Jezus, Sin božji, ti si človek postal, zato da bi te človek ljubil, in glej, kako te ljudje zaničujejo, kako nehvaležne se ti skazujejo. Tudi jaz sem bil do zdaj mej njimi; ali od zdaj nadalje nigdar več ne! Zavoljo tiste ljubezni, ki te je nagnila, da si človek postal in na križu za me vmerl, odpusti mi. Želim te ljubiti, o včlovečena Beseda božja, do konca svojega življenja in na vekomaj.

Po božji naredbi je izišlo ravno o prihodu Sinu božjega na svet cesarjevo

povelje, da mora iti vsakedo v svoj rojstni kraj in se tamkaj zapisati. Tako je moral tudi Jožef sè svojo nevesto v Betlehem odpotovati, da zadosti cesarjevemu povelju. Težavno je bilo to potovanje zlasti za Marijo; mnogo je terpela na potu. Štiri dni je morala hoditi v pozimskem času čez hribe in doline, po mrazu in mokroti. Ko sta dospela v Betlehem, se loti sv. Jožef naglo iskati stanovanja, kjer bi mogla Marija poroditi, ker je njen čas bil vže pri kraju. Ali ker sta vboga, jih nihče ne sprejme, še celo v skupnem prenočišču, kamer so druge vbožce sprejemali, ni bilo prostora za Marijo in Jožefa. Vže ponoči stopita iz mesta in najdeta neko votlino, v katero stopita. Jožef pa reče Mariji: „Draga moja nevesta, kako ti bo mogoče na tem vlažnem in merzlem kraju prenočiti in tukaj roditi? Kaj ne vidiš, da je tu živinski hlev?“ Marija mu pa odgovori: „O dragi moj Jožef, vender je le res, da je to kraljeva palača, v

keteri hoče Sin božji rojen biti.“ — Ura poroda je vže prišla. Sveta devica kleči v molitev vtopljen. Zdajci opazi, da je vsa votlina prekrasno razsvetljena. Marija pobesi oči in pred seboj občuduje novorojeno dete, Sinu božjega, ki se od mraza trese in joče. Najprej ga počasti ko svojega Boga, potem ga vzame v naročje ter ga povije v revne plenice, ki jih je seboj imela, in tako ga položi v jaslice na slamo. Glej, o človek, kako je hotel rojen biti Sin večnega Očeta iz ljubezni do nas!

Češčeno „Dete Božje“, nikaker bi se ne mogel prederzniti pred te stopiti, ko bi ne vedel, da me ti, o Jezus, sam k sebi vabiš. Glej me grešnika, krivega tvojih solzic v betlehenskem hlevcu. Ali ker si prišel zato na svet, da bi grehe odpustil, vsmili se tudi mene skesanega grešnika. Žal mi je, da sem te zaničeval, kesam se prav iz serca. Daj mi milost, da te bom mogel od zdaj prav serčno ljubiti. O Marija, izprosi mi od

svojega Sinčka to veliko milost. — Ako bi bil Jezus rojen v Nazaretu, je res sicer, da bi bilo tudi tam njegovo rojstvo vbožno, ali vsaj bi bil mogel tam suho izbico imeti, nekoliko ognja in toplih pleníc in pripravníšo zibko. Vender on tega ni hotel, ampak si je izvolil za rojstvo raji merzlo votlino, kjer ni bilo ognja. Za zibko je hotel imeti jaselce in nekaj trde slame za ležišče, da je mogel bolj terpeti.

Stopimo v duhu v betlehemske votlino, ali z vernim srcem moramo tjakaj stopiti. Ako vstopimo brez vere, ne najdemo družega, kaker revno dete, katero se nam v serce smili, ko vidimo, kako je lepo pa kako trepetá in jóče zavoljo mraza in trde slame. — Ali če z vernim srcem v votlino vstopimo in pomislimo, da je to dete Sin božji, ki je iz ljubezni do nas na svet prišel, in kateri toliko terpi, zato da bi za naše grehe zadostil, je li potem mogoče, da ga ne zahvalimo, da ga ne ljubimo? Sveta Marija Magdalena Paciška pravi, da morajo duše,

ketere Jezusa ljubijo, posnemati živino v betlehenskem hlevcu. Kaker žival se svojim dihanjem dete ogreva, tako se morajo tudi oni se serčnimi, ljubeznjivimi zdihljaji ogrevati.

O sladki moj Jezus, preljubo dete božje, kako je bilo to mogoče, da sem vedel, koliko si za me preterpel, in sem te vender žalil? Ali solzice, ki jih pretakaš, in vboštvo, ki si ga izvolil, mi napolnjuje serce z upom, da mi boš odpustil grehe. Od denes naprej bodi ti edini moj zaklad. „Moj Bog in moje vse“ kličem se sv. Frančiškom Asiškim, in se sv. Ignacijem: „Daj mi svojo ljubezen, daj mi svojo milost, potem sem dovolj bogat.“ Nič drugega ne želim, o Jezus, kaker tebe. Ti edini mi zadostuješ.

Sin božji je prišel na svet, da bi človeka rešil; ali komaj rojenega vže ravno človek preganja in preti vmoriti. Herodež, v strahu da bi mu to dete kraljevega prestola ne vzelo, je zalezuje

z namenom, da bi je vmoril. Zato angelj Jožefa v snu opomni, da naj vzame Jezusa in mater njegovo in beži ž njimi v Egiptet. Jožef hoče slušati naglo in to Mariji naznani. Potem vzame seboj tudi svoje borno tesarsko orodje, da bi ž njim sebi in vbogi družini v Egiptu kruha služil. Marija pa nekaj pleníc zavije v majhino culico, stopi k zibki in jokaje reče spečemu sinku: „O moj Sin, o Bog, prišel si na svet, da človeka zveličaš, ta pa te hoče komaj rojenega vže vmoriti.“ Potem vzame dete v naročje in še tisto noč se odpravi z Jožefom na pot. — Premislimo, koliko so morali ti sveti popotniki na tako dolgem potu preterpeti! Dete ni moglo še hoditi, torej sta ga morala nositi zdaj Marija, zdaj Jožef.

Ležišče na potu skozi egiptovsko puščavo so jim bila po noči gola tla na prostem v merzlem zraku. — Dete se je jokalo zavoljo mraza. — Kedo bi se ne žalostil iz vsmiljenja, videč Sinu bož-

jega tako vbogega, preganjanega in bežečega po svetu, da ujde smertni nevarnosti.

Dragi moj Jezus, ti jočeš in stočeš, in prav imaš, da si žalosten, ko vidiš, da te ravno tisti preganjajo, ketere si odrešit prišel. Ali, o moj Bog, tudi jaz sem te negdaj preganjal; zdaj pa vedi, da te bolj ljubim, kaker samega sebe. Ni je večje bolečine za me, kaker gledati zaničevanega tebe, največo dobroto. Odpusti mi, moj Jezus, in dovoli mi, da te bom ves čas svojega življenja v sercu nosil, da s teboj v večnost pridem.

Pervo mladost je preživel naš Zveličar v Egiptu. Sedem let je tam prav vbožno in preziran živel. Marija in Jožef sta bila tamkaj ptuja in nepoznana; nista imela ne sorodnikov in ne prijatelov. Zatorej sta si komaj s trdom svojih rok zaslužila svoj vsagdanji kruh. Vbožno je bilo stanovanje svete družine, slabo ležišče in siromaški živež. V tej hišici je Marija dete Jezusa odstavila ali oddojila.

Najprej ga je hranila sè svojimi persi, potem pa z rokami. Zajemala je iz skledice nekoliko v vodi razmočenega kruha, da je ž njim sinčeka pitala. V tej hišici mu je napravila prvo oblačilce. Tukaj je začel mladi Jezus hoditi; tresel se je in padal kaker drugi otroci. Tukaj je začel po otročje izgovarjati prve besede.

O moj Jezus, ti pravi živi Bog, kako si se ponižal! Kaj te je vender nagnilo, da si nebesa zapustil in prišel na svet kot revno dete. O neizmerna ponižnost! O neskončna ljubezen! Zavoljo mene si človek postal in že kot dete za me terpiš! Žal mi je, da sem te tolikrat žalil, odpusti mi in daj mi milost, da te nikdar več ne zapustim. Ljubim te, o Jezus, in vsega se ti darujem.

Tako kaker v Egiptu je živel Jezus tudi v Nazaretu revno in ponižno. Do tridesetega leta je bil priprost tesarski pomočnik. Pokoren je bil Mariji in Jožefu. Jezus je hodil po vodo, Jezus je odpiral in zapiral delavnico, pometal hišo

in nabiral treske za ogenj! Cel dan se je trudil in pomagal Jožefu pri delu! — O čudež! Bog pometa hišo! Bog se trudi in poti z obtesovanjem lesa! Kedo? Vsemogočni Bog, kateri je samo mignil in svet je bil vstvarjen, in kateri ga vniči lahko, keder hoče! Ako človek samo to pomisli, moralo bi mu serce od ljubezni zgoreti.

Kakšna sladkost je bila nadalje gledati Jezusa, kako pobožno je molil, kako poterpežljiv je bil v delu, kako naglo je vbogal, in kako spodobno se je pri jedi zadržal; kako prijetno in ljubeznivo se je z ljudmi obnašal in pogovarjal! Vsaka njegova besedica, vsako njegovo djanje je bilo tako sveto, da so se vsi zaljubili vanj, zlasti pa Marija in Jožef.

Kakšno je bilo poznejše Jezusovo očitno življenje, ko je učiti začel, kaže nam sveti evangelij. Čez dan se je namreč mnogo trudil z učenjem nevednih in spreobračanjem grešnikov, z ozdravljanjem in tolaženjem bolnih in žalostnih. Sveti

Peter z malo besedami tako-le Jezusovo življenje prav lepo popisuje: „Okoli je hodil in dobrote delil.“ (*Dj. ap. 10, 38*).

O Jezus, Zveličar moj, ako pomislim, koliko let si iz ljubezni do mene nepoznano in zaničevano živel v revni hišici, kako bi mogel jaz potem po časteh in slavi, po bogatstvu in zložnosti hrepeneti? Odpovem se vsemu takemu. S teboj želim biti zaničevan in preziran na svetu, siromak kaker ti in ponižan. Zato upam, da se bom potem tudi s teboj veselil v nebeškem kraljestvu. Ne maram za vas, kraljestva in zakladi; Jezus bodi edini moj zaklad, edino moje dobro. Žal mi je zelo, da sem do zdaj tvoje prijateljstvo tako zaničeval. V prihodnje želim raje tisočkrat vmreti, kaker tvojo milost zgubiti, o Jezus. Pomagaj mi, da stanovit enostanem. Nadejam se tudi od tebe pomoči, o Marija, pribežališče grešnikov in upanje moje.

X. Premišljevanje.

O Kristusovem terpljenju.

Ko je Jezus vedel, da se je približal čas njegovega terpljenja, in ko je po vmivanju nog svojih učencev postavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa, gre v vert Getsemani, znajoč, kaj ga tamkaj čaka. Tam začne moliti; ali glej, napade ga velik strah in velika otožnost. Straši se pred bridko smertjo in pred vsem, kar jo bo spremljalo. V duhu gleda vse, kar ga čaka. Zato se ga loti velika otožnost, tako da zdihne: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene.“ (*Mat. 25.*) Zato je tako molil, ker nas je hotel podučiti, da tudi mi lahko v nadlogah in žalosti Boga rešitve prosimo; ali hitro se moramo, kaker Jezus, v voljo božjo vdati rekoč: „Pa vender ne kaker jaz hočem, ampak kaker ti.“

Da, moj Jezus, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. Pripravljen sem vse križe in težave sprejeti, ktere koli mi poslati hočeš. Ti si bil nedolžen in si iz ljubezni do mene toliko terpel, prav je, da tudi jaz, kazni vredni grešnik, terpim.

Napade ga še neka strašna žalost, ki bi ga bila lahko vmorila, ke bi ne bil sam smerti zaderžaval, da bi še več za nas terpel. „Moja duša je žalostna do smerti,“ tako je zdihnil Jezus pred svojimi učenci v vertu. (*Mark. 14, 35*). To žalost mu je prizadel pogled na toliko nehvaležnih ljudi v prihodnjosti, kateri ne bodo hoteli njegove ljubezni z ljubeznijo povračati, ampak mesto tega ga bodo z obilnimi grehi žalili. Ta pogled mu je izvabil kervavi pot iz telesa.

O moj Jezus, moji grehi so bili huji kervoloki, kaker ternje, biči in križ. Stori me deležnega take žalosti in takega studa nad grehi, kaker si ga ti v vertu občutil, da jih bom do smerti bridko

objokoval. O Jezus, sprejmi me, vbozega grešnika, ki te ljubiti želi.

Ko je Gospod videl, da se Judje že bližajo, preneha moliti, gre jim naproti ter se jim sam prepusti, da ga zvežejo. Stermi, o človek! Boga stvarnika veže od njega stvarjeni človek! Duša moja, glej kako ga eden grabi, drugi veže, tretji tolče. Nedolžno „Jagnje“ pa vse to dopušča in molči: „Darovan je, ker je sam hotel, in ne odpre svojih ust; kaker ovca je bil peljan v zaklanje.“ (*Izaija 53, 7.*)

Sledimo v duhu Jezusa in premislimo ob kratkem poglobitniše trenutke te strašne noči. — Ko prihruje druhal z Jezusom v Jeruzalem, prebudi z ropotom ljudi, radovedno poprašujejo, kaj da je, kedo da je tisti jetnik? „Jezus Nazarenski, slepar in zapeljivec“, — je bil odgovor. Pripeljejo ga pred Kajfeža, kateremu se že oči od pregrešnega veselja blesketajo. Izprašuje ga o njegovem nauku in učencih. Jezus mu pa odgovori,

da je očitno govoril; za priče pokliče okoli stoječe Jude rekoč: „Glej, ti znajo kaj sem govoril.“ Za ta odgovor je dobil Zveličar nevsmiljeno zaušnico. — Moj Bog, kako je to mogoče, da tako krotak odgovor zasluži tolik napad! O Jezus, vse to zato prenašaš, da bi poplačal pregrehe, s katerimi sem napadal tvojega nebeškega Očeta.

Veliki duhovnik ga zaroti potem pri živem Bogu, da naj pove, je-li resnično on Sin božji! Jezus mu priterdi. Kajfež pa, mesto da bi pred Jezusa na kolena padel in ga molil, razterže svoja oblačila in svetuje zboru, naj ga na smert obsodi. Enoglasno odgovorijo drugi duhovni: „Vreden je smerti.“ Zdaj začnejo okolostoječi Sinu božjega zasramovati, v obraz mu pljuvati, tolči ga in suvati.

Glej, o Jezus, postal si to noč igrača spridene druhali. Kako je vender to mogoče, da te ljudje vidiijo tako ponižanega iz ljubezni do njih in da te ne ljubijo? Kako je bilo to mogoče, da sem tudi

jaz z grehi tvoje zasramovanje množil? O Jezus, ljubezen moja, odpusti mi, ker te nočem več žaliti, ampak ljubiti.

V jutro pripeljejo Jezusa k dežel-nemu poglavarju Pilatu, da ga na smert obsodi. Ali Pilat spozna njegovo nedolžnost, zato se brani obsoditi ga. Ker pa vidi, kako terdovratno njegovo smert zahtevajo, tedaj ga pošlje k Herodu, naj ga obsodi on. Herod se razveseli, ko Jezusa zagleda, misleč da bode kakšen čudež pred njim storil. Pa vse zastonj; Jezus mu še odgovora ne da.

Gorje tisti duši, kateri Bog molči in ž njo več ne govori! Dragi moj Zveličar, to sem tudi jaz zaslužil, ker nisem hotel takrat tvojega glasu poslušati in vbogati. Zaslužim sicer, da ne bi z mano več govoril, ampak da bi me zapustil. Ali vender, Jezus moj, ti me nisi še zapustil. Tedaj le „govôri Gospod, tvoj hlapec posluša“. Reci, kar hočeš da storim, vse želim storiti, samo da ti dopadem.

Jezusovo molčanje je Heroda vjezilo. Vkazal ga je ogerniti z belim plaščem. Zasramoval ga je s celim dvorom in iz hiše izgnal. Zveličar dojde zopet pred Pilata, ki ga je želel oprostiti. Judje so imeli pravico zahtevati, da jim o veliki noči izpusti enega jetnika. Pilat jih vpraša, katerega hočejo, nedolžnega Jezusa ali vbijavca in roparja, Barabo? Judje zahtevajo Barabo, Jezusa naj da pa na križ pribiti.

O moj Jezus, tako sem delal tudi jaz, kederkoli sem sklenil grešiti in tebe žaliti, s tem da mi je bilo bolj mari svojo sladnost izpolniti, kaker tebe zgubiti. Ali zdaj te ljubim, o neizmerna dobrota; ljubim te bolj ko vse drugo, bolj kaker svoje življenje. Vsmili se me, o moj Jezus.

Pilat vkaže potem Jezusa bičati. O ti krivični sodnik! Ravno prej si razsodil, da je nedolžen, zdaj ga pa obsoduješ in nalagaš mu tako strašno in sramotno terpljenje! — Glej zdaj, duša

moja, kako zverinski ljudje ta vka^z iz-veršujejo ; glej, kako nedolžno „Jagnje božje“ grabijo, kako ga ven vlečejo in za steber privezujejo.

O blažene vervi, ki svete roke mojega Zveličarja k stebru privezane deržite, zvežite tudi moje vbogo serce ž njegovim božjim srcem, da ne bom od zdaj na dalje nič družega želel in iskal kakor samo to, kar je njemu drago.

Glej jih, kako grabijo biče in udrihati začenjajo po presvetem telesu. Telo najprej od vdarcev modro postaja, kmalu se pa povsod kri iz njega izliva. Biči, tla in roke pretepavcev so vže kervave. O groza ! zavoljo silnih udarcev letajo po zraku kaplje Jezusove kervi in koščki njegovega mesa. Njegovo presveto telo je vže razmesarjeno, in vender ne odjenjajo še kervoloki. — Kaj pa počne Jezus v teh strašnih bolečinah ? On molči in nič ne toži, ampak prenaša poterpežljivo vsaki vdarec, samo da zadosti in vtolaži razžaljeno božjo pravico.

Duša moja, hiti tjakaj in operi se z božjo kervjo. Dragi Zveličar, ako te vidim vsega tako razbitega, tedaj mi ni mogoče več dvojiti, da me ljubiš, da me zelo ljubiš. Ti mi vso svojo kri ponujaš, dostojno je, da ti tudi jaz celo svoje srce darujem. Sprejmi je in stori, da ti na veke zvesto ostane.

Ko so vojaki Jezusa natolkli, ogernejo ga sè starim razterganim škerlastim plaščem, da bi ga kot kralja zasmehovali.

V roko mu dajo terst za žezlo in na glavo mu potisnejo velik ternjev ovitek, češ, to naj bo pa krona. Ker pa niso mogli ternja z golimi rokami na glavo pritisniti, da bi jo prederlo, pritiskali so je sè vso silo s terstom. „In so vanj pljuvali in terst jemali in ga tolkli po glavi.“ (*Mat. 27, 30.*)

O nehvaležno ternje, ali tako terpinčiš svojega Stvarnika! O ne trnje ne, ampak ve, moje slabe misli, ve ste prebodle glavo mojega Zveličarja. Stu-

„dijo se mi vsi moji grehi, s katerimi sem tebi, o Jezus, toliko bridkosti prizadjal. Od zdaj naprej hočem ves drugačen biti in ljubiti te.

Hudobneži se še ne naveličajo. Začno ga zasmehovati s poklekovanjem in porogljivim pozdravljanjem: „Zdrav bodi, kralj judovski.“ Temu sledi krohot in pljuskanje po svetem Jezusovem obrazu. — Duša moja, vsaj ti tjakaj stopi in poklekni pred Jezusa ter ga spoznaj kot kralja vsih kraljev in Gospoda vsih gospodov. Zahvali ga in ljubi ga, saj vidiš, kakšen je iz ljubezni do tebe. — O moj Jezus, ljubim te, bolj, kaker samega sebe. Pozabi moje grehe in vterdi me v mojem dobrem sklepu.

V takem stanu pokaže Pilat Jezusa ljudstvu, nadejaje se, da ne bodo več njegove smerti zahtevali. Ali zastonj, ljudstvo zakriči: „Križaj, križaj ga!“ — Pilat izreče smertno obsodbo! — O grozna krivica, kakeršne ni še videl svet! Sodnik spozna zatoženca nedolž-

nega in obsodi ga na smert! — Potem izroči Jezusa judovski samovoljnosti. — „Slekli so mu plašč in ga oblekli v njegova oblačila in ga peljali, da bi ga križali.“ Iz dveh debelo obtesanih tramov zbijejo hitro križ in, o groza, obsojenec ga mora sam nositi. Jezus se ne brani, ampak ljubeznivo ga objame. — Obsojenci stopajo potem z dvorišča, dva razbojnika in Jezus mej njima. O prizor, nad katerim nebo in zemlja stermita! Sin božji gre vmirat za tiste, ki njega morijo! — Pogled na Jezusa je bil takrat tako presunljiv, da je judovske žene do solz ginil.

Dragi moj Zveličar, zavoljo te tvoje tako žalostne poti, daj mi moč, da bom svoje križe poterpežljivo prenašal. Vse težave in britkosti sem pripravljen rado-voljno sprejeti, le pomagaj mi in podpi-raj me.

Druhal in obsojenci dojdejo slednjič na Kalvarijo, ali nedolžni Jezus je mej potjo večkrat pal, kar ga je zelo vtrudilo.

Zverinski rabeljni mu stergajo potem obleko sè života, tako da se mu rane zopet odprejo. Na to ga zgrabijo in na križ veržejo, Jezus pa sam roke raztegne in tedaj daruje nebeškemu Očetu svoje življenje. Trinogi zgrabijo kladivo in žeblje ter ga začno nevsmiljeno na križ pribijati.

O svete roke, ki ste samo z dotikljaji toliko bolnikov ozdravile, zakaj vas zdaj na križ pribijajo? — O svete noge, ki ste se z iskanjem zgubljenih ovčic toliko trudile, zakaj vas tako strašno prebadajo? — Dragi moj Zveličar, koliko te je stalo hrepenenje po mojem zveličanju! Gerd nehvaležnež bi bil, ako bi tvojo ljubezen zaničeval. Ali Bog me obvaruj! Od zdaj naprej jo hočem visoko ceniti, in ljubiti te.

Glej zdaj v duhu vmirajočega in strašno terpečega Zveličarja na povzdignjenem križu. Vsaki ud njegovega telesa prestaja svoje bolečine in nobeden ne more drugemu pomagati. Lahko se reče,

da je tiste tri ure, ko je vmirajoč na križu visel, preterpel Jezus toliko smerti, koliker je bilo trenutkov. Pokoja in zljajšanja ni mogel tamkaj najti. Če se je ali na roke ali na noge ali kamerkoli naslonil, pomnožile so se mu bolečine, ker je presveto telo viselo na svojih ranah.

Duša moja, omehčaj se in stopi tjakaj h križu ter poljubi ta sveti aljtar, kjer tvoj Jezus kot žertva ljubezni za te vmira. Poklekni pod njegove noge, da te poškropi njegova presveta kri. Da, predragi moj Jezus, ta presveta kri naj me opere vseh mojih grehov in obudi gorečo ljubezen do tebe v mojem sercu.

Mej tem ko okolo križa stoječe ljudstvo Jezusa zasramuje, kaj misliš da on dela? On moli za nje, rekoč! „Oče, odpusti jim, ker ne vedó, kaj delajo.“ — Oče večni, poslušaj svojega dragega Sinu, ki tudi za me, tolikega razžalivca, moli!

Jezus se oberne potem k desnemu razbojniku in mu reče: „Še denes boš

z menoj v raju“. — O kako resnično je, kar govori Gospod po preroku Ecehijelu, da če se grešnik skesa, ne bo se več spominjal njegovih grehov.

O Jezus, da bi te ne bil nikdar razžalil! Ali ker sem vender le grešil, pozabi tudi moja razžaljenja, in zavoljo svoje bridke smerti sprejmi tudi mene po smerti v svoje kraljestvo.

V teh strašnih bolečinah se ozira Jezus okolo in išče kakšnega tolaživca. Pogleda svojo predrago mater Marijo, ali ta pogled ga še bolj razžalosti. Zastonj, ni je tolažbe! Oberne se do svojega nebeškega Očeta; pa tudi on ga ne tolaži, tako da je prisiljen izdihniti: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (*Mat. 27.*) Zavoljo tega zapuščenja je bila Jezusova smert grenkejša, kaker keteregakoli spokornika ali marternika. — Ko vidi Jezus, da se že bliža zveršenje daritve, tedaj reče: „Že-jen sem.“ Terdoserčneži mu pa ponudijo octa in žolča.

O Gospod, kako je to, da se ne pri-
tožuješ nad drugimi bolečinami, ampak
samo nad žejo? Razumem zakaj, o Jezus.
Tebe žeja po ljubezni. Pomagaj mi od-
straniti iz serca vse druge želje razen
hrepenenja po tebi in tvoji ljubezni. Stori,
da ne bom drugega ljubil, kaker tebe,
ne drugega želel, kaker spolnjevati tvojo
sveto voljo.

Jezus vže vmira. Glej kako njegove
ljubeznjive oči stemnevajo, obraz mu
bledi, serce vedno počasniši bije. Ko je
ocet pokusil, izdihne: „Dopolnjeno je“.
Tedaj se domisli še vseh v življenju
prestanih bridkosti, in daruje vse ne-
beškemu Očetu rekoč: „Dopolnjeno je!“
„Moj Oče, glej sè žertvo moje smerti je
dopolnjeno delo zveličanja sveta, katero
si mi naložil“. — Tudi nam veljajo te be-
sede: „Dopolnjeno je“, to je: „O človek,
o človek, ljubi me; vse, kar sem mogel,
sem storil, da pridobim tvojo ljubezen“.

Slednjič vže duša telo zapušča. An-
gelji, prihitite z nebes in pristopite k svo-

jemu vmirajočemu kralju. Tudi ti, žalostna Mati Marija, približaj se križu in pazljivo pogledaj svojega vmirajočega Sinu. Glej ga, kako izroča svojo dušo Bogu, kako zove smert in ji daje oblast nad seboj. „Dojdi smert — ji pravi — dojdi in izverši svojo nalogo; vmori me in reši moje ovčice“. — Zemlja se strese, grobi se odpirajo, zagrinjalo v templju se terže. Vmirajočemu Zveličarju vže moči ginejo, duša mu gre iz telesa, glava se nagne, usta se odpro — mertev je! — Ljudje ga gledajo, vidijo da se več ne gane in pravijo: „Vmerl je, mertev je.“ Ž njimi se oglasi tudi Marija rekoč: „Moj Sin, mertev si vže!“ —

Vmerl je? Kedo? Začetnik življenja, edinorojeni Sin božji, gospodar neba in zemlje! O smert, nad teboj stermi nebo in zemlja. — O Jezus, ti vmiraš iz velike ljubezni do mene, dovoli, da tudi jaz ne bom živel brez tvoje ljubezni.

Preden ta strašni prizor zapustimo, ozrimo se še nekoliko na „Kraljico mar-

ternikov“ — na Marijo, ki je žalostna pod križem stala. Učenci so že v vertu Jezusa zapustili, Marija pa ga noče zapustiti do smerti. Matere navadno bežijo, ako vidijo svoje otroke terpeti, ne da bi jim mogle pomagati; rade bi vsaj ž njimi terpele; ali ker tega ne morejo, bežijo; Marija pa ne beži. — Križ je postelja, na kateri Jezus vmira. Tam gleda Marija svojega Sina vsega razbitega, visečega na železnih žrebljih. Rada bi mu pomogla; rada bi videla, ker vže mora vmreti — da vsaj v njenem naročju dušo izdihne. — „O križ — zdihuje reva — verni mi mojega Sina!“ Nikar ne toži, o Marija! Oče nebeški hoče, da dobiš v naročje Jezusa, ali ne živega, ampak mertvega. Tako se je tudi zgodilo. Ko so Kristusa s križa sneli, pritislila ga je Marija na svoje serce. Kedo bi mogel popisati, kaj je takrat v sercu občutila.

O Kraljica bolečin, najžalostniša mati Marija, pomilujem tvoje prežalostno serce,

presunjeno ob smerti tvojega preljubega Jezusa. Iz ljubezni do tvojega, za moje zveličanje vmorjenega Sina, priporoči mu mojo dušo, in izprosi mi pravo kesanje in žalost nad grehi. In ti, moj Jezus, vsmili se me zavoljo bolečin svoje preljube Matere. Daj mi milost vmreti za te kaker si ti vmerl za me. Sè sv. Frančiškom Asiškim zdihujem: „Gospod, naj vmerjem iz ljubezni do tebe, ki si vmerl iz ljubezni do moje ljubezni“.

XI. Premišljevanje.

O ljubezni križanega Jezusa.

O moj Jezus, kako si mogel bolje dokazati svojo ljubezen do mene, kaker s tim, da si na sramotnem lesu križa svoje življenje žertvoval v zadoščenje za moje grehe in da bi me seboj v nebesa pripeljal?

„Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu“. (*Filip. 2, 8.*) Sin božji, pokoren večnemu Očetu, kateri je hotel, da za nas vmerje, ponižal se je do smerti, do smerti na križu! In vender se nahajajo taki ljudje na svetu, ki to verujejo pa Boga ne ljubijo.

O moj Jezus, koliko te je stal dokaz, da ti mene zelo ljubiš; jaz pa nehvaležnež sem ti z nehvaležnostjo vračal. — Daj mi zdaj, da te ljubim, ker nočem več zlorabiti tvoje ljubezni. Ljubim te, moje največje dobro, in ljubiti te hočem vedno. Obujaj neprenehoma v meni spomin tvojega zame prestanega terpljenja, da mi bo vedno tvoja ljubezen na misli.

O Bog, nekateri govorijo o Kristusovem terpljenju, in poslušajo se tudi njih govori, ali brez vsakega občutka ljubezni in hvaležnosti, kaker da bi to kakšna pravljica bila ali pa terpljenje kakšne nepoznane osebe, za katero nam nič mari ni.

O ljudje, zakaj ne ljubite Jezusa Kristusa? Recite mi, kaj več bi bil moral ta naš Zveličar še storiti, da bi ga ljubili, kaker vmreti v neizmernem zaničevanju in bolečinah?

Ako bi bil za nas najrevniši človek tiste martre prestal, kaker Jezus Kristus, ali bi mu smeli odreči svojo ljubezen in hvaležnost?

O moj Jezus, zakaj to drugim pravim in ne sebi? Kakšna je bila do zdaj moja hvaležnost proti tebi? Jaz vbožec sem povračeval tvojo ljubezen samo sè zaničevanjem in grenkostmi. Odpusti mi, ker od denes nadalje te hočem ljubiti, želim te zelo ljubiti. Prevelika nehvaležnost bi bila ta, ako bi te le malo ljubil, ko si ti meni toliko dobrot in vsmiljenja skazal.

Premislimo, da je človek bolečin, ki je na tistem sramotnem lesu pribit, naš pravi Bog, ki edino iz ljubezni do nas tam vmira. Mi verujemo, da je križani Jezus naš Bog, ki za nas vmira; ali

je potom mogoče kaj drugega ljubiti, kaker Jezusa Kristusa?

O krasni plamen ljubezni, ki si vničil na Kaljvariji Zveličarjevo življenje, pridi in vniči v meni vse posvetno nagnjenje. Stori, da bode v meni vedno gorela ljubezen do tega Boga, ki je hotel iz ljubezni do mene vmreti in se vsega žertvovati.

Kakšen prizor je bil to za angelje, ko so gledali Besedo božjo viseč na križu in vmirajoč za zveličanje nas vbozih stvari!

O Zveličar moj, ti nisi meni odrekel svoje kervi in ne svojega življenja, ali naj ti odrečem jaz svojo ljubezen, ali naj ti odrečem to, kar ti od mene želiš? Nikaker ne! Ti si se vsega meni daroval in jaz se tudi brez prideržka tebi darujem.

Duša moja, glej tam na Kaljvariji svojega Boga križanega in vmirajočega, glej koliko terpi in reci mu: „O Jezus moj, zato ker si me neizrečeno ljubil, zato si tudi neizrečeno žalosten terpel

na križu; manjša bi bila tvoja žalost, ako bi me bil manj ljubil.

Predragi moj Zveličar, kako te pekó neizmerne bolečine, zasramovanja in žaljenja na sv. križu. Tvoje presveto telo visi na treh železnih žrebljih, naslonjeno nikamer drugam, kaker na svoje rane; okolo stoječe ljudstvo te samo zasramuje, zasmehuje in preklinja, tvoja lepa duša pa terpi še večje notranje bolečine, kaker pa telo. Reci mi, zakaj toliko terpiš? „Vse to terpim iz ljubezni do tebe, — mi odgovarjaš — spomni se toraj moje ljubezni in ljubi me“.

Da, moj Jezus, ljubiti te hočem! In kaj naj bi pa še ljubil, ako ne Boga, ki je vmerl za me? — Dozdaj sem te zaničeval, o ljubezen moja, ali zdaj me nič bolj ne peče, kaker spomin na razžaljenje, ki sem ti jih napravil. Drugega ne želim, kaker ves tvoj biti! O Jezus moj, odpusti in privleci in priterdi na se moje serce, rani je in zaneti v njem plamen tvoje ljubezni.

Premislimo, kako ljubeznivi so bili občutki Jezusovi, ko je svoje roke in noge ponudil, da bi jih na križ pribili, darovaje ta čas svoje življenje nebeškemu Očetu za naše zveličanje! O moj ljubljeni Zveličar, ako se spomnim, koliko te moja duša stane, ne smem obupati nad odpuščenjem. Akoravno so moji grehi še tako veliki in mnogobrojni, nigdar nočem nad zveličanjem obupati, ker si ti za me preobilno zadostil. O Jezus moj, upanje moje in ljubezen moja, koliker sem te pred žalil, toliko te hočem zdaj bolj ljubiti. Zelo sem te žalil, zelo te hočem ljubiti. Ti mi daješ to željo, daj mi tudi pomoč za to.

„Večni Oče, ozri se na obličje svojega maziljenca“. (*Psl. 83, 10*). Glej svojega na križu vmirajočega Sinu, glej tisti blede obraz, tisto s ternjem kronano glavo, tiste prebodene roke in razmesarjeno telo; glej za me darovano žertvo, tebi jo predstavljam, vsmili se me.

„Ljubil nas je in opral nas od naših

grehov v svoji kervi.“ (*Apocal. 1, 5.*) Zakaj bi se svojih grehov bali, da nam bodo branili svetost doseči, ako je Jezus sè svojo božjo kervjo kopel napravil, da bi naše duše opral. Zadosti je, da se kesamo in da smo voljni poboljšati se.

Ko je Jezus na križu visel, tedaj je na nas mislil, in od tam nam je pripravljaval vse milosti in vsmiljenja, ki nam jih je potem s tako ljubeznijo delil, kaker da je moral zveličati edino posameznega dušo.

O Zveličar moj, tudi moje grehe si že s križa gledal, in namesto kazni pripravljaval si mi razsvetljenja, ljubeznjiva vabila in odpuščenje. O Jezus moj, ali naj bi te še kedaj razžalil in zapustil, ko si mi že toliko milosti podelil? — O Gospod, nikar tega ne dopusti! Dovolj, da vmerjem raje, kaker da te ne bi v prihodnje ljubil. Kličem ti sè svetim Frančiškom Saleškim: „Ali vmreti ali ljubiti; — ali ljubiti ali vmreti!“

XII. Premišljevanje.

O presvetem Rešnjem Telesu.

„Ko je Jezus vedel, da je prišla njegova ura, da bi šel s tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil.“ (*Jan. 13, 1.*) Zavoljo te velike ljubezni nas ni hotel zapustiti samih, ampak vstanovil je zakrament svojega presvetega Rešnjega Telesa, v katerem se nam je popolnoma samega sebe zapustil. „Tisto noč, ko je bil izdan — tako piše sveti Pavel — vzel je kruh in zahvalil ter razlomil in rekel: „Vzemite in jejte, to je moje telo“. (*1. Kor. 11, 24*). Ta čas tedaj, ko so se ljudje pripravljali, da bi ga vmorili, hotel jim je dati zadnji dokaz svoje ljubezni. Znamenja ljubezni, ki nam jih vmirajoči prijatelji dajejo, se nam globokeje v serce vtisnejo. Ravno zavoljo tega nam je hotel Jezus prav

pred smertjo ta presveti zakrament zapustiti. „Nobeden jezik ne more dovolj razjasniti velikosti ljubezni Jezusove — pravi sveti Peter Aljkantarski — s katero on vsako dušo ljubi. Zato pa, da ne bi njegova nepričujočnost, — ker je namerjaval ta svet zapustiti, — kriva bila, da bi ga duša pozabila, zato ji je zapustil v spomin ta presveti zakrament, v katerem je ostal sam, ker mej obema ni hotel imeti družega v zastavo, kar naj bi spomin budilo kaker samega sebe.“ — „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“, tako pravi Zveličar sam. (*Mat. 28, 20*). In res, sveta vera nas uči, da biva Jezus na mnogih aljtarjih zapert v tabernaklju, v ječi ljubezni. „Ali, Gospod moj, — pravi sveti Bernard — to se ne spodobi tvojemu veličastvu“. Jezus pa odgovarja: „Samo da se spodobi moji ljubezni.“

Ginljivi občutki prešinjajo serca romarjem obiskujočim betlehemsko štalico, Kaljavarijo, božji grob in druge svete

kraje; ali koliko ginljivši občutki bi morali prešinjati naša serca, ko obiščemo altar, kjer Jezus sam prebiva v presvetem Rešnjem Telesu! Častitljivi P. Janez Avila pravi, da ga mej vsemi svetišči ni imenitnišega in pobožnišega, kakor je cerkev, kjer Jezus v presvetem zakramentu prebiva.

Preljubi moj Jezus, ali si mogel še kaj večega iznajti, s čemer bi primoral nehvaležnega človeka tebe ljubiti? Ako bi te ljudje ljubili, gotovo bi bile vse cerkve vedno polne ljudstva, ki bi te v tabernaklju bivajočega častilo in te z ljubezni polnim srcem zahvaljevalo. Pa žalibog, da ljudje tako radi na te zabijo in te zapuščajo. O da bi mogel jaz sè svojim češčenjem popraviti toliko nehvaležnost! Žal mi je, da sem bil tudi jaz negdaj takšen; ali od zdaj naprej hočem rad pri tebi ostajati. Druzega ne želim, kakor tebe ljubiti.

Sveta Terezija pravi, da na svetu ne morejo vsi podložniki sè svojim kra-

ljem govoriti; največ, česar se more vbogi državljani nadejati, je to, da kedo drugi za njega z vladarjem govori in posreduje. Ali ako hočemo govoriti s kraljem nebeškim, ni treba nobenega posredovavca. Kedor le hoče, najde ga v presvetem zakramentu in se lahko z njim pogovarja neprisiljeno in kaker sam želi. — Ta svetnica pravi nadalje, da je Jezus Kristus v presvetem zakramentu zato svoje veličastvo v podobo kruha zakril, da bi večji zaupljivost obudil in strah pred svojo bližino odstranil. — Zdi se mi, kaker bi sam Jezus neprenehoma z aljtarjev klical: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ (*Mat. 11, 28.*) „Pridite siromaki, bolniki, žalostni, pridite pravični in grešniki, pri meni najdete tolažbe v svojih zgubah in britkostih.“ — Ravno to Jezus želi, namreč potolažiti vsakega, ki k njemu pribeži. Noč in dan prebiva na aljtarjih, da ga lahko vsakedo najde in da vsakemu mi-

losti podeli. Zato so se svetniki tako radi pred Jezusom v presvetem zakramentu mudili, da so jim dnevi in noči kaker trenotki pretekli. — Ko je stopila grofica Fera v red svete Klare, se ni nigdar naveličala biti v cerkvi na koru. Negdaj so jo vprašali, kaj da vender tako dolgo pred najsvetejšim zakramentom dela? Začuden je odgovorila: „Kaj da se pred presvetim dela? Zahvaljuje, ljubi in prosi se“. — Sveti Filip Neri je vskliknil nekđaj pred presvetim zakramentom: „Glejte mojo ljubezen, glejte vso mojo ljubezen!“ — O da bi bil Jezus tudi vsa naša ljubezen, da bi se zdeli tudi nam v njegovi pričujočnosti dnevi in noči kaker trenotki!

O moj Jezus, upam, da te bom od denes naprej pogostokrat obiskal in pred altarjem molil rekoč: Glejte tukaj mojo ljubezen, glejte tukaj vso mojo ljubezen! — Da, predragi moj Jezus, od denes nadalje nočem več družega ljubiti, kaker edino le tebe. Ti si tako poterpežljivo

in toliko za me prestal, da bi se ne pogubil, in namesto da me kaznuješ, ranil si me z ognjem svoje ljubezni, kateri se ne morem več vstavljati. Vniči v meni vse pozemeljsko nagnjenje in sebeljubje, in stori, da ne bom želel in ljubil drugega kakor tebe samega.

Sveti Dijonizij Areopagit pravi, da ima ljubezen lastnost, iskati združenja. Iz tega namena je ustanovil Jezus Kristus tudi sveto obhajilo, da bi se popolnoma z našo dušo združil. Dal se nam je za učitelja, za zgled in daritev, manjkalo je še samo to, da se z nami združi, kakor se združi hrana s telesom. To je pa storil s ustanovljenjem presvetega Rešnjega Telesa, katero nam daje v hrano pri svetem obhajilu. Sveti Bernardin Sijenski pravi: „To je najvišja stopinja ljubezni, da se nam da v hrano, ker se je dal v popolno združenje, kakor se združita hrana in kedor jo vžije.“ Jezus Kristus ni bil samo s tem zadovoljen, da se je s človeško natoro zedi-

nil in da je človek postal, ampak s tem presvetim zakramentom je hotel najti način, kako bi se mogel popolnoma zediniti sè vsaketerim, ki ga vžije. Sveti Frančišek Saleški pravi: „V nobenem drugem djanju si ne moremo misliti Zveličarja nežnišega in ljubeznjivišega, kaker v tem, ker se takorekoč v hrano spreminja, da naše duše prešine in se združi se srcem svojih vernih.“ — Zato ker nas je Jezus goreče ljubil, hotel se je v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa z nami združiti, da bi tudi mi ž njim ena reč postali, kaker pravi sveti Janez Zlatousti, ker „je to namreč goreča želja ljubivcev“. „O Bog ljubezni,“ — kličem ti sè svetim Lovrencem Justinijanskim — „Ti si hotel, da bi imeli s teboj eno samo serce!“ Tako se je tudi sam Jezus Kristus izrazil: „Kedor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“ (*Jan. 6, 56*). Kedor se tedaj obhaja, ostane v Jezusu in Jezus v njemu. To združenje ne ob-

stoji samo v občutku, ampak je pravo resnično združenje. Sveti Ciril Aleksandrijski pravi, da kaker se zediniti dve raztopljeni sveči, tako se z Jezusom zedini, kedor se obhaja. Mislimo si tedaj, ko k svetemu obhajilu pristopamo, da nam Jezus pravi, kar je negdaj svoji ljubi služabnici Marjeti Ipreški rekel: „Glej hči moja, kako lepo sva zedinjena! Daj, ljubi me in ostaniva vedno združena v ljubezni, in nikar se več ne razdruživa.“

O moj Jezus, to edino tudi jaz pri svetem obhajilu doseči želim. Vem da se ti od mene ločil ne boš, ako se jaz prej od tebe ne ločim. Ali ravno tega se bojim, da bi se z grehom od tebe odtergal. Oh nikar tega ne dopusti, moj Zveličar! Dovolj, da raje prej vmerjem, kaker da grešim. Daj mi milost vedno ta zdihljaj ponavljati: „Ne dopusti, da se ločim od tebe, o nikar tega ne dopusti! O Bog duše moje, ljubim te; tebe samega hočem na vekomaj ljubiti!“

„Ko je vedel Jezus, da je prišla njegova ura.“ (*Jan. 13, 1*). Ta ura, katero Jezus s v o j o u r o imenuje, je bila ravno tista ponočna ura, ko je imelo začeti njegovo terpljenje. Kako je to mogoče, da imenuje Jezus tisto strašno uro. s v o j o u r o? Zato, ker je bila tista ura, po kateri je ves čas svojega življenja toliko hrepenel, ker je tisto noč odločil zapustiti nam sveto obhajilo, s katerim se je hotel sè svojimi dragimi dušami popolnoma zediniti, za katere je moral v kratkem kri in življenje žertvovati. — Poslušaj, kaj je rekel tisto noč svojim učencem: „Iz serca sem želel to velikonočno jagnje z vami jesti.“ Te besede nam razodevajo njegovo željo in hrepenenje po združenju z nami v tem presvetem zakramentu ljubezni. „Iz serca sem želel.“ — „To so besede najgorečnije ljubezni“ pravi sv. Lovrenc Justinijanski. — Ravno tisti plamen ljubezni, ki je takrat v Jezusovem sercu gorel, gori še dandanašnji. Ravno tako, kaker

negdaj svoje učence, nagovarja nas vse rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ (*Mat. 26*).

In da bi nas spodbudil, da naj ga z veseljem in ljubeznivo prejemljemo, obeta nam nebeško kraljevstvo. „Kedor je moje meso . . . ima večno življenje.“ (*Jan. 6, 54*).

Ako pa njega prejemati opuščamo, grozi nam sè smertjo rekoč: „Ako ne boste jeli mesa Sinu človekovega, ne bote imeli življenja v sebi.“ (*Jan 6, 54*).

— To vabljenje, te obljube in ta grožnja, vse to izhaja iz gorečega hrepenenja Jezusovega po zedinanju z nami, ker nas ljubi. Gospod je rekel negdaj sveti Matildi: „Ni je bečele, ketera bi s tako silno ljubeznijo po cvetlicah letala, da se medu napije, s kakeršno pridem jaz v tiste duše, ketere po meni hrepenijo.“ — Srečna tista duša, ketera z veliko željo po združenju z Jezusom k sv. obhajilu pristopa!

O češčeni moj Jezus, večih zakladov svoje ljubezni, kaker si jih dal, nam

dati ne moreš. Daroval si za nas svoje življenje; dal si nam ta presveti zakrament, da bi nas sè svojim Telesom nasitil, in neizmerno želiš, da naj te prejemljemo.

Kako je mogoče, da mi za to ljubezen znamo, in te vender goreče ne ljubimo? Bežite iz serca, ve posvetne sladnosti in nagnjenja, ki mi gasite ogenj Jezusove ljubezni. Tebe samega, o Jezus, hočem od zdaj ljubiti. Nikar ne dopusti, da se še kedaj ločim od tebe.

Ko pride Jezus pri svetem obhajilu v kerščansko dušo, donese jej vsakoverstnih dobrot in milosti, posebno pa milost svete stanovitnosti. — To je posebni včinek presvetega Rešnjega Telesa, da hrani dušo, ketera ga vživa, s hrano življenja in da jo zelo podpira na potu popolnosti in v boju zoper sovražnike, ki jo vmoriti žugajo. Zato se imenuje Jezus v presvetem zakramentu **K r u h n e b e š k i**. „Jaz sem živi kruh, ki sem z nebes prišel. Ako kdo je od tega

kruha, bo živel vekomaj.“ (*Jan 7, 51. 52*). Kaker vzderžuje navadni kruh telo, tako vzderžuje ta nebeški kruh dušo, da ostaja stanovitna v milosti božji. Zato pravi sveti cerkveni zbor Tridentinski, da nam sveto obhajilo oproščuje male ali odpustljive grehe in nas varuje smertnih. Papež Inocencij III. pa piše, da nam Jezus oproščuje sè svojim terpljenjem storjene grehe, sè sv. Rešnjim Telesom pa da nas varuje takih grehov, ki jih storiti moremo. Zato pravi sv. Bonaventura, da grešniki ne smejo opuščati svetega obhajila, zato ker so bili grešniki, marveč ravno zavoljo tega morajo še gostejše k mizi božji pristopati, ker kolikor bolj je kedo bolan, toliko bolj potrebuje zdravnika.

O moj Bog, kako nespameten in nesrečen sem, ker se tožim nad svojo slabostjo, da tolikokrat v grehe padem! Kako sem se mogel vbraniti peklenskim napadom in skušnjavam, ker sem se od tebe odtegoval, ki si moja jakost in po-

moč? Ako bi se bil bolj pogostoma k mizi božji približal, bi me ne bil sovražnik tolikokrat premagal. V prihodnje ne bo več tako. „V tebe, o Gospod, zaupam, na veke ne bom osramočen.“ Svojim sklepom nočem več zaupati; moje upanje si ti, o Jezus, ti me okrepčaj, da zopet v grehe ne padem. Sam sem slab, ali ti mi bodeš dal v presvetem obhajilu moč. Odpusti mi vse storjene grehe, kesam se iz serca in terdno sklepam raje vmreti, ko z grehom tebe žaliti. Tvoje terpljenje mi daje upanje, da mi boš pomagal, da ostanem stanoviten. „V tebe o Gospod zaupam, na vekomaj ne bom osramočen.“

Pa tudi k tebi se obračam, o Marija, mati moja, in sè svetim Bonaventurom zdihujem: „V tebe, o Gospa, zaupam, na vekoma ne bom osramočen.“ Na, vzemi moje serce, o Marija, in napolni je z ljubeznijo do Jezusa.

XIII. Premišljevanje.

O nebesih.

Blager nam, če bomo na tem svetu težave življenja poterpežljivo prenašali! Prišel bo dan, ko bodo končale stiske in strah, bolezni, preganjanje in vsi drugi križi. Ako se zveličamo, bode vse to vzrok našega veselja in slave v nebesih. „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila,“ tako nas spodbuja Gospod. (*Jan. 16, 20*). Nebeške radosti so tolike, da jih vmerljivi človek popisati in zapopasti ne more. „Oko ni videlo — pravi sv. Pavel — uho ni slišalo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo.“ (*1. Kor. 2, 9*). Oko ni nigdar videlo take lepote, kakeršna je rajska lepota, uho ni nigdar slišalo, tako lepo vbranih glasov, kaker so v raju, in serce človeško ne more zapopasti tistih zadovoljnosti, ki jih je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo. — Lepo je videti

z griči in ravninami, z gozdiči in morjem ozališano polje; krasno je gledati sè sadjem, cveticami in studenci napolnjen vert; — ali koliko lepši je še-le raj nebeški!

Ako hočemo razumeti velikost nebeških radosti, zadostuje nam vedeti, da v tem blaženem kraljevstvu prebiva vsegamogočni Bog, pripravljen osrečiti svoje ljubljence. Sveti Bernard pravi, da so nebesa kraj, „kjer ni nič, kar bi si človek ne želel, in je vse kar si želeči moreš.“ — Tam ne boš našel nič takega, kar ti ne bi dopalo, ali vse, kar si želiš, to boš tam tudi našel. — V nebesih ni nič, kar bi si ne želel, ni več noči, ne zime in poletja, ampak vedno prijetna pomlad. Tam ni več preganjanja in nevošljivosti, ker se vsi odkritoserčno ljubijo, in vsakedo se veseli nad blaženostjo družega, kaker nad svojo lastno. Tam ni več terpljenja in bolezní, ker telo ni več bolečinam podverženo. Tam ni več siromaštva, ker je vsakedo popolnoma

bogat, tako da si ne more nič več želeti. Tam ni več strahu in boječnosti, ker v milosti božji vterjena duša ne more več grešiti in svoje neizmerne sreče zgubiti.

„V nebesih je vse, kar si boš po-
želeti mogel.“ Oči siti pogled prekras-
nega mesta in njegovih prebivavcev v
kraljevem oblačilu, ker v tem večnem
kraljestvu vsi kraljujejo. Tam bomo gle-
dali lepoto Marije, lepšo, kaker je an-
geljska in vsih svetnikov skupaj. Gle-
dali bomo Jezusovo lepoto, ketera ne-
izmerno presega Marijino krasoto. Naše
počutke naslajevale in zadovoljevale bodo
prijetne rajske dišave in lepoglasno pe-
vanje zveličanih, ki bodo z neizmerno
sladkostjo prepevali slavo božjo.

O moj Bog, jaz ne zaslužim nebes,
ampak pekel; ali tvoja smert me napol-
njuje z nado, da jih dosežem. Hrepenim
po nebesih in prosim te, daj mi jih, ne
toliko zavoljo radosti, ampak bolj zato,
da te bom vekoma ljubil, zagotovljen,

da te nigdar več zgubiti ne morem. — O Marija, „morska zvezda“ — ti me se svojo pomočjo v nebesa pripelji.

Predstavimo si v duhu dušo, ketera stopi v stanu milosti božje v večnost. Prav ponižno in zaupljivo se predstavi Jezusu, svojemu sodniku in Zveličarju. Jezus jo objame, blagoslovi in ji se sladkodonečim glasom reče: „Draga duša, veseli se, zveličana si.“ — Ako duša pa še kaj očiščenja potrebuje, pošlje jo v vice. S popolno vdanostjo sprejme ona to kazen, ker tudi sama ne mara drugače v nebesa stopiti, kaker očiščena. Angelj varih pristopi, da jo v vice odpelje, duša se mu najprej zahvali za skazano pomoč v življenju, in potem mu pokorno sledi. — Ko se duša očisti, verne se angelj varih rekoč: „Krasna duša, tvoja kazen je doveršena, stopi v nebesa vživat Boga od obličja do obličja, kjer te pričakuje.“ — Duša se potem vzdigne nad oblake, prejde obnehje in zvezde ter stopi v nebesa. Moj Bog, kaj

bo rekla, vstopivši v tisto prekrasno domovino, ko bode vpervič zagledala to radostno mesto? Angelji in svetniki, zlasti njeni patroni, prihiteli ji bodo naproti in ji veselo zaklicali: „Dobro došla, družica naša!“

O moj Bog, kedaj napoči tisti dan, ko bom stopil s tega sveta, polnega nevarnosti, v varnost, zagotovljen, da te nigdar več zgubiti ne morem? Rad bom šel v vice, ki me čakajo — radostno bom sprejel vsako kazen, samo, da te bom mogel v tistem ognju iz vsega serca ljubiti; saj tam ne bom ljubil družega, kaker tebe. — Po dokončanem očiščevanju bom stopil potem v raj nebeški. O moj Jezus, stori me vrednega te nebeške radosti!

Koliko veselje bo prešinilo dušo, ko bo tamkaj svoje sorodnike in prijatelje našla, ki so že pred njo v nebesa prišli! Še bolj jo bode pa razveselilo zagledati Kraljico nebeško in poljubiti njene noge in zahvaliti jo za vse skazane milosti.

Marija bo dušo objela in jo sama k Jezusu peljala, kateri jo bo sprejel, kaker svojo nevesto. Jezus jo bo predstavil potem svojemu Očetu, ki jo bo objel in blagoslovil, rekoč: „Stopi v veselje svojega Gospoda.“ Tako jo bo storil deležno tiste blaženosti, katero sam vživa.

O moj Bog, stori, da te bom na tem svetu zelo ljubil, zato, da te bom tudi na drugem svetu zelo ljubil. Ti si vse ljubezni vreden, nočem družega ljubiti, kaker tebe. Daj mi milost, da bom mogel to spolniti. Pomagaj mi tudi ti, mati moja, Marija.

Lepota svetnikov, lepa sloga v nebesih in druga rajska veselja, to vse je le manjša nebeška vrednost. Kar stori dušo popolnoma blaženo, je gledanje Boga od obličja do obličja. Sveti Avguštin pravi, da ke bi Bog svoje krasno obličje pogubljenim pokazal, spremenil bi se jim pekel, ne glede na vse njegove kazni, v raj nebeški. Kedar Bog že na tem svetu kateri duši v molitvi svojo sladko

pričujočnost okusiti dá, ter ji sè žarkom svoje svetlobe svojo dobrotljivost in ljubezen odkrije, čuti duša toliko zadovoljnosti, da se ji zdi, kaker da se raztopiti in vpepeliti hoče. In vender na tem svetu ne moremo Boga videti, kakeršen je, ampak vidimo ga le v temi, kaker za gostim zagrinjalom. Kaj bo še le tedaj, ko bode Bog zagrinjalo spred sebe potegnil in se nam pokazal od obličja do obličja!

O Gospod, jaz ne zaslužim več, da bi te gledal, ker sem te tolikokrat razžalil, ali tvoja dobrotljivost budi mi upanje, da te bom vender gledal in ljubil na vekoma v nebesih. Zato tako govorim, ker govorim z Bogom, ki je vmerl za me da bi mi nebesa pridobil.

Res je, da so tiste duše, ki so božje ljubljenske, že na tem svetu najzadovoljніше, vender tukaj ni mogoče imeti popolne in čiste zadovoljnosti. Strah, in ker ne vedó, ali so ljubezni ali jeze svojega ljubega Gospoda vredne, to jim

vedno britkost prizadeva. Ali v nebesih je duša zagotovljena, da se z Bogom ljubita, ona spoznava, da sladka vez ljubezni, ki jo z Bogom združuje, se ne bo pretergala na vekoma. Plamen ljubezni bo pomnožilo boljše spoznanje ljubezni božje, ketera se je pokazala v včlovečenju in smerti Sinu božjega, zlasti pa v vstanovljenju presvetega Rešnjega Telesa. Pomnožilo bo duši ljubezen tudi čisto spoznanje milosti, ki jih ji je Bog podelil, da bi jo v nebesa pripeljal. Spoznala bo, da so križi in težave, ktere ji je Bog v življenju pošiljal, izhajali iz njegove ljubezni, da bi jo zveličal. Videla bo vsmiljenje, ki ga ji je skazoval, razsvetljenja in klice k pokori. Videla bo s tiste blažene visočine toliko duš v peklu pogubljenih, zavoljo manj grehov, kaker so bili njeni, sebe pa bode videla rešeno, v posestvu božjem, zagotovljeno, da je na vekoma več zgubiti ne more. — O moj Jezus, kedaj bo napočil ta za me presrečni dan!

Srečo blažene duše v nebesih pa bo doveršilo zagotovljenje, da bo **vživala Boga na vekoma**. Ako bi se zveličani bali, da bodo Boga, v katerem se radujejo, morebiti zgubili, nebesa bi ne bila več nebesa. Ali zveličani v nebesih so gotovi, kaker gotovo Bog živi, da bodo neizmerno blaženstvo, katero uživajo, uživali na vekoma. Tisto veselje se ne bo s časom zmanjšalo, ampak bo vedno novo. Zveličani v nebesih bo vedno zadovoljen in vedno žejen po zadovoljnosti.

Ako nas tedaj na svetu kedaj bridkosti in težave napadejo, vzdignimo oči proti nebu in potolažimo se, rekoč: „O nebesa, o nebesa!“ — Prišel bo dan, ko bodo končale bridkosti, da, ravno te bridkosti se bodo v veselje spremenile. — Tam nas pričakujejo angelji in svetniki; pričakuje nas Marija; čaka nas Jezus s krono v rokah, da nas venča, ako mu zvesti ostanemo.

O moj Bog, kedaj mi bode zasvetil tisti dan, ko dojdem tebe vživat, ko ti bom mogel reči: „O ljubezen moja, zdaj te ne morem več zgubiti.“ — O Marija, upanje moje, nikar ne popusti prositi za me, dokler me ne vidiš rešenega pred svojimi nogami v nebeškem raj.

XIV. Premišljevanje.

O stanovitnosti.

Sveti Jeronim pravi, da mnogi začnejo dobro živeti, ali malo jih stanovitnih ostane. Saul, Judež, Tertulijan, so dobro začeli ali končali so slabo, ker niso v dobrem stanovitni ostali. Gospod ne zahteva samo dobrega začetka, ampak tudi dober zveršetek. Sveti Bonaventura pravi, da samo stanovitnost dobi krono. Sveti Lovrenc Justinijan imenuje stanovitnost „vrata nebeška“. — V nebesa

ne more tedaj nihče stopiti, kedor vrat ne najde. — Dragi brat, dal si zdaj grehom slovo, in po pravici se lahko nadejaš, da so ti odpuščeni; zdaj si torej prijatelj božji; ali znaj, da nisi še zveličan. Kedaj pa boš zveličan? „Kedor bo stanoviten do konca, bo zveličan“ — pravi Jezus Kristus. (*Mat. 24, 13.*) Ako si dobro živeti začel, zahvali Boga za to. Ali sveti Bernard te opominja, da tistemu, ki dobro živeti začne, je plačilo samo obljubljeno, dobi je pa le tisti, ki stanoviten ostane.

O moj Bog, nikar me spred svojega obličja ne pahni. Vem sicer, da me ti zapustil ne boš, ako te jaz prej ne zapustim; ali ravno tega se bojim, ker vem, kako slab da sem. V tebe zaupam, o Gospod! Daj mi moč zoper vse skušnjave, da stanoviten останem! O Marija, pomagaj mi dobiti to veliko milost, od katere je srečna večnost odvisna.

Lotil si se torej že bolje živeti, ali ravno zdaj se moraš še bolj bati in tre-

petati, kaker pravi sv. Pavel: „Delajte sè strahom in trepetom za svoje zveličanje.“ (*Filip. 2, 12*). Ker če se v grešno življenje verneš, izključil te bode Bog iz nebeškega kraljestva. „Nihče, kateri sè svojo roko za drevo prime in se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljevstvo“, — pravi Jezus Kristus. (*Luk. 9, 62*)

Nikar pa ne misli, da zdaj, ko si Bogu služiti začel, so tudi skušnjave prenehale. O ne! Ravno zdaj se moraš dobro za boj pripraviti, ker sovražniki, hudič, svet in meso, se bodo še huje oborožili, da te pobijejo in napravijo, da zgubiš, kar si pridobil. Blaženi Dijonizij Kartuzijan pravi: „Koliker bolj si kedo Bogu služiti prizadeva, toliko huje sovražnik proti njemu razsaja.“ Tako nas tudi Jezus v svetem evangeliju uči.

O Gospod, pomagaj mi v boju zoper pekel, ki me hoče zopet v svojo sužnost spraviti. Vterdi mej nama stanoviten mir, kateri naj se nigdar ne razterga.

Zato mi daj svojo sveto ljubezen! K e-
d o r t e n e l j u b i, j e m e r t e v.“
Od te nesrečne smerti me reši, o Bog
moje duše! Zavoljo tvoje bridke smerti,
o Jezus, prosim te, ne dovoli, da te še
kedaj prostovoljno zgubim.

Poglejmo nadalje, kakšnega orožja
se moramo posluževati, da sovražnike:
hudiča, svet in meso, premagamo. —
Zoper hudiča ni drugega orožja razen
molitve. Sv. Pavel pravi, da se moramo
boriti s peklenskimi oblastmi, ne pa
z ljudmi. Treba nam je torej pomoči
božje, s katero vse premoremo: „Vse
zamore v njem (t. j. v Bogu), kateri
me močnega dela“, pravi apostelj. (*Filip.*
4, 13). To pomoč pa ne dobijo drugi,
razen tistih, ki jo prosijo. „Prositate, in
dobili boste“ — pravi Jezus. Nikar torej
na svoje sklepe ne zaupajmo, ker potem
smo zgubljeni, ampak zaupanje v skuš-
njah peklenških stavimo v pomoč božjo.
Priporočajmo se Jezusu in Mariji. To
moramo še posebno storiti v skušnjah

zoper sveto čistost, ki so mej vsemi najstrašnejše, in ž njimi hudič največkrat zmaga. Sami nismo dovolj močni, da bi čistost ohranili, ako nam je Bog ne obvaruje, kaker pravi modri Salomon.

O večni Oče, zavaljo Jezusovega zasluženja te prosim, daj mi sveto stanovitnost v tem strašnem in nevarnem boju. Prepričan sem, da mi boš to milost podelil, kederkoli te bom za njo prosil, zlasti, ako se po Jezusu in Mariji k tebi obrnem. Da, te presveti imeni hočem v vsaki nevarnosti in pogostokrat na pomoč klicati. Jezus, Marija, pomagajta mi!

Premislimo nadalje, kako je treba svet premagati. Hudič je hud sovražnik, ali še hujši je svet. Ke bi se hudič sveta, to je, hudobnih ljudi ne posluževal, zmage njegove bi ne bile tako pogoste. Zveličar sam pravi, da se ni treba toliko hudiča bati, ampak ljudi. Ljudje so mnogokrat hujši, kaker vrag. On beži pred molitvijo, in ako zazovemo sveti imeni Jezus in Marija. Ali hudobni tovariši

ne bežijo, če tudi kako sveto besedo za odgovor dobijo, ampak še huje reveža skušajo, posmehujejo se mu, češ da je malovreden strahopetec. Če drugega ne znajo, imenujejo ga hinavca, ki se svetnika dela. Kakšne revne duše se jim pridružijo, samo da tega očitovanja ne poslušajo. Dragi brat, prepričan bodi, da, če hočeš pobožno živeti, gotovo boš moral zaničevanje in zasmehovanje prenašati. „Hudobni imajo gnjusobo nad njimi, ki so na pravem potu“, pravi Salomon. (*Preg.* 29, 27). Kedor slabo živi, ne more terpeti tega, ki lepo živi; življenje pravičnega mu je vedno očitovanje; zato bi hudobnež rad videl, da bi ga vsi posnemali. Ne more biti drugače kakor pravi sv. Pavel: „Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Kristusu, bodo preganjanje terpel.“ (*2. Tim.* 3, 12). Vsi svetniki so bili preganjani. Kedo je bil svetejši od Jezusa? Svet ga je preganjal, do kervave smerti na križu. — Drugači ni mogoče, ker so svetna

načela popolnoma nasprotna Kristusovim. Kar svet visoko ceni, imenuje Kristus neumnost. Nasprotno pa imenuje svet neumnost, kar Jezus visoko ceni, kaker so križi, težave in bridkosti. Ali pustimo svet, naj reče, kar hoče, in delajmo veselje Bogu, ki je hvaležen in zvest svojim služabnikom. Nikar se ne sramujmo živeti kot kristijani, ker če se Kristusa sramujemo, sramoval se nas bo tudi on poklicati na svojo desnico na dan sodbe, kaker pravi sam. „Zakaj kedor se mene in mojih besedi sramuje, tega se bo tudi Sin človekov sramoval, keder bo prišel v svojem veličastvu.“ (*Luk. 9, 26*).

O moj Bog, že mnogokrat sem zaslужil, da bi me bil zaverigel, ker sem se v grehe vračal tedaj, ko sem bil že grešni stan zapustil. Neizmerno se ti zahvalim, da me nisi še zaverigel. Prevelika bi bila moja nehvaležnost, ako bi se zopet z grehom oskrunil.

Ne, moj Jezus, tega nočem več storiti; ali pomagaj mi. Naj se mi le

hudobni svet posmehuje, tebi hočem zvesto služiti. Koliker veči boj bom pa sè svetom imel, toliko večje bo moje zasluženje in tvoje dopadenje.

Kedor se zveličati želi, se mora odločiti, da hoče terpeti in silo si delati, ker pravi Jezus: „Tesna je pot, ketera pelje v nebesa“, in „nebeško kraljestvo silo terpi in silni ga na se potegnajo.“ (*Mat. 7, 14; 11, 12*). Kedor se ne posili, ta se ne zveliča. Posiliti se je treba zlasti v začetku, da se vničijo slabe navade in vkoreninijo dobre. Kedor si vterdi dobro navado, temu bo lahko in sladko spolnjevati zapovedi božje. Gospod je rekel sveti Brigiti, da kedor v začetku, ko se v čednostih vaditi začne, poterpežljivo in pogumno zbadanje ternja prenaša, njemu se spremeni ternje v rože.

Zapomni si pa tudi, o kristijan, kar je rekel Jezus mertvoudnemu: „Glej ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne zgodi.“ (*Jan. 5, 14*). Zapomni si, pravi sv. Bernard, ako po

nesreči zopet grešiš, znaj, da bo tvoja nesreča hujša, kaker so bile vse prejšnje. Gorje tistim, ki začnejo po potu božjem hoditi in ga potem zapuščajo, — tako se grozi Bog po preroku Izaiju.

O vsmiljeni Oče, kolikokrat sem že to kazen zaslužil! Ali prosim te oprosti mi, ker se mi studijo vsi grehi; sovražim jih čez vse, in celo svoje življenje jih hočem obžalovati. Od denes naprej nočem ljubiti družega, kaker tebe. Da, ljubim te, o moj Bog, ki si neskončne ljubezni vreden.

Večni Oče, zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa, dodeli mi stanovitnost, v milosti in ljubezni ostati do konca življenja.

Poglejmo nekoliko še tretjega našega sovražnika, ta je naše meso, in premislimo, kako se moramo njemu braniti. — Najprej z molitvijo, kaker smo že prej premislili. Nadalje, z ogibanjem slabih priložnosti. Sveti Bernardin Sijenski pravi: „Mej vsemi Kristusovimi sveti je eden najznamenitiših, in podlaga vere

— ali pravega kerščanskega življenja,
 — namreč: ogibati se grešnih priložnosti.“
 Izganjali so negdaj iz obsedenega človeka hudiča, ki je bil prisiljen povedati, da mu je mej vsemi pridigami najzoper-
 niša pridiga o ogibanju grešnih priložnosti. Prav je imel, ker se on vsem sklepom in obljubam skesanega grešnika posme-
 huje, ako grešne priložnosti ne zapusti. Najnevarniši so pa zlasti priložnosti raz-
 veseljevanja mesenih počutkov, kateri človeka tako oslepijo, da ne vidi več ne
 božjih navdihljajev, ne večnih resnic in ne svojih dobrih sklepov. Grešna priložnost
 je pokopala tudi naše perve stariše v ne-
 srečo. — „Kedor nevarnost ljubi, bo
 v nji poginil“ — pravi modri Sirah.
 (3, 27.)

Predragi moj Zveličar, zahvalim te,
 da me razsvetljuješ in mi daješ spo-
 znati pripomočke, da se ognem večni
 nesreči. Daj mi pomoč, da bom tudi
 svojo slabost vedno bolj spoznaval, in
 tem zaupljiviše in ponižno se k tebi za-

tekal. Naj mi nigdar iz spomina ne izgine, kar praviš po preroku Izaiju: „Vse meso je seno“ (40, 6.), — in opominjevanje svetega Janeza Krizostoma, da je namreč nemogoče, da se seno ne vname, če se ognju približa. Daj mi pomoč, da ti zvest ostanem, da edino tebe ljubim, ter po tvoji ljubezni hrepenim.

Kedor se resnično poboljšati želi, zanj je zelo potrebno, da vedno svoje dobre sklepe ponavlja in Bogu zaterjuje, da se noče več od njega ločiti, govoreč sè svetniki: Če tudi vse drugo zgubim, samo da Boga ne zgubim.“ — Sklepi sami pa ne zadostujejo, treba se je tudi pripomočkov posluževati, da jih v djanju spolnujemo. — Zelo koristen pripomoček je pogosto prejemanje svetih zakramentov, svete pokore in svetega obhajila. V tisti hiši, ki se večkrat pomete, ni več smeti in nesnage. Sè sveto spovedjo se ohranjuje duša čista in dobiva se ne samo odpuščenje grehov, ampak

tudi pomoč zoper skušnjave. — Sveto obhajilo se imenuje pa „kruh nebeški“, kateri tako dušo redi, kaker navadni kruh telo. Kaker ne more telo živeti brez hrane, tako ne more duša živeti brez nebeškega kruha, kaker nas prepričuje Zveličar sam. Da v milosti božji stanovitni ostaneš, zelo pripomore nadalje tudi notranja molitev in premišljevanje večnih resnic. „Spominjaj se svojih poslednjih reči, in vekoma ne boš grešil“ — pravi sveti Duh (*Sir.* 7, 40.). — Potrebno je torej posluževati se pravih pripomočkov in življenje si lepo vrediti, ako hočemo stanovitni ostati v milosti božji.

Predragi moj Zveličar, tisočkrat bodi zahvaljen, da si me sè svojim razsvetljenjem na pravo pot pripeljal, da sem svoje grehe spoznal in bolje živeti odločil. Ali prosim te, stôri, da tudi stanovitni останem in svoje sklepe izveršim. — Ti želiš, da naj te ljubim, in da se zveličam; tudi jaz to želim, posebno, da

bi dopadal tvojemu sercu, ki tako hrepeni po mojem zveličanju. Ne, o moj Bog, tvoji ljubezni se ne morem več vstavljati. — Zavaljo zasluženja Jezusa Kristusa te prosim, ne dopusti, da ti še kedaj nehvaležen postanem; raje naj prej vmerjem. Izverši, o Gospod, kar si v meni dobrega delati začel. Razsvetluj in podpiraj me in množi v meni ljubezen. — O Marija, delivka zakladov božjih, priteci mi na pomoč, prosi Jezusa za me. Po Jezusovem zasluženju in tvojih prošnjah se nadejam, da stanoviten ostanem v milosti božji in da se zveličam.

XV. Premišljevanje.

*O zaupanju v varstvo presvete Device
Marije.*

Kako hvaležni moramo biti vsmiljenemu Očetu nebeškemu, da nam je dal

v zagovornico Marijo, ketera nam sè svojimi prošnjami lahko pridobi vse milosti, kar jih želimo! „O res čudna dobrotljivost našega Boga — kliče sveti Bonaventura — ki te je dal, o Gospa, svojim krivičnikom v zagovornico, da sè svojo pomočjo lahko izprosiš, kar hočeš.“ Bratje grešniki, če spoznamo, da smo dolžniki božje pravičnosti, in zavoljo grehov v večno pogubljenje obsojeni, nikar ne obupajmo, k Materi božji se zatecimo, ona nas bo rešila. Terdnega namena in sklepa je potreba, ako hočemo življenje premeniti in poboljšati. Dober namen in veliko zaupanje v Marijo, to nas bo rešilo, zato, ker je Marija mogočna in vsmiljena zagovornica, ketera želi, da bi se vsi zveličali.

Premislimo najprej, da je Marija mogočna zagovornica, ketera pred sodnikom svojim pobožnim mnogo koristiti more. Sveti Bonaventura pravi: „O velika prednost, da je Marija pri

Sinu neizmerno mogočna!“ In Janez Gerzon piše, da vse, kar Marija Boga odločno prosi, tudi doseže; in da kaker kraljica razpošilja angelje, da njene služabnike razsvetlujejo, očiščujejo in spopolnjujejo. Sveta cerkev pa, želeča nam obuditi v sercu veliko zaupanje v Marijo, veli nam moliti: „Devica mogočna, za nas Boga prosi.“ — Zakaj pa je Marijino varstvo tako mogočno? Zato, ker je Mati božja. Sveti Antonin pravi: „Prošnja Marijina pomeni zapoved; ni mogoče, da bi ne bila vslišana.“ Sveti Gregor, nadškof Nikomedijski, pa piše: „Tvoj sin prošnje tvoje vsliši, skoro kaker da bi s tem svojo dolžnost storil.“ Zato kliče veselo sveti Metod marternik: „Raduj, raduj se Marija, ki imaš Sinu za dolžnika! Mi smo vsi božji dolžniki, tvoj dolžnik je pa on“ — namreč Bog. „Tvoja pomoč je vsegamogočna“ — pravi Kozma Jeruzalemski. Sin je vsegamogočen po svoji natori, Mati pa po milosti, to je, Marija doseže s prošnjo,

kar hoče, po nekem znamenitem izreku : „Kar more Bog s poveljem, moreš ti s prošnjo.“ Sv. Brigita je slišala negdaj Jezusa reči svoji Materi : „Prosi me, kar hočeš, tvoja prošnja ne more ostati prazna; ker nisi ti meni na svetu nič odrekla, tudi jaz tebi v nebesih nič odrekel ne bom.“ — Ni ga še tako velikega grešnika, da bi ga ne mogla Marija sè svojim zagovorom rešiti.

Predraga mati moja in Kraljica, k tebi zdihujem sè svetim Germanom : „Ti si vsegamogočna, da grešnike rešiš, in ne potrebuješ pri Bogu družega priporočila, ker si Mati pravega življenja.“ Tedaj, o moja Gospa, ako se k tebi zatečem, ne morejo mi vsi grehi vničiti upanja, da bom zveličan. Ako ti za me prosiš, bom gotovo rešen. Prosi torej za me vbozega — zdihujem k tebi sè svetim Bernardom — o velika božja Mati, ker tvoj Sin te posluša in ti deli, kar ga prosiš. — Res je sicer, da sem grešnik, ali poboljšati se hočem, in po-

našam se s tem, da sem tvoj posebni služabnik. Ko sem bil na potu pogubljenja, in nisem mislil na te, mislila si pa ti na me in izprosila si mi milost spreobrnjenja; koliko bolj smem zdaj v tvoje vsmiljenje zaupati, ko se tvoji službi posvečujem. O Marija, prosi za me in stori me svetega. Izprosi mi sveto stanovitnost in veliko ljubezen do tvojega Sinu in do tebe, o ljubljena mati moja.

Premislimo nadalje, da Marija ni samo mogočna, ampak tudi zelo vsmiljena zagovornica, ki ne zna odreči svojega varstva nikomer, ki k njej pribeži. Marija se ozira na pravične in na grešnike, da ne padejo, in ako bi pali, da jih vzdigne sè svojo priprošnjo. Sveti Bonaventura pravi: „Ko tebe, o Gospa, pogledam, ne vidim družega kaker vsmiljenje.“ Zato nas opominja sv. Bernard, da naj se v vsih potrebah tej mogočni zagovornici z velikim zaupanjem priporočamo, ker je sladka in dobrotljiva vsakemu, ki k njej pribeži. — Marijo

primerja sv. cerkev oljiki. Kaker ne daje oljika družega sadu, razen olja, ki je znamenje vsmiljenja, tako ne dohaja tudi iz Marijinih rok nič drugega, kaker vsmiljenje in milosti vsim, ki se njenemu varstvu izročujejo. — O moj Bog, kako strašno bo terpel kristijan v peklu, ko se bo spomnil, da se je mogel tako lahko zveličati, ke bi se bil zatekel k „Materi vsmiljenja“, in da tega ni storil, in tudi več storiti ne more! — Negdaj je rekla Devica Marija sveti Brigiti: „Vsi me imenujejo mater vsmiljenja; res njegovo (t. j. božje) vsmiljenje me je storilo vsmiljeno. Zato bo vbožec tisti, kteri, ko more, k vsmiljeni ne pribeži.“

Morebiti se bojimo, pravi sveti Bonaventura, da nam bode Marija pomoč odrekla, če jo prosimo? Ne, pravi ta svetnik: „Ona ne zna biti nevsmiljena, in revežem ne zadostiti ni nigdar znala.“ Ne zna in ne more tega, ker nam jo je Bog dal kot „Kraljico in Mater vsmiljenja“. Kot „Kraljca vsmiljena“ je

dolžna vbožcem pomagati. „Ti si Kraljica vsmiljenja — pravi sveti Bernard — in kedo je podložni vsmiljenja, ako ne vbožci?“ Zato nadaljuje ta svetnik ponižno: „Ti si Kraljica vsmiljenja, jaz sem pa najnesrečniši grešnik, največi med tvojimi podložnimi. Vlada nas, o Kraljica vsmiljenja.“ — Kaker „Mati vsmiljenja“ pa mora paziti, da reši iz smertne nevarnosti svoje bolne sinove. Sveti Bazilij jo imenuje „javno bolnišnico“. Take bolnišnice so pripravljene za siromašne bolnike; kedor je siromašniši, ima večo pravico sprejet biti. Tako mora Marija, po mnenju sv. Bazilija, z največim vsmiljenjem in največo pazljivostjo sprejemati največe grešnike, ki se k njej zatekajo.

Nikar ne dvojimo nad Marijino vsmiljenostjo. Ona sama je rekla sveti Brigiti: „Naj bo človek še tako velik grešnik, ako se pa z resnično željo po poboljšanju do mene oberne, sem koj pripravljena vernivšega se sprejeti; ne

gledam, koliko je grešil, ampak s kakšno voljo da pride. Ne sramujem se njegove rane maziliti in zdraviti, ker me imenujejo in sem res Mati vsmiljenja.“ Zato nas spodbuja sveti Bonaventura rekoč: „K njej zdihujte, pogubljeni grešniki, in pripeljala vas bo v zavetje.“ „Iščimo milosti“, pravi sv. Bernard, „ali iščimo jo po Mariji.“ O Marija, mati mojega Boga, glej pred tvojimi nogami vbogega grešnika, ki je mnogokrat svojevolsko božjo milost zgubil, katero mu je bil tvoj Sin sè svojo smertjo pridobil. O Mati vsmiljenja, k tebi prihajam s hudo ranjeno dušo: nikar me ne zaverzi, ampak vsmili se me! Ne prosim te posvetnih dobrot, ampak milosti božje in ljubezni do tvojega Sinu. O Marija, moli neprestano za me! Po zasluženju Jezusa Kristusa in po tvoji priprošnji se nadejam zveličanja. Ti si upanje grešnikov in tudi moje upanje. Tebi hočem vedno služiti, tebe ljubiti in k tebi se vedno zatekati; ti pa ne

opusti meni na pomoč priteči. O Marija, Mati božja, vsmili se me!

Premišljujmo tretjič, da je Marija tako vsmiljena zagovornica, da ne pomaga samo tistim, ki k njej pribežijo, ampak ona sama išče siromake, da bi jih branila in zveličala. „Ona kliče vse“, — pravi neki pobožen njen častivec — „pravične in grešnike“. Sv. Peter pravi, da hudič hodi vedno okoli in išče, koga bi požerl, od Marije pa pravi neki drugi njen častivec, da hodi okoli in išče, koga bi rešila. „Kedo skerbi za tvojim Sinom bolj za zveličanje človeškega rodu, kaker ti — o Marija!“ — pravi sv. German. Sv. Bonaventura pa dostavlja, da Marija tako marljivo pomaga vbožcem, da se zdi, kaker da nema večega hrepenenja, kaker po tem.

Marija nam gotovo pomaga, keder k njej pribežimo. Rihard od sv. Viktorja pa dostavlja, da ona naše prošnje celo prehiteva; pomaga nam še, preden jo prosimo. Ta pobožni častivec Marijin

pravi, da je ona tako vsmiljena, da kederkoli siromaka zagleda, naglo na pomoč prihiti, in da ne more gledati potrebe, da ne bi pomogla. — Tako je delala, dokler je na svetu živela, kaker vidimo na ženitnini v Kani Galilejski. Ko je vina zmanjkalo, ni čakala, da bi jo za pomoč prosili, ampak berž ko je opazila zadrego poročencev, je prosila Sinu tolažbe, rekoč: „Vina nemajo.“ Dosegla je, da je njen Sin čudež naredil in vodo v vino premenil. — Sveti Bonaventura pa pravi: „Veliko je bilo vsmiljenje Marije, dokler je še na svetu prebivala, ali mnogo večje je, ko v nebesih kraljuje.“ Neki drugi pisatelj pa dostavlja: „Ako tako naglo pomaga ne prošena, kaj bo še le storila naprošena!“

Nikar ne opuščajmo torej zatekati se v vsih naših potrebah k tej blaženi Materi, ki je vedno pripravljena pomagati nam. Neki njen pobožen častivec pravi, da ona bolj hrepeni pomagati nam in milosti deliti, kaker jih mi že-

limo dobiti. Sv. Bonaventura celo piše: „Proti tebi, o Gospa, grešijo ne samo tisti, ki ti krivico delajo, ampak tudi tisti, ki te (pomoči) ne prosijo“. Nadalje pravi ta svetnik tudi, da kedor se k Mariji zateče — se ve, samo če ima čversto voljo poboljšati se, bo zveličan: „O zveličanje tih, ki te na pomoč kličejo!“ — Zatekajmo se torej k Mariji, k tej blaženi Materi in ponavljajmo vedno s sv. Bonaventurom: „V tebe, o Gospa, zaupam, na veke ne bom osramočen!“

O Marija, glej me pred teboj klečečega grešnika, ki te vsmiljenja prosi. Ves svet te imenuje „pribežališče in upanje grešnikov“, tedaj si tudi upanje moje. Jaz sem zgubljena ovčica, ali zato, da bi našel zgubljene ovčice, prišel je na svet Jezus, večna Beseda, in postal je tvoj Sin. On hoče, da naj k tebi pribežim in da mi ti sè svojo prošnjo pomagaš. Tedaj „sveta Marija, prosi za nas grešnike“. Reci svojemu Sinu, da sem tvoj častivec in da me ti braniš.

Reci mu, da naj mi podeli zavoljo svojega vsmiljenja sveto stanovitnost. Reci mu, da naj mi da milost, ljubiti ga iz vsega serca. Sploh mu reci, da me želiš videti zveličanega. On bo storil, kar ga prosiš. O Marija, upanje moje, v tebe zaupam, vsmili se me! —

Molitev po dokončanih duhovnih vajah.

Presveta Trojica, Bog Oče, Sin in sveti Duh! Kaker sem te duhovne vaje v tvojem presvetem imenu začel, tako jih želim tudi v tvojem imenu končati in v tvojo večo čast in slavo darovati. Zatorej poklekнем pred tvoje veličastvo in te ponižno prosim, odpusti mi vso nemarnost in karkoli sem se v tem svetem času pregrešil. To malo dobrega pa, kar sem te dni storil, darujem ti, o Bog, po Jezusovih rokah v tvojo večo čast

in dopadenje, kaker tudi za mojo časno in večno srečo in za odpuščenje grehov in v zadostenje za nje zasluženih kazni, za pomnoženje milosti in poboljšanje življenja, za dosego srečne smerti in slave nebeške.

Sprejmi blagovoljno, o dobrotljivi Bog, vse moje kesanje nad grehi in vso pokoro, ki sem jo za nje opravil. Vterdi moje dobre sklepe, ki sem jih storil glede ogibanja grehov in glede vaje v čednostih. Ohrani mi podeljene milosti in neti v meni vedno tisto sveto ljubezen, ketera se je te dni v mojem sercu vnela.

Slednjič te prosim, o vsmiljeni Oče nebeški, vzderži in množi vedno bolj mojo gorečnost. Vničuj v meni ljubezen do sveta in užigaj mi hrepenenje po nebesih. Množi mi stud nad grehom in iztergaj mi iz serca moč slabega nagnjenja ter obvaruj mojo dušo pred grehom.

Zdaj te zapuščam, o Jezus, odhajam iz te svete samote, in končavam te svete duhovne vaje; ali moje serce bo vedno

pri tebi ostalo in se nikdar več od tebe ločiti ne želi. Za sklep izlij nad mene obilnost svojega blagoslova i sprejmi blagovoljno za vse milosti mojo serčno zahvalo.

Zahvala po dokončanih duhovnih vajah.

Tebe Bogá hvalimo: tebe Gospoda spoznavamo.

Tebe večnega Očeta: vsa zemlja spoštuje.

Tebi vsi angelji: tebi nebesa in vse oblasti,

Tebi kerubini in serafini: z neprenehavnim glasom kličejo:

Svet — Svet — Svet, Gospod Bog Sabaot.

Polna so nebesa in zemlja: veličastva tvoje slave.

Tebe slavni: zbor aposteljnov,

Tebe prerokov: hvale vredno število,

Tebe marternikov : bleščeča hvali
voja, vojska,

Tebe po zemeljskem krogu : sveta
cerkev spoznava,

Očeta : neizmernega veličastva,

Častitljivega tvojega pravega : in edi-
nega Sinu,

Svetega tudi : Duha tolažnika.

Ti kralj : slave, Kristus.

Ti Očetov : sin si večni.

Ti, da ga rešiš, hoté nase vzeti člo-
veka : nisi studil device telesa.

Ti si, premagavši smertno želo : ver-
nim odperl nebeško kraljestvo.

Ti na desnici božji sediš : v slavi
Očetovi.

Sodnik : verujemo da imaš priti.

(Pri sledečih besedah se poklekne:)

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč
svojim služabnikom : ki si s predrago
kervjo jih odrešil.

(Zdaj se zopet vstane.)

Daj, da bomo s tvojimi svetimi :
v večni slavi štetí.

Reši, Gospod, ljudstvo svoje: in blagoslovi svojo dedino.

In vladaj jih: in povzdiguaj jih tja na veke.

Dan na dan te: blagoslavljam o.

In hvalimo tvoje ime na vek: in na vek veka.

Blagovoli, Gospod, le-ta dan: brez greha nas ohraniti.

Vsmili se nas, o Gospod: vsmili se nas!

Bodi vsmiljenje tvoje, Gospod, nad nami: kaker smo upali na te.

Na-te, Gospod, sem upal: ne bodem osramočen na veke.

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

R. Od svetega tempeljna svojega, ki je v Jeruzalemu.

Ÿ. Reši služabnike svoje.

R. Moj Bog, ki v tebe upajo.

Ÿ. Pošlji jim, Gospod, pomoč od svetišča.

R. In sè Sijona jih varuj.

Ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik nad njimi.

R. In sin hudobije naj se ne prederzne, da bi jim škodil.

Ÿ. Gospod, vsliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo:

Bog, čiger vsmiljenja ni števila, čiger dobre je neskončen zaklad, preljubemurjivemu tvojemu veličanstvu se za podeljene dari zahvaljujemo, tvojo dobrotljivost vedno moleč, da, kateri tem, ki prosijo, daješ, kar želé, ravno te, ne zapuščajoč jih, za prihodnje plačilo priredi.

Bog, ki si po neomadežanem spočetju Device svojemu Sinu vredno prebivališče pripravil, prosimo, da kateri si jo vsled previdene smerti ravno tistega svojega Sinu slehernega madeža obvaroval, tudi nam po njenih prošnjah čistim k tebi priti podeli.

(Redovniki sv. Frančiška naj dostavijo še :)

Gospod Jezus Kristus, ki si na telesu preblaženega očeta našega Frančiška ponovil svete rane svojega trpljenja, da bi mej mlačnim svetom užgal naša serca z ognjem svoje ljubezni: dodeli milostivo, da bomo po njegovih zaslugah in prošnjah serčno križ nosili in vreden sad pokore obrodili. — Po Kristusu Gospodu našem. — Amen.

Dostavek nekoliko pobožnega berila in molitvic za čas duhovnih vaj.

I. Kratki duhovni nauki

(sv. Alfonsa L.)

Pripomočki, ohraniti se v stanu milosti božje.

Ako se želimo zveličati, prepričajmo se, da za to ne zadostuje samo dobra volja, ampak posluževati se moramo tudi pripomočkov, ki nam jih je Jezus zapustil. Ako tega ne storimo, nam ne bo nič pomagalo na sodnji dan izgovarjati se, ako v grehe pademo, da so bile skušnjave prevelike, mi pa da smo bili preslabi. Zakaj Bog nam je dal sredstva, da z njegovo milostjo sovražnikove napade lahko premagamo. Ako se jih pa posluževati nečemo in omagamo, smo sami krivi. Vsakdo bi se rad zveličal, ali ker opušča posluževati se zveličavnih pripomočkov, greši in se pogublja.

1. Pervi pripomoček je ogibati se slabih priložnosti. Kedor si ne prizadeva ogibati se grešnih priložnosti, zlasti glede razveseljevanja počutkov, nemogoče je, da bi v

grehe ne padel. Sveti Filip Neri pravi: „V boju s počutki zmagajo lenuhi, ki bežijo.“ — Priložnost je podobna zavezi na očeh, ketera nam brani, da ne vidimo ne Boga, ne pekla, ne storjenih sklepov. Sveto pismo pravi, da je nemogoče po živem ogelju hoditi in se ne opeči. (*Preg. 6. 27*). Tako je tudi po človeško nemogoče podati se radovoljno v priložnost in ne grešiti, če se tudi na tisoče dobrih sklepov stori in tisočkrat to Bogu obljubi. To nam vsaki dan dokazuje nesreča toliko vbogih duš, ki se pogublajo, zato ker se priložnosti ne ogibljejo. Kedor je pa navado imel zoper sveto čistost grešiti, temu ne zadostuje ogibati se samo najbližnjih priložnosti. Ako se tudi tistih ne ogiblje, ki niso ravno popolnoma bližnje, čisto lahko zopet v grehe zabrede. — Nikar ne dopuščajmo, da bi nas hudobni duh prevaril, češ, da je sveta oseba, zavoljo ketere skušnjavo občutimo. Mnogokrat se prigodi, da koliker pobožniša je oseba, toliko huja je skušnjava. Sv. Tomaž Akvinski piše, da čim svetejši so osebe, tim bolj so mamljive. Skušnja začne z duhom in konča z mesom. Pobožni služabnik božji P. Sertorij Kaputo, jezuit, pravi, da hudič napeljuje ljubiti najprej čednost, potem ljubiti osebo, slednjič pa človeka oslepi in v prepad pahne. — V cerkvenih sporočilih

iz prvih časov kerščanstva se bere o neki pobožni in sveti gospe, katera je opravljala pobožno delo vsmiljenja, pokopavala je namreč trupla marternikov. Negdaj najde enega še živega; odnese ga domov, in tam je ozdravel. Kaj se zgodi? Te dve sveti osebi — lahko jih tako imenujemo, — zgubili ste zavoljo bližnje priložnosti najprej milost božjo in potem še vero. —

Ogibati se je treba tudi slabih tovarišev. Mi smo preslabi, hudobni duh nas neprenehoma skuša, počutki nas vlečejo na zlo: ako nas slab tovariš spodbuja, potem gotovo pademo. Pervo torej, kar moramo storiti, ako se želimo zveličati, je to, da se ogiblremo slabih priložnosti in da odstranimo slabe tovariše. Tukaj je treba posiliti se, odločno moramo premagati vsak ljudski obzir. Kedor si sile ne dela, ta se ne bo zveličal. Res je sicer, da se ne smemo na lastne moči zanašati, ampak samo na pomoč božjo; ali Bog hoče, da tudi mi sodelujemo in se posilimo takrat, ko nam je treba nebesa pridobiti: „Nebeško kraljevstvo silo terpi in silni ga na se potegnejo.“ (*Mat. 11, 12.*)

2. Drugi pripomoček je premissljevavna molitev (premissljevanje). Brez tega ostane duša težko dolgo v milosti božji. Sveti Duh pravi: „Spominjaj se svojih poslednjih

reči, in vekomaj ne boš grešil.“ (*J. Sirah* 7, 40.) Kedor pogostokrat poslednje reči pre-mišljuje, namreč: smert, sodbo, večnost, pekel in nebesa, ta ne bo grešil. Teh resnic pa ne moremo gledati z očmi, ampak samo z duhom. Če jih ne premišljujemo, zginejo iz spomina, in ko se obudi v nas slabo nagnjenje po za-dovoljenju telesnim občutkom, lahko v to pri-yoli, kedor nima večnih resnic pred očmi. Zatorej tolikim nič mari ni, da so v grešnem stanu in zato se pogublajo. — Vsaki kristijan ve in veruje, da mora vmreti in da bo sojen; ali ker ljudje na to ne mislijo, zato živijo oddaljeni od Boga. — Brez premišljevanje molitve ni razsvetljenja, tava se po temi, ako se pa po temi hodi, ne opazi se nevar-nosti, ne poprime se človek pripomočkov, Boga ne prosi pomoči in tako se pogubi. — Brez premišljevanja ni svitlobe, ni moči, da bi napredovali na potu božjem, ker se brez molitve ne izprosi Bog, da bi nam pomagal; kedor pa ne prosi, gotovo pade. Zato pravi kardinalj Bellarmin, da kedor ne premišljuje večnih resnic, po človeško rečeno, ni mogoče, da ostane stanoviten v milosti božji. Nasprotno pa, kedor vsaki dan premišljevavno molitev opravlja, bo težko grešil, in če bi tudi pri kateri priložnosti grešil, ako ne preneha mo-liti, se bode hitro zopet k Bogu vernil. Neki

služabnik božji pravi: „Premišljevavna molitev in smertni greh, to dvoje ne more biti skupaj.“ — Skleni torej opravljati vsaki dan vsaj po pol ure premišljevavno molitev, v jutro ali v večer, bolje je v jutro.¹⁾ Sv. Terezija pravi: „Povejte mi za keterega, ki vsaki dan tudi samo en četrť ure premišluje, in obljubim mu nebesa.“ — Posebno pa te prosim, nigdar ne opuščaj tako molitev vsaj po enkrat na dan opravljati, če bi tudi morebiti še tako suhoto občutil, in če bi se ti še tako zoperna zdela. Ako je ne opuščajš, se boš gotovo zveličal.

Ob enem je zelo koristno tudi, duhovno branje iz življenja svetnikov ali pa o kerščanskih čednostih, po pol ali vsaj četrť ure. O kolikeri so se poboljšali in so svetniki postali, ker so to ali ono sveto knjigo brali! Tako n. pr. sv. Ivan Kolumbin, sv. Ignacij Lojolski in še mnogo drugih. — Zelo koristno

1) V odstavku spredej najdeš ob kratkem razložen način, kako je treba premišljevati. Dovolj je sicer, da bereš kaj iz kakšne premišljevavne knjižice; iz vsake nekoliko premišljuje, obudi kak dober zdihtlje, ali občutek, ali kakšno molitveno ali prošnjo, tako, kaker je bilo zgoraj povedano.

Ako pa kedo ne zna brati ali pa nima pri sebi priprave knjižice, naj premišluje na ta način kakšno resnico ali izrek iz „Očenaša“ ali „Češčenamarije“ ali iz „Vere“, ali pa kaj drugega iz „kerščanskega nauka“. Kedor rad besedo božjo posluša in bere, se že česa domisli in serce bo že znalo, kako moliti in Boga kaj prositi. (Opazka prest.)

je tudi opravljati vsako leto duhovne vaje v kakšni redovni hiši (ali v samoti). Vsaj pa nikar ne opuščaj svoje vsagdanje premišljevayne molitve.

3. Tretji pripomoček je pogosto pre-jemanje svetih zakramentov, sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. Sè sveto spovedjo se vzderžuje snažnost duše, zadobiva se ne samo odpuščenje grehov, ampak tudi krepkejša pomoč v skušnjavah. Zavoljo tega imej svojega duhovnega vodnika; hodi vedno k njemu k spovedi, ž njim se posvetovaj v svojih važniših opravilih, tudi časnih; v vsem ga slušaj, zlasti ako te plašljiva vest nadleguje. Kedor spovednika sluša, naj se nikar ne boji, da bo zabredel. „Kedor vas posluša, mene posluša“, pravi Jezus Kristus (*Luk. 10, 16*). Glas spovednikov je glas božji.

Sveto obhajilo pa se imenuje „kruh nebeški“, ker ravno tako, kaker vzderžuje pozemeljski kruh telesno življenje, vzderžuje „kruh nebeški“ življenje duše. „Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega . . . ne bote imeli življenja v sebi“. (*Jan 6, 54*). Nasprotno pa je obljubljeno tistemu, ki pogostokrat ta kruh vživa, večno življenje: „Ako kedo od tega kruha je, bo živel vekomaj“. (*Jan 6, 52*). Zato pravi sveti cerkveni zbor tridentinski, da je sveto obhajilo „zdravilo, katero nas re-

šuje malih grehov in nas obvaruje pred smertnimi.“ Skleni torej pristopiti vsaj vsaki osmi dan k svetemu obhajilu, in odloči se, ne opustiti ga nigdar zavoljo kakšnega posvetnega opravila. Ni ga važnišega opravila, kaker je večno zveličanje. Čim bolj si mej svetom, tim bolj potrebuješ pomoči, ker imaš večje skušnjave.¹⁾

4. Četerti pripomoček je ta: bodi vsaki dan pri sveti maši. Ko smo pri sv. maši, dajemo Bogu večo čast, kaker angelji in svetniki v nebesih, ker oni častijo Boga kot stvari, mi mu pa darujemo pri sveti maši Jezusa Kristusa, kar mu daje neizmerno čast.

5. Peti pripomoček je vsake danje obiskovanje presv. Rešnjega Telesa in obiskovanje Matere božje pred kakšno njeno pobožno sliko. — Jezus Kristus prebiva v tolikih cerkvah na altarjih zato, da bi vsem obiskovavcem milosti delil, zatorej dobivajo tiste duše, ki to pobožnost opravljajo, brezštevilo dobrot. Poglavitne milosti, za ketere moraš pri teh obiskovanjih Jezusa in Marijo prositi, so ljubezen do Boga in sveta stanovitnost do smerti.

1) Ako ne moreš toliko, pristopi vsaj enkrat ali dvakrat v mesecu, kaker sv. Oče papež Leon XIII. v novem pravilu tretjerednikom nalagajo in priporočajo. In ako tudi to ni mogoče, imej vsaj serčno željo pristopiti in prejmi sv. zakramente vsaj večkrat na leto.

6. Šesti pripomoček, ki ti posebno priporočam, da se ga poprimeš, je sveta molitev. Gotovo je, da brez pomoči božje ne moremo nič dobrega storiti za dušo. Nasprotno pa nam zaterjuje Bog, da ne daje milosti drugemu, razen tistemu, ki ga prosi. „Prositate in se vam bo dalo.“ (*Mat. 7, 7*). Tedaj kedor ne prosi, ne dobi, pravi sv. Terezija. Zatorej pravijo vsi sveti očetje in bogoslovci sploh še sv. Tomažem, da je brez molitve nemogoče vstrajati v milosti božji in zveličati se. Kedor pa moli, je gotov pomoči božje. Bog sam je tako rekel in njegova beseda je veljavna, večkrat ponovljena v svetem evangeliju: „Vse, karkoli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli in se vam bo zgodilo.“ (*Mark. 11, 24*). „Slehnar, kateri prosi, prejme.“ (*Luk. 10, 11*). „Resnično resnično vam povem, ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ (*Jan 16. 23*). Bog nam vse podeli, kar ga v imenu Jezusovem prosimo. Torej ako se zveličati želimo, moramo moliti, ponižno, zaupljivo, pred vsem pa stanovitno. Zato je premišljevalna molitev tako koristna, zakaj tam se domislamo, da prosimo, drugače radi pozabimo in tako se pogubimo. Sv. Terezija piše, da bi zavoljo velikega hrepenenja po zveličanju vseh ljudi, rada stopila na kakšno goro in tam zavpila: „Molite, molite!“ —

Stari sveti očaki v puščavah so pri svojih posvetovanjih sklenili, da ga ni krepkejšega pripomočka za zveličanje, kaker neprestano ponavljanje Davidove molitve: „Bog glej na mojo pomoč, Gospod hiti meni pomagat.“ Tako si prizadevajmo tudi mi moliti. Ali pa izgovarjajmo prelepi zdihljej svetega Leonarda Portomavriškega: „Moj Jezus, vsmiljenje!“ Dve potrebni milosti pa, za ketere moramo vedno prositi, so, kaker je bilo že prej rečeno, ljubezen do Boga in sveta stanovitnost. Ravno te milosti moramo vedno prositi presveto Devico Marijo, ki se imenuje delivka vseh božjih milosti, in ako jo prosimo, nam jih gotovo od Boga dobi. Zato nas vse spodbuja sveti Bernard: „Iščimo milosti, ali iščimo jih po Mariji, ker to, kar ona prosi, dobi; njena prošnja ne more biti prazna.“

Duhovna pravila kerščanskega življenja.

(Sv. Aljfonz L.)

Kaj nam pomaga, ako celi svet dobimo,
dušo pa zgubimo?

Vsaka stvar mine, ali večnost nigdar ne mine.

Le vse zgubimo, samo da Boga ne zgubimo.

Noben greh, naj bo še tako majhin, ni malo zlo.

Ako hočemo Bogu dopasti, moramo sami sebe zatajevati.

Kar se zavoljo lastne všečnosti stori, to je vse zgubljeno.

Ako se hočemo zveličati, moramo se vedno bati, da ne pademo.

Če tudi vmerjem, samo da Bogu dopadem.

Edino greh je tisto zlo, keterega se moramo bati.

Kar Bog hoče, to je vse dobro, in vse to moramo želeči.

Kedor ne želi drugega, kaker Boga, ta je vedno zadovoljen, naj se mu pripeti, kar hoče.

Misliti si moram, da na svetu ni drugega, kaker Bog in jaz.

Našega serca ne more cel svet zadovoljiti; edini Bog je zadovolji.

Vsa sreča obstoji v ljubezni božji, ljubezen božja pa obstoji v spolnjevanju njegove volje.

Vse naše bogastvo obstoji v molitvi. Kedor moli, dobi vse, kar želi.

Štej, da je zgubljen tisti dan, ko si opustil premišljevanje molitev. Sveta Terezija pravi: „Kedor (premišljevanje) molitev opušča, samega sebe v pekel meče.“

Noben dan ne prepusti branja iz kake duhovne knjige.

Častihlepnost je kuga duhovnega življenja.

Kedor hoče biti iz serca in ne z jezikom ponižen, ni dovolj, ako reče, da je vsega zaničevanja vreden, ampak veseliti ga mora, ako je res zaničevan.

Kaj pa zna tisti kristijan, ki še enega razžaljenja Bogu darovati ne zna? Vedno se lepo nasmehljaj, ko si razžaljen.

Kedor se spominja, da je pekel zaslužil, temu se zdi majhino vsako terpljenje.

Kedor vboštvo ljubi, vse ima. Izmej posytnih reči je treba izvoliti slabejše; izmej božjih pa najboljših.

Pokorna duša je Bogu veselje.

Prava ljubezen obstoji v tem, da storimo dobro tistemu, ki nam je storil zlo, in da ga tako pridobimo.

Kaj pomaga na smertno uro bogastvo in čast?

Poklican biti k sveti ljubezni božji, to je velika milost božja.

Bog ne pusti nobene dobre želje brez plačila.

Vsako dobro nagnjenje, tudi k dobrim rečem, razen k Bogu — ni dobro.

Bodimo hvaležni, ali najpred Bogu. Zatorej sklenimo, Bogu nigdar nič ne odreči, ampak vedno to izvoljevati, kar je njemu ljubše.

Najlepši molitev je ta, vdajati se v bolezní v voljo božjo.

Sveto življenje in veselje počutkov, to dvoje se ne more vjemati.

Kedor sam na se zaupa, ta je pogubljen. Kedor na Boga zaupa, vse premore.

Kaj bi moglo dušo bolj veseliti, kaker prepričanje, da Bogu veselje dela?

Bog je pripravljen vsega darovati se tistemu, ki iz ljubezni do njega vse zapusti.

Edini pot do svetosti je terpljenje.

Sè suhoto in skušnjavami skuša Bog svoje ljubljence.

Kedor Boga ljubi in v njega zaupa, se ne more pogubiti.

Prosimo Boga, da nam vdihne nežno pobožnost do svoje božje matere Marije.

Kedor se na križanega Jezusa ozira, ta vse mirno prenaša.

Kedor na tem svetu Boga bolj ljubi, ta je zadovoljniši. Kar se zavoljo Boga ne stori, postane vse bridko.

Nobeden nemir, čeravno z dobrim namenom napravljen, ne pride od Boga.

Gotovo dojdeš do cilja, samo da ne nehaš hoditi. Kedor edino Boga želi, ta je bogat in zadovoljen; on nič ne potrebuje in svet zasmehuje.

Komer Bog ne zadostuje, temu ne more nič zadostiti. Bog, Bog — (on naj bo naša želja) in nič drugega.

Vse je treba premagati, da se vse pridobi.

Čednosti,

v katerih naj se vadi, kdor se posvetiti želi.

(Sv. Alfonz L.)

1. Hrepeni po vedno večem napredku v ljubezni do Jezusa. Sveta hrepenenja so peroti, s katerimi se duše k Bogu vzdigujejo. Zato je potrebno pogostokrat premišljevati Kristusovo terpljenje, obujati večkrat na dan v sercu djanja ljubezni do Jezusa, in prositi ga njegove svete ljubezni.

2. Z dovoljenjem svojega duhovnega voditelja pojdi pogostokrat, koliker ti je mogoče, k svetemu obhajilu.

3. Obišči vsaj enkrat na dan presveto Rešnje Telo. Ko si pri obiskanju obudil djanje vere, zahvale in ljubezni, in kes nad svojimi grehi, potem goreče Jezusa prosi za stanovitnost v njegovi sveti ljubezni. Keder te pa zopernosti, nemiri, zgube, razžaljenja ali druge težave zadenejo, zateci se hitro k presvetemu zakramentu, vsaj v duhu.

4. Vsako jutro, ko vstaneš, daruj se Bogu in obljubi mu vse zopernosti, ki se ti bodo pripetile, mirno prenašati. Keder pa dojdejo, vsakikrat reci: „Gospod, zgodi se vedno tvoja sveta volja.“

5. Raduj se, da je Bog neskončno blažen. Kedor Boga bolj ljubi, kaker samega sebe, mora se radovati bolj nad njegovo, kaker nad lastno blaženostjo. •

6. Hrepeneti moraš po nebesih in zatorej hrepeni po smerti, da se ogneš zgubi božji in da greš tjakaj ljubiti Boga iz vsih svojih moči na vekoma.

7. Želi in prizadevaj si, da bi vsi Jezusa ljubili, in zatorej se pogovarjaj pogostokrat sè vsemi o ljubezni Jezusa Kristusa.

8. Ne bodi skromen proti Bogu, nikar mu tega ne odreci, kar veš, da mu dopada, marveč izvoli, kar veš, da mu je ljubše.

9. Moli vsaki dan za vboge duše v vicah in za vboge grešnike.

10. Vsa svoja dela stori edino z namenom, da Jezusu dopadeš. Reci pred vsakim opravilom: „Gospod, naj bo vse v tvojo čast.“

11. Večkrat na dan se daruj Jezusu Kristusu tako, da boš pripravljen iz ljubezni do njega preterpeti vsako težavo, rekoč: „O moj Jezus, tebi se vsega darujem, stori z menoj, kar hočeš.“

12. Skleni raje vmreti, kakor samo enkrat prostovoljno, če tudi ne smertno, grešiti.

13. Odreci se temu, kar je tebi všeč, čeravno je dovoljeno. Stori to vsaj dvakrat ali trikrat na dan. Keder pa slišimo pogovore o bogastvu, o posvetnih veselicah in o časteh, tedaj pomislimo, da vse to mine, in recimo: „O moj Bog, nič drugega ne želim, kakor tebe samega.“

14. Ako moreš, opravlaj premišljevanje vsaki dan po dve uri, ali vsaj po eno uro.¹⁾

15. Ljubi samoto in molčečnost, da se lahko sam nemoten z Bogom pogovarjaš.

1) Ta svet glede časa se vé da velja tistim, ki morejo in znajo tako dolgo premišljevati. — Glede drugih, ki ne morejo toliko, priporoča sv. Alfons vsaj pol ure premišljevati, kakor je bilo prej rečeno. Dostavlja pa še to: „Pobožni kristijani znajo pa sicer vsaki čas in povsod premišljevati, še celo mej delom in hojo, za kar zadostuje duha k Bogu povzdigniti in dobra djanja (kesanja ljubezni i. t. d.) obujati, kar je jedro premišljevanja.“

16. Opravljaj tista zunanja zatajevanja, katera ti dopušča pokorščina. Posebno pa goji notranje zatajevanje, n. pr. premaguj radovednost, ne odgovarjaj, ako te kedo razžali, in nigdar nič ne stori zavoljo lastne všečnosti.

17. Opravi vsako duhovno opravilo tako, kakor da bi bilo zadnje tvojega življenja. Zatorej misli večkrat na smert, in ko ležiš v postelji, misli si, da boš tam enkrat svojo dušo izdihnil.

18. Svojih navadnih pobožnosti, ali drugih dobrih del nigdar zavoljo ljudskega ozira, suhote ali naveličanja ne opusti.

19. V bolezni nikar zaradi zdravnika ali slabe postrežbe ne toži; marveč si prizadevaj, koliker mogoče, prikrivati bolečine.

20. Nikar ne bodi v zópernostih otožen; vedno bodi vdan v voljo božjo. Kedor to hoče, kar hoče Bog, ne sme nigdar žalosten biti.

21. Zatekaj se v skušnjavah naglo sè zaupanjem k Jezusu in Mariji. Ponavljaj vedno sveta imena Jezus, Marija, dokler skušnjava ne preneha.

22. Vse svoje zaupanje stavi najpred v terpljenje Kristusovo in potem v pomoč Marije Device. Vsaki dan prosi Boga za to zaupanje.

23. Nigdar ne obupaj, ako se zopet v čem pregrešiš, ampak skesaj se hitro in se zaupanjem na Boga skleni poboljšati se.

24. Ako ti kedo kaj slabega stori, verni mu z dobrim; vsaj moli za-nj.

25. Odgovori ljubeznjivo tistemu, ki te z besedo ali djanjem razžali, in tako ga pridobi.

26. Ko si vznemirjen, je najbolje molčati, dokler se duh ne pomiri; ker drugače bodeš storil na tisoče pogreškov, ne da bi opazil.

27. Keder je treba koga posvariti, izvoli tak čas, ko nisi vznemirjen, ne ti in ne tisti, katerega posvariti misliš; ker drugače bode svarjenje več škodilo, kakor koristilo.

28. Od vsakega dobro govori, in vsaj namen izgovori, ako djanja ne moreš.

29. Pomagaj bližnjemu, koliker moreš, posebno takim, ki so ti zoperniši.

30. Ne reci in ne stori ničesar, s čemer bi mogel bližnjega razžaliti, izvzemši samo, ako bi drugače Bogu bolj dopalo. Ako si pa kedaj zoper ljubezen do bližnjega kaj zagrešil, prosi ga odpuščenja, ali vsaj ljubeznjivo govori ž njim. Govori vedno krotko in bolj s tihim glasom.

31. Daruj Bogu zaničevanja, ki te zadenejo, ne da bi se komu zayoljo tega pritožil.

32. Spolnuij zvesto božje in cerkvene zapovedi, ker od tega je odvisno tvoje zveličanje.

33. V svojih predstojnikih si predstavlja Kristusa samega, zato rej jih vbogaj natančno in brez vgovora.

34. Da se v ponižnosti vadiš, ljubi nizka opravila; izbiraj za se slabejše reči. Ponižuj se pred drugimi, čeravno so nižji od tebe. Ne govori ne dobrega ne slabega o sebi, ker se včasih goji s tim ošabnost, ako se o sebi slabo govori. Ne izgovarjaj se, keder te kedo graja, in obrekuje, ako ni morebiti opravičenje neobhodno potrebno, da bi se kedo ne pohujšal.

35. Obiskuj koliker moreš bolnike, zlasti bolj zapuščene; pomagaj jim, kaker veš in znaš.

36. Večkrat sam pri sebi pomisli, da nisi na svetu za vživanje, ampak za terpljenje; — ne da bi v obilnosti živel, ampak v pomanjkanju; ne da bi češčen bil, ampak zaničevan; ne da bi svojo voljo spolnjeval, ampak božjo.

37. Sklepaj vedno, da se hočeš posvetiti in nikar ne obupaj, v kakeršnemkoli stanu mlačnosti si.

38. Vsaki dan ponavljaj dobre sklepe.

39. Zedini svojo voljo z božjo voljo v vsem, kar je našim počutkom zoperno, v težavah, v bolezni, v razžaljenju, v navskrižnostih, v zgubi imetka, v smerti sorodnikov ali drugih dragih oseb. Na to naj merijo vsa tvoja djanja in molitve, iskaje vedno Boga, da naj nam vdihne svojo sveto ljubezen in pomaga spolnjevati svojo voljo.

40. Priporoči se večkrat pobožnim ljudem v molitev. Še bolj pa se priporočuj svetnikom v raju, posebno prečisti Devici Mariji. Visoko ceni pobožnost do božje Matere in prizadevaj si, vdihniti jo tudi drugim.

II. O dobri, zlasti vesoljni sveti spovedi.

1. Mej vsemi vstanovami naše sv. vere je najresnejšega prevdarka vredna sv. spoved, še celo tistim, ki so se Bogu posvetili. Kako velika nesreča bi bila, ke bi se v strup premenilo tisto zdravilo, ki je moramo proti dušni bolezni rabiti, in še celo v nevarniši strup, kaker je bolezen sama. In vender je mogoče, da se to zgodi, jaz celo mislim, pravi neki pobožen pisatelj, da nič bolj redovnih in družih

na videz pobožnih oseb ne pogublja, kaker ravno slabo opravljene spovedi. Sv. Leonard Portomavriški pravi: „Oh veliko jih je v peklu, ki so se pogostokrat spovedavali. Vsaka spoved ne opraviči človeka, ampak samo dobra.“

Dobra spoved ali veljavnost vsake spovedi je pa najbolj odvisna od pravega kesanja in trdnega sklepa. Neki duhovni učitelj terdi, da je več spovedi neveljavnih zavoljo pomanjkanja tega dvojega, kaker pa zavoljo radovoljnega zamolčanja velikih grehov. Ako ni pravega kesanja in trdnega sklepa, je spoved neveljavna, ako tudi ni smertnih grehov. Kako da se ima v takem slučaju pri sv. spovedi zadržati, sledi proti koncu tega odstavka nekoliko napotkov. — Človek lahko po nesreči in ne svojevoljno pri spovedi kaj pozabi, zavoljo česar ni spoved neveljavna, pač pa je neveljavna, ako se nad znanimi in neznanimi zlasti smertnimi grehi resnično ne kesa in ako nima trdnega sklepa poboljšati se. — „Kesanje nad grehi — pravi sv. Alfonz L. — je tako potrebno, da nam brez njega Bog grehov odpustiti ne more. Mogoče se je včasih zveličati tudi brez izpraševanja vesti in brez sv. spovedi, n. pr. ako kedo v smertni nevarnosti popolnoma kes obudi in ako nima časa dobiti duhovnika, da bi se spovedal; —

ali popolnoma nemogoče je zveličati se brez kesanja.“

Na to dvoje tedaj, na kesanje in terden sklep naj se pri pripravljanju za sv. spoved najbolj pazi. Ko si vest izprašal, obujaj dlje časa kes in žalost nad grehi, sklepaj ne več Boga žaliti, in odločuj katerih pripomočkov se hočeš posluževati, da se greha lajlje obvaruješ. Pri tem sklepanju in obujanju kesanja in žalosti pomudi se nekaj dlje časa in ne bodi prekratek. Nikar se pa pri tem do joka in stoka ne sili, ker pravo kesanje ne obstoji ravno v občutkih. Sv. Tomaž Akvinski pravi: „Žalost, ketera je za zakrament sv. pokore potrebna, obstoji bistveno v nedopadljivosti, zopernosti, nad storjenim grehom, in ta žalost se ne nahaja v občutljivosti, ampak v volji.“ Občutljiva žalost ni pa tudi vedno v naši oblasti. — Ako pa morebiti nad žalostjo in kesanjem dvojiš, tedaj — pravi sv. Terezija — glej če imaš terden sklep, da nočeš več storiti grehov, ki se jih spoveduješ. Ako imaš ta sklep, potem ne dvoji nad kesanjem.

2. Dobra sv. spoved zahteva nadalje tudi popolnost in odkritoserčnost. Sv. Aljfonz piše glede tega: „Za tistega, ki je Boga sè smertnim grehom razžalil, ni druge pomoči, ako se hoče zveličati, kaker da se

svojih grehov spove. Stori karkoli hočeš — delaš še tako veliko in dolgo pokoro — ako pa smertnega greha, ki se ga spominjaš, ne razodeneš, ne bo odpuščen. Pravim da „greha ki se ga spominjaš“, ker ako neradovoljno kakšen greh pozabiš, ti bo neposredno odpuščen, ako se sploh nad vsemi grehi kesaš; ako se ga pa pozneje spomniš, moraš se ga spovedati. Ako si pa radovoljno kakšen (smertni) greh zamolčal, se moraš še enkrat spovedati, ne samo tega greha, ampak vseh drugih pri tisti spovedi povedanih grehov, ker tista spoved je bila božjeropna. — O koliko nesrečnih duš se na vekomaj pogubi, ker svojih grehov čisto ne razodenejo. Sv. Terezija je neprestano opominjevala pridigarje: „O duhovniki, pridigajte, pridigajte proti nepopolnemu spovedovanju grehov, ker zavoljo tega pogubi se veči del kristijanov.“

Pri sv. spovedi potrebna je nadalje odkritoserčnost; povedati treba resnično vse, kaker je, ne da bi se človek izgovarjal in opravičeval. Krivičnež mora biti pri spovedi svoj tožnik, ne pa sam svoj zagovornik. Kedor se odkritoserčno spove, ne da bi svojo krivdo zmanjševal, zadobi odpuščenje, da toliko obilniše odpuščenje. Mnogi se ne morejo greha obtožiti, da se ne bi hitro izgovarjali. Sv. Gregor piše: „Ako se opravičuješ, te

bo Bog obtožil, ako se obtožiš, te bo Bog opravičil.“

Da se mnogi svojih grehov čisto ne spovejo, kriva je prav dostikrat neopravičena sramožljivost. Ako je kedo tako nesrečen, da smertno greši, obuja mu hudobni duh misel, da je razodetje tega greha zelo sramotno za njega. O koliko k popolnosti poklicanih duš gori zdej v peklu in gorele bodo vekomaj. Žalibog da je z mnogimi tako, ker kedor se enkrat od sramožljivosti dá prevladati, se kaj lahko bogoskrunsko spovedovati in obhajati privadi. — O moj kristijan, ker si že grešil, zakaj se nočeš spovedati. Praviš, da te je sram. „O slepota, — pravi sv. Avgustin — ti se nisi sramoval svoje duše smertno raniti, in sramuješ se da se jo pregleda in ozdravi?“ Ako zdravnik rane ne pregleda, je ne more ozdraviti. Sramotno je grešiti, ni pa sramotno očistiti se greha sè sv. spovedjo. „Je sramožljivost, ketera pelje v greh, je pa tudi sramožljivost, ki prinese čast in prikupljivost, pravi sv. Duh. (*Sirah 5, 25*).

Pomisli nadalje, da, ako se svojega smertnega greha ne spoveš, ne najdeš celo življenje nikjer miru. O, moj Bog, kakšen pekel nosi tisti seboj, kateri sè smertnim grehom na vesti spovednico zapusti! Bojiš se morebiti, da bo spovednik tvoj greh komu povedal?

Vedi, da je dolžan raje pustiti se sežgati, kakor pa komu iz svete spovedi kaj razodeti. Da zunaj spovedi ne sme še celo s teboj o tem govoriti, kar je v spovednici slišal. Bojiš se morebiti, da se bo spovednik nad teboj jezil, ko bo tvoj greh slišal? Zakaj bi se pa jezil? To je prazen strah. Saj spovedniki ne hodijo zato v spovednico, da bi zamaknjenja in čudeže poslušali, ampak zato, da poslušajo grehe, in za nje je največi tolažba, ako jim reven grešnik svojo nesrečo razodene. Sè sv. odvezo pa tudi grešnika neizmerno potolažijo, ker ga rešijo dušne smerti.

Bojiš se morebiti nadalje, da se bo nad teboj pohujšal, ali pa da se mu boš pristudil? Zelo se motiš. On se bo nad tvojo odkritoserčnostjo spodbudil. Sicer pa kaj misliš, da ni pri kateri drugi spovedi kaj enakega in morebiti še hujšega slišal? O, daj Bog, da bi bil edini ti, ki si tako Boga razžalil! Tudi to ni res, da se boš spovedniku pristudil, ne, še bolj te bo cenil in bolj si prizadeval, da ti bo pomogel zavoljo zaupanja ki je imaš do njega.

Kedo mogoče pravi: „Spovedal se bom že, pa ne zdaj, ampak poznej.“ Ali hočeš mej tem v sovražtvu božjem živeti in k storjenemu smertnemu grehu še božje rope kopičiti? Kaj pa, ako te smert prehiti? Toliko-

krat čujemo od nagle smerti enega ali drugega — kaj bo pa s teboj celo večnost, ako tudi tebe nagla smert pobere? Pogum o kristijan! Premagaj hrabro to krivo sramožljivost! Kaker hitro začneš svojo notranjost odkrivati, zginil bo tvoj strah, in veruj mi, da po spovedi boš srečniši in veselejši kaker kakšen posveten človek, ki bi postal kralj celega sveta. Priporoči se pa tudi prečisti D. Mariji za milost, da se premagaš in lepo vsega spoveš.

3. Iz rečenega se lahko sprevidi mogočnost mnogih sumljivih, slabih ali neveljavnih spovedi. Takim pa, ki bi bili neveljavno in božjeropno se spovedavali, je neobhodno potrebna vesoljna in dolga spoved od tistega časa, od kar so spovedi začele biti neveljavne. Treba je zatorej po mogočnosti točno razodeti število takih spovedi in sv. obhajil in vse že spovedane smertne grehe še enkrat spovedati. Taka spoved potrebuje tudi natančnišega izpraševanja vesti. Se ve da je to nadležno, britko in poniževavno, ali tega si je človek sam kriv. Iz tega blata se pa mora na vsaki način izkopati. Zakaj bi pa človek ostal v takem stanu, v katerem umreti ne želi?

Sv. Leonard Portomavriški našteva sledeče vzroke neveljavnih spovedi: a) Ako kedo radovoljno in znajoč zamolči kak smertni greh, ali pa taki greh od keterega je mislil, ali

vsaj dvojil, da je smertni greh; ali ako nalašč pove manjše število takih grehov, kaker je res. — *b)* Ako je imel navado se nemarno pripravljati za spoved in vest slabo izpraševati, ker tako se v nevarnost postavi, kaj pozabiti. — *c)* Ako je kedo svojo spoved razdelil tako, da je polovico grehov povedal enemu, drugo polovico pa drugemu spovedniku. — *d)* Kedor se spoveduje brez kesanja in terdnega sklepa, kaker da bi bila sv. spoved kakšno navadno opravilo — ki zato rad išče prepopustljive in gluhe spovednike, ter si nič ne prizadeva svoje slabe navade popraviti. — *e)* Kedor živi dlje časa v slabi priložnosti, katero je mogel zapustiti, pa je ni hotel. — *f)* Kedor je dolžan kaj poverniti, pa tega ni storil, akoravno je mogel.

Naj sledijo glede vzrokov neveljavnih spovedi in glede potrebe velike spovedi še besede sv. Frančiška Saleskega:

„Dostikrat so navadne spovedi tistih, ki živijo po šegi sveta, polne največih pogreškov. Taki se pogostokrat prav ne pripravljajo, ali vsaj ne zadosti skerbno, tudi jim večkrat pomanjkuje potrebnega kesanja. Pogostokrat stopijo k spovedi celo sè skrivno željo zopet tako grešiti. Taki nočejo namreč nevarnih priložnosti opustiti niti se posluževati potrebnih pripomočkov, da bi življenje zboljšali.

V vseh teh slučajih je vesoljna spoved za zveličanje neobhodno potrebna.“

4. Dolga spoved pa vtegne neketerim tudi škodljiva biti, namreč tistim sicer bogaboječim dušam s plašljivo vestjo, ketere se brez veljavnega vzroka vedno plašijo, da so morebiti njih spovedi neveljavne. Take vboge sirote bi hotele vedno ponavljati svoje spovedi in vender ne bi nigdar zadovoljne bile. Naj se potolažijo! Saj se vender vsakrat za spoved lepo pripravljajo in odkritoserčno želijo dobro jo opraviti. To je znamenje, da se nadejati smejo, da njih spovedi niso slabe. Ali hočejo mari, da jih dojde o tem kak angelj z nebes prepričat? Gotovejše so, če spovedniku verujejo. Take vrste ljudje morajo biti svojemu spovedniku popolnoma pokorni, ako hočejo mir zadobiti, čeravno jim eni ali drugi pomiselki po glavi rojijo. Pokorščina je prelepa in Bogu zelo draga čednost. Nepokornežu pa, ki noče glede dolge spovedi slušati svojega spovednika, pravi sveti Leonard Portomavriški, da je terdovraten.

5. Mnogim je pa dolga spoved samo zelo koristna, ter je niso ravno dolžni opraviti. Ona donese kristjanu obilo blagoslova. Mogoče je, da so bile prejšne spovedi, če ne ravno neveljavne, vender lahko pomankljive. Dolga spoved te pomankljivosti popravi. Sveti

Aljfonz Ligvorski piše: „Ni dvojbe, da je dolga spoved za vsakega prekoristna, kedor je ni še opravil. Mnogo pripomore, da se duša, gledaje zmotnjave preteklega življenja, poniža. Zelo pomaga tudi obuditi večje kesanje zavoljo Bogu prizadete nehvaležnosti, in storiti boljše sklepe za prihodnost. Koristna je tudi zato, ker pomaga spovedniku bolje spoznati spokornikovo notranjost, ketere čednosti mu manjkajo, h kakšnim strastem in grehom je bolj nagnjen, da mu je potem mogoče primernih pripomočkov izbrati in svetov dati. — Kedor je pa že enkrat opravil generaljno spoved iz celega življenja, temu ne koristi še enkrat jo ponoviti. Ako morebiti pozneje kaj dvoji, če je vse prav povedal in opravil, navadno ni dolžan še enkrat se o tem spovedovati, ako ne zna, da bi bil tedaj kakšnega greha radovoljno zamolčal. — Ni dolžan torej se še o čem takim spovedati, ako zaterdno ne ve, da je bil to (o čemer se boji) smerten greh, in verhu tega, ako ni tudi gotov, da ga ni še nobenemu spovedniku povedal.

Ako bi pa tudi res kaj po nesreči pozabil, mu je posredno tudi to odpuščeno, saj ni radovoljno zamolčal. Ako mu poznej samo ob sebi na pamet pride, naj pove pri prihodnji spovedi samo to in ne drugih že spovedanih grehov. Nikar si pa ni treba

več izpraševati vesti čez celo življenje; naj se na to še več ne misli, ako se je enkrat generaljna spoved lepo opravila, dovolj že, da se splošno čez svoje grehe večkrat pokesaš.

6. Pri generaljni spovedi povej najpred grehe, ki si jih po zadnji spovedi storil, potem še-le začni naštevati druge grehe. Nepotrebno naj se pri sv. spovedi ne pravi. Stvar razodeni zadostno, jasno in koliker mogoče kratko. Naj prej povej več ali smertne grehe in mej temi zlasti tiste, ki so ti zoperniši povedati, na katerih ti je bolj ležeče, da jih ne pozabiš. Malih odpustljivih grehov ni sicer dolžnost povedati, ampak samo koristno, povej le bolj važne mej njimi.

Keder izprašuješ vest čez celo življenje ali pa čez več let, razdeli si čas življenja na razne oddelke in izprašuj se v lepem redu, n. pr. po božjih in cerkvenih zapovedih in glavnih grehah; pomagaj si lahko s kakšno kjižico, ali pri tem bodi previden, in nikar ne misli, da moraš od vsakega tam zaznamovanega greha tudi ti kaj imeti. Pred izpraševanjem se priporoči prav goreče svetemu Duhu in prečisti Devici Mariji.

Ako imaš navado vsako leto daljšo spoved opravljati, tedaj pazi pri izpraševanju vesti kaj bolj na tiste posebne pogrške in razvade, v

keterih si se pri zadnji veliki spovedi še posebejno sklenil popraviti.

Ako daljšo spoved samo iz pobožnosti, ne pa iz potrebe opravljaš, nisi ravno dolžan vse, tudi smertne grehe še enkrat praviti, ketere veš, da si se jih že veljavno spovedal, več zasluženja bodeš pa imel, če to storiš. Čez kakšne bolj spotekljive grehe se pa ne sme večkrat natančneje izpraševati, ko se jih je človek že enkrat še zlasti pri veliki spovedi očistil.

7. Dolga spoved iz celega življenja naj se sploh ne ponavlja, ko se je enkrat dobro opravila. Kedor pa večkrat daljšo spoved opraviti želi, opravi naj jo od časa zadnje generaljne spovedi. Pobožni kristijani jo radi vsako leto opravljajo, t. j. oni opravljajo tako imenovano letno dolgo spoved; spovejo se namreč še enkrat grehov, ki so jih čez leto storili. Kaj pripraven čas za to so ravno „duhovne vaje“, ki jih dobri kristijani radi vsako leto opravljajo. Glede take letne spovedi naj sledi tukaj nekaj misli svetega Frančiška Saleškega:

„Letne spovedi so kaj dobre. Stavijo nam pred oči našo revščino, spoznati nam dajejo, ali napredujemo ali nazadujemo, in pomagajo nam z večjo gorečnostjo dobre sklepe oživljati. Ne smemo jih pa nemirno in straš-

ljivo opravljati, in ne sme nam biti ležeče toliko na odvezi koliker na spodbujenju; zato tudi ni potrebno toliko natančno izpraševanje vesti, pazi naj se le bolj na važniše reči. Ako moreš tako spoved na tak način opravit, svetujem ti jo.“

„Ko se izpoveduješ, ti v takem primeru ni treba praviti števila in okoliščin svojih grehov, zadostuje, da poveš sploh, kateri so tvoji poglobitniši pogreški in glavne nerednosti tvojega duha; ne kolikokrat si pal, ampak ako si dotični slabosti zelo podveržen in vdan. Tako se ti ni treba n. pr. izpraševati, kolikokrat si se razjezil, ampak, povej samo, če si tej nerednosti podveržen, in če se v njej dolgo zadržuješ, keder v njo padeš; ako se to godi z veliko grenkostjo in silnostjo, in slednjič, v katerih priložnostih se največkrat razdražiš, ali je kriva igra, ali ošabnost, ali otožnost, ali pa samoglavost. Na tak način boš izpraševanje kmalu izveršil, ne da bi spomin vpehal in vtrudil, ali pa mnogo časa zgubil.“

„Letno izpraševanje duš, ki so še nekoliko slabotne, je zelo koristno; ker ako niso s prvimi sklepi še popolnoma vterjene, vterdijo se pa z drugimi in tretjimi. Ko pa pogostokrat odločujemo, slednjič popolnoma odločimo. Poguma se pa nigdar zgubiti ne sme, ampak sè sveto ponižnostjo moramo svoje sla-

bosti opaževati, jih spovedati, za odpuščenje prositi in za pomoč božjo se priporočiti.“

Tako uči tedaj sv. Frančišek Saleški, in dostavlja še to opombo, da se celoletno izpraševanje vesti zato godi, da se popravijo pogrški navadnih spovedi in da se človek spodbuja in vadi v pravi ponižnosti.

8. Glede navadnih pogostih svetih spovedi, ki jih bogoljubni kristjani ne ravno zavoljo potrebe opravljajo, ampak iz pobožnosti in zavoljo koristi, ker upajo, da niso v smertnem grehu, glede takih spovedi pravi sv. Leonard Portomavriški: „Zapomni si, da je sv. spoved zakrament vsmiljenja; zato moraš tudi z veselim in pobožnim duhom k njemu pristopati. — Sveti Frančišek Saleški piše: Malih ali odpustljivih grehov se nismo dolžni spovedati, ako se jih pa spovedujemo, moramo terdno skleniti, da jih ne storimo več, ker bi drugače spoved zlorabili.

Nahaja se tudi mnogo takih oseb, ki s pomočjo božjo smertno ne grešijo, ali malih grehov se pa ne varujejo in ne skerbijo, da bi se jih znebili. Spovedujejo se, in sicer pogostokrat, ali vedno samo tiste pogrške in pomanjkljivosti brez vsakeršnega poboljšanja. Veljavnost takih spovedi je zelo dvomljiva

zavoljo pomanjkljivosti kesanja in trdnega sklepa.

Da bi se nevarnosti, da bi take spovedi neveljavne ne bile, ognile, svetujejo bogoslovci, da naj obudijo take osebe pred spovedjo kesanje in terden sklep sploh nad vsemi grehi svojega življenja, posebno pa nad smertnimi grehi preteklih let, ki so se jih že spovedali in pri spovedi naj potem n. pr. to-le dostavijo: „Duhovni oče, spovem se tudi n. pr. nekega greha jeze, obrekovanja, bogokletstva, ali drugega iz mojega prejšnjega življenja, ki sem se ga že spovedal pa se ga zdaj še enkrat spominjam s posebnim kesanjem.“

Ako so pa take duše tako srečne bile, da niso nigdar smertno grešile, naj obudijo kesanje in sklep nad kakšnim malim grehom. Ko so pri spovedi že drugo povedale, lahko rečejo: „Duhovni oče, kesam se tudi nekih laži, znamenj jeze, nepoterpežljivosti, nečimernosti itd. iz mojega prejšnjega življenja, česar sem se sicer že spovedal.“

Zapomni si, da je najgotoviši pripomoček, tudi samo malih grehov prav se spovedati, v tem, da človek v sercu djanje kesanja obudi, posebno nad kakimi večimi mej temi odpustljivimi grehi, in odloči zelo paziti, da se v tem oziru poboljša.

Kedor bo ta pravila spolnjeval, ognil se bo vsaki nevarnosti, da bi vtegnilo biti njegovo spovedovanje malih ali odpustljivih grehov neveljavno.

Svojo vest izprašaj pred spovedjo, zapomni si pa, kar pravi sv. Frančišek Saleški: „Kedor se spoveduje vsakih osem dni, in si prizadeva redno živeti, temu zadostuje, ako si samo četert ure vest izprašuje.“

Izpraševanje vesti, pripravno tudi za vesoljno spoved.

(Po božjih zapovedih.)

Pri prvi zapovedi se izprašaj: Ali si se kedaj (kolikokrat?) neveljavno spovedal, s tem, da si vedoma enega ali več smertnih grehov zamolčal — ali si se nad grehom resnično kesal in terdni sklep poboljšanja obudil? — Kolikokrat si morebiti v takem stanu k sv. obhajilu pristopil? — Ali si kedaj nad kakšno versko resnico hoté dvojil? kolikookrat? — Ali si čital praznoverne, protiverske in prepovedane knjige, in ali si

jih tudi drugim posojal? kolikokrat? — Ali si veroval vražam in ali si tudi druge v vraže zapeljeval? — Ali si obupaval nad svojim poboljšanjem ali nad odpuščenjem grehov? — Ali si odlašal spovedati se celo v smertni nevarnosti? — Ali si zoper Boga mermral ali ga preklinjal? — Ali si v kletvi imenoval sv. zakramente, Kristusove rane...? — Ali si imel dopadajenje nad storjenim grehom, in ali si se ž njim hvalil? — Ali si bil ošaben zavoljo dobljenih milosti, natornih darov, in ali si jih pripisoval svojemu zasluženju?

Pri drugi zapovedi: Ali si krivo prisegel — ali pa v dvojbi, če je bilo res — z besedami: Bog vé, pri moji duši itd. — Ali si s prisego obljubil kaj slabega storiti? (ketero prisego se vé da se ne sme spolniti.) — Ali si kaj poštenega s prisego obljubil storiti, in ako si pa v srcu drugače mislil? — Ali si kaj neresničnega zaterjeval n. pr. z besedami: Bog naj me kaznuje, naj se pogubim, ako ni res itd.? — Ali si Bogu kaj obljubil in tega ne spolnil? — Ali si v šalah in nespodobnih pogovorih svete besede izgovarjal? — Ali si ime božje nespoštljivo izgovarjal?

Pri tretji zapovedi: Ali si ob nedeljah in praznikih kedaj zanemaril celo sveto mašo ali si jo preveč zamudil? Ali si se mej

njo pogovarjal, jo radovoljno raztresen poslušal ali ako si druge v pobožnosti motil? — Ali si ob nedeljah in praznikih hlapčevska dela opravljal? — Ali si jih z igrami, pijančevanjem in pojedinami s posvetnimi in dobičkarskimi opravili oskrunil? — Ali si pri tem tudi pridigo zanemaril? — Ali si dopuščal, da so tvoji ljudje kaj takega storili?

Pri četrty zapovedi izprašaj se: Ali si svoje stariše in poglavarje razžalil in zaničeval, — ako si jih preklinjal, vdaril, ako si jim smert poželil, ako jih nisi hotel vbogati? — Ako jim nisi hotel v potrebi pomagati? — Ako si odlašal njih oporoko ali testament izveršiti, in ako si njih voljo preziral?

Pri peti zapovedi: Ali si bil na koga jezen? Koliko časa? — Ali si koga vdaril in poškodoval, ali si pa morebiti kaj takega želel storiti? — Ali se nisi hotel s kom pred sv. spovedjo in obhajilom pomiriti? — Ali si zaželel komu smert in škodo? — Ali si se nad smertjo koga in škodo veselil? — Ali si bil zlovoljen zavoljo ptuje sreče? — Ali si koga razžalil, osramotil ali zmerjal...? Ali si s podpihovanjem nemir in neslogo provzročil? — Ali nisi hotel revežem pomagati, ko si mogel?

Pri šesti in deveti zapovedi: Ali si se kaj zoper stanovsko čistost in

sramožljivost pregrešil, in sicer s prostovoljnimi slabimi mislimi, željami, pogledi, poljubi, govori, šalami, petjem, ali ako si to rad poslušal? — Ali si hotel koga z darovi in prilizovanjem v greh napeljati? — Ali si prebiral in gledal slabe knjige in podobe? — Ali si kaj takega drugim kazal in dajal? — Ako imaš kakšno nečisto djanje, s kom in kako? Te vrste grehe že sama vest pove. Vse se pa mora razumljivo, kratko in spodobno razodeti. Ti grehi so za dušo najnevarniši.

Pri sedmi in deseti zapovedi: Ali si oškodoval svojega bližnjega s tatvino, prevaro ali sleparstvom ali pa drugače? — Ali si škodo poravnal, ako si mogel? — Ali si morebiti želel komu tako škoditi? — Ali si preprečil drugim pošteni dobiček? — Ali si svoje lastno premoženje ali premoženje staršev ali otrok poškodoval i zapravljal z lenobo, igro in pijančevanjem? — Ali si se zapletel v slabe in krivične pravde? — Ali si morebiti kaj našel in ne povernil? — Ali si grešil z odertijo? — Ali si se lahkomisljeno v dolgove zakopal in jih ne poplačal, ali pa vernitev neopravičeno odlašal?

Pri osmi zapovedi: Ali si škodil bližnjemu z lažjo? Morebiti celo pri sodnji? — Ali si mu škodil z obrekovanjem na dobrem

imenu? — Ali si kakšne tajnosti razodel? Ali si kakšnega v večji stvari prederzno sodil? Ali si take pogovore rad poslušal in podpiral? — Ali si se pregrešil s podpihovanjem?

Gledé cerkvenih zapovedi izprašaj se: Ali si radovoljno in brez pravega vzroka prelomil post in zderžek od mesnih jedi? — Ali si kedaj opustil velikonočno spoved in sv. obhajilo?

Izprašaj se nadalje dobro o dolžnostih tvojega stanu n. pr.:

Zakonski naj se izprašajo, ako se je morebiti kedo svojeglavno odtegoval svojim dolžnostim? — Ali ni kedo namen tega zakramenta preprečiti skušal? — Ali ni bilo morebiti grehov proti mejsební ljubezni in slogi . . . ?

Stariši: Ako so svojim otrokom preveč prostosti dopuščali? Ako so jim dovoljevali ponočna pogovarjanja in dolga znanja? Ako so jih puščali po grešnih zabavah in veselicah? Ako so pazili, da veršijo otroci svoje kerščanske dolžnosti? Ako so jim morebiti sami slabe zglede dajali? Ako so v jezi hudo ž njimi ravnali? Ali so jih v kakšen stan prisilili, ali jih pa brez pravega vzroka zaderževali?

Gospodarji in gospodinje naj se izprašajo: Ali skerbijo za dušno zveličanje svojih

poslov? Ali jim dopuščajo izpolnjevati keršćanske dolžnosti? Ali jim morebiti ne dovoljujejo slabih znanj? Ali jim ne brez vzroka zapovedujejo delati ob nedeljah in praznikih?

Posli? Ali verno in zvesto delajo? Ali svoje gospodarje vbogajo, v tem kar je prav?

Redovne osebe naj se izprašajo pa z obzirom na „redovno pravilo“ drugi pa glede na svoje posebne dolžnosti. Vsakedo naj tudi pogleda, koliko časa da je po nepotrebnem zgubil in koliko dobrih del priložnosti nemarno opustil?

III. Ponovljenje kerstne obljube.

Presveta Trojica, en Bog v treh osebah, v čeger imenu sem se preporodil pri svetem kerstu za večno življenje; kako naj se ti dostojno zahvalim, da si me izmej toliko milijonov ljudi, ki še dandanes v smernih tminah poganstva in neverstva živijo, k pravi zveličavni veri poklical, da si me od podedovanega greha očistil in sveti katoliški cerkvi pridružil!

Oh, da bi le ne bil nigdar ne z besedo ne z djanjem svete vere zatajil in bele kerstne obleke nedolžnosti se smertnim grehom one-

snžil. O moj Bog, kesam se iz vsega serca, da sem po svetem kerstu tolikokrat grešil in se nevrednega storil kerščanskega imena. Zato ponavljam zdaj slovesno in odkritoserčno, kar sem pri svetem kerstu obljubil. V pričujočnosti vsemogočnega Boga, mojega svetega angelja variha in sv. I. mojega patrona in pred vso katoliško cerkvijo ponavljam svojo kerstno obljubo: Odpovem se hudiču in vsem njegovim delom in ošabnosti njegovi. Odpovem se svetu in vsem njegovim nečimernostim in pohujšljivim naukom. Odpovem se nečistemu poželenju in vsakemu grehu. Samo Bogu hočem služiti in po nauku Jezusovem kerščansko živeti. Poterdi, o Gospod ta moj sklep se svojo vsemogočno milostjo.

Verujem v trojedinega Boga, Očeta, Sina in svetega Duha. Verujem v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinu božjega, ki je Bog in človek skupaj in kateri je sè svojo smertjo svet odrešil. Verujem vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostelnji oznanjevali in kar nam sveta mati katoliška cerkev verovati zapoveduje. V tej veri hočem živeti in vmreti.

Blagoslovi me Bog Oče †, Bog Sin † in Bog sv. Duh †, da bom to obljubo do konca svojega življenja spolnjeval in da tako deležen postanem večne slave v nebesih. Amen.

Ponovljenje redovnih obljub.

(Za redovne osebe).

Presveta Trojica! Jaz nevrredni služabnik (služabnica) želim ponoviti in poterditi svoje svete obljube, s katerimi sem se že pred več časom tvoji sveti službi posvetil in se tebi popolnoma izročil. Najprej se ti iz globočine serca zahvalim, o Bog, da si me iz zapeljivega sveta poklical in sè svetimi navdihljaji v ta sveti stan pripeljal. Spoznam, da ti nisem do zdaj še tako zvesto služil, kaker bi moral, ali kesam se, da sem tako nemaren in nehvaležen bil; serčno želim svoje življenje popboljšati in tebi zvestejše služiti. Znova se ti darujem, kaker sem se ti posvetil na dan svojih svetih obljub, ko sem se terdno zavezal v tem redu tebi zvesto celo življenje služiti, radovoljno vse, kar mi naložiš, storiti in preterpeti. Radovoljno hočem opravljati in tebi posvetim vsa moja duhovna in telesna opravila, molitev, premišljevanje vse svete maše, svete spovedi in obhajila, vse moje misli, besede, želje in zdihljaje. Darujem ti svojo pokorščino, zatajevanje, molčanje, posvarjenja, priterganje spanja, jedi in pijače. Iz ljubezni dó tebe, o Jezus, se odpovem vsem častem, svoji volji, veselici in vsemu, kar bi bil

mogel mej svetom uživati. Vse to, in tudi vsa telesna dela darujem ti, nebeški Oče, s takim namenom, kakor ga je imel Jezus Kristus pri vsem svojem djanju in nehanju, pri svojem terpljenju in smerti. — Zatorej želim ponoviti tisto vez, s katero sem se ti že enkrat zavezal; še enkrat obetam vse, kar sem na dan svojih redovnih obljub zvesto spolnjevati obljubil. Za priče kličem prečisto Devico Marijo, vse angelje in svetnike, zlasti svetega I. (ali sveto I.) in tiste, ki so mi bili za priprošnjike dani. Priporočam se vsem, naj mi pomagajo zopet pridobiti tiste milosti, ki sem jih pri svoji prvi obljubi zadobil, se svojimi grehi pa zopet zgubil in zapravlil.

(Sledečo obljubo prav pobožno izgovarjaj:)

Presveta Trojica Oče, Sin in sveti Duh! Jaz tvoj malovredni služabnik (služabnica) obljubim tebi pravemu in živemu Bogu, preblaženi Devici Mariji, svetemu I . . . (Frančišku, Avguštinu, ali drugim) vsem angeljem in svetnikom ves čas svojega življenja spolnjevati vodilo svetega I. (Frančiška, ali drugega) in živeti v pokorščini, v vboštvu in čistoti.

(Lahko pa ponoviš obljubo tako, kakor se v tvojem redu opravlja. Rsdovnik sv. Frančiška naj reče:

„Jez brat I. I. se zavežem in obljubim Bogu vsegamogočnemu, presveti Devici Mariji, sv. Frančišku, vsem svetnikom [in vam, duhovni oče,] ves čas svojega življenja spolnjevati vodilo manjših bratov, po svetem očetu papežu Honoriju poterjeno, in živeti v pokorščini, brez lastnine in v čistoti.

S tem izročim in posvetim svoje dušne in telesne moči v tvojo službo, o Bog. Ali ker spoznam svojo slabost in nestanovitnost, zato te prosim, o vsmiljeni Jezus, da ker si mi dal milost, to obljubiti, daj mi tudi pomoč, da bom mogel vse to zvesto spolnjevati. Tako vodi vsa moja pota in moje življenje, da ne bom več sebi, ampak tebi živel, vse natančno spolnjeval, po popolnosti hrepenel in vedno svetejši postajal — vse to pa v tvojo čast in slavo. Podpiraj me tudi ti preblažena in prečista Devica Marija; prosite za me vsi angelji in svetniki, zlasti vi moji pomočniki in ti, I. (sveti Frančišek), da ostanem zvest Bogu do smerti. Amen.

Jutranje molitve.

Svet, svet, svet si ti Gospod, Bog vojskinih trum! Zemlja je polna tvoje slave!

Čast bodi Očetu, čast bodi Sinu, čast bodi svetemu Duhu!

(100 dni odpustka enkrat na dan.)

Moj Bog in moje vse!

(Zdihljaj sv. Frančiška Asiškega. 50 dni odpustka vsakikrat.)

Moj Jezus, vsmiljenje!

(Odp. 100 dni vsakikrat.)

Naj se zgodi, naj bo hvaljena in češčena vekomaj najpravičniša, najviša in najljubeznjivša volja božja v vsem.

(100 dni odpustka enkrat na dan.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam darujem svoje serce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! pomagajte mi v zadnjem smertnem boju!

Jezus, Marija, Jožef! naj se moja duša loči z Vami v miru.

(300 dni odpustka za vse tri zdihljaje, 100 dni za vsakega posebe — kolikerkrat.)

Jezus, ki si krotak in iz Serca ponižen, stori moje serce enako svojemu.

(Odpustka 100 dni enkrat na dan.)

Take in enake zdihljaje izgovarjaj od kar se zbudiš, dokler se za molitev ne pripraviš.

Molitve.

Presveta Trojica, najponižniše te molim in počastim iz dna svojega serca. Preserčno se ti zahvalim, večni Oče, da si me stvaril

in s kervjo svojega Sinu odrešil. Zahvalim se ti nadalje, da si me k pravi veri poklical in da si do zdaj tako po očetovsko za me skerbela, in še zlasti, da si me to noč obvaroval in živega ohranil. O, koliko jih je nocoj nesrečno vmerlo in se na vekomaj pogubilo!

O moj Bog, ljubim te iz vsega serca in v tvojo čast darujem vse, kar bom danes in ves čas svojega življenja mislil, govoril, delal in terpel. Vse svoje djanje in nehanje združim s terplenjem Jezusa in Marije in sklenem vdeležiti se vseh odpustkov, koliker mi bo danes mogoče.

Terdno sklenem, s tvojo pomočjo, o moj Bog, ogibati se vsakega greha in grešne priložnosti, zlasti . . (tukaj pomisli na priložnost in greh, v katerega bolj navadno padaš). Zavoljo ljubezni do Jezusa, te prosim, podeli mi milost svete stanovitnosti. Sklenem tudi v vseh zopernostih podvreči se tvoji sveti volji rekoč: Zgodi se tvoja volja, o Gospod!

O Jezus derži današnji dan nad mano svoje roke! In ti preblazena Devica Marija, priteci mi na pomoč. Moj angel varih, varuj me danes, in tudi vi patroni moji I. I. pomagajte mi.

In duše vernih mertvih naj po milosti božji vpočivajo v miru. Amen.

Drugo darovanje in dober namen.

(Svetega Leonarda Portomavriškega.)

O moj večni Bog, pred tvojim neskončnim veličastvom kleče te ponižno molim in ti darujem vse svoje misli, besede in djanja tega dne in vse namerjam storiti iz ljubezni do tebe, v tvojo čast, da bi spolnil tvojo božjo voljo, tebi služil, tebe hvalil in častil, da bi bil razsvetljen v skrivnostih svete vere, da bi zagotovil svoje zveličanje, dosegel tvoje vsmiljenje in zadostil božji pravici za svoje tako mnogo in tako velike grehe, da dušam v vicah pomagam in zadobim milost pravega spreobrnjenja vsem grešnikom, z eno besedo, vsako reč hočem danes storiti v zvezi najčistejšega namena, katerega sta imela v življenji Jezus in Marija in vsi svetniki v nebesih in vsi pravični na zemlji. O da bi mogel z lastno kervjo podpirati ta dobri namen! Rad bi ga ponovil tolikrat vsak trenotek, koliker trenotkov bo v večnosti. Sprejmi, o moj ljubi Bog, ta moj dobri namen, podeli mi svoj sveti blagoslov z delavno milostjo, da več ne storim nobenega smertnega greha ves čas svojega življenja, posebno pa danes ne, ko želim in sem sklenil ydeležiti se vseh odpustkov, katerih morem, in biti pri vseh mašah, ki bodo danes opravljene po celem

svetu, in vse darujem dušam v vica, da bodo rešene svojih kazni. Amen.“

(Odpustek 100 dni enkrat na dan; — popolnoma odpustek enkrat v mesecu pod navadnimi pogoji, ako se vsaki dan moli)

K Materi Božji.

Ceščena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo, zapuščeni Evini otroci! K tebi zdibujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O, milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Naj te hvalim, o posvečena Devica!

R. Daj mi moč zoper tvoje sovražnike.

Ÿ. Blagoslovljen bodi Bog v svojih svetnikih.

R. Amen.

(Kedor zjutraj moli: „Češčena bodi Kraljica...“ in zvečer: „Pod tvojo pomoč...“ [kaker pri večernih molitvah] z versticami in odgovori vred, in ima namen popraviti vse razžaljenje, katero se je storilo Materi Božji in svetnikom, in na čast njihovih svetih podob, dobi: 1.) vsaki dan 100 dni odpustka; 2.) vsako nedeljo 7 let in 7 krat 40 dni; 3.) dvakrat na mesec, dve nedelji, ketere si smeš sam izvoliti, popolni odpustek, ako se spoveš, sv. obha-

jilo prejmeš in moliš na papežev namen; 4.) popolni odpustek pod ravno tem pogojem na vse praznike Marijine in na vsih svetnikov dan; 5.) popolni odpustek v smertni uri, ako si te molitve po tukaj omenjenem pravilu opravljal, ako prejmeš zakrament sv. pokore in presv. R. Telesa, ali ako si vsaj skesanega serca.).

Angelj božji, ki si moj varih, mene tebi izročene ga z viši ljubeznijo, razsvetluj, varuj, vlada j in vodi. Amen. (100 dni odp. vsakikrat.)

O, ljubi sv. Jožef, varuj me, varuj sveto cerkev!

Jutranja molitev v času duhovnih vaj.

(Po P. Martinu Kohem.)

O, Tolažnik sveti Duh, v začetku tega dne povzdignem k tebi svoje serce! Brez tvoje pomoči in navdihnjenja ne morem nič koristnega storiti, da še celo dobre misli ne obuditi. Zatorej te klečé in ponižno prosim, pomagaj mi, da danes svoje duhovne vaje v tvojo čast in zveličanje svoje duše opravim. Razsvetli moj razum, da točno spoznam velikost svojih grehov, grozo poslednjih reči, sladkost božje ljubezni in nebeške radosti. Omehčaj moje serce, da se v njem obudi zveličavni strah pred poslednjimi rečmi, in da hrepenim po nebeškem veselju. Dodeli mi

milost, da današnji dan v samoti koristno prebijem, da tvojo čast pomnožim, za svoje zveličanje kaj storim, in da sè svojo spokornostjo angele v nebesih razveselim. Obvaruj me danes pred vsakim grehom, pred vsako nemarnostjo in škodljivo raztresenostjo, da s tem svojih današnjih pobožnosti ne oma-dežujem in ob dober vspeh ne pripravim.

Tukaj pred teboj očitno poterdim, da je moj resnični namen in želja, današnji dan preživeti v svetem premišljevanju, pobožnih molitvah, svetih zdihljajih in gorečem hrepenenju, in s pomočjo tvoje milosti se obvarovati vsega hudega.

Vse to ti darujem že preden to spolnim, da to sè svojo milostjo oživiš, in kar je bilo storjeno, z močjo tvoje božje ljubezni pobiljšaš, tebi in drugim dvem božjim osebam prijetno storiš in daruješ. To mi dodeli zavoljo tvoje neskončne dobrotljivosti in zavoljo veselja, ki je pri vsakem dobrem delu vživaš. Amen.

Večerne molitve.

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Pred tabo padam na kolena, vsemogočni Bog, da te počastim in molim, in da se ti ob

sklepu današnjega dne zahvalim za vse meni danes in vse dni mojega življenja podeljene milosti. Hvala ti, da si me vstvaril, in z britko smertjo svojega Sinu odrešil, da si mi dal njegovo mater za zagovornico in pomočnico; hvala ti, da si me ohranil današnji dan in da me tako z milostmi obsiplješ.

O sv. Duh, razsvetli me sè svojo milostjo, da spoznam, s čim in kako hudo sem danes svojega Boga razžalil, da se mi v sercu vname pravi stud nad grehom in da obudim terdni sklep, ne več grešiti.

Češčena Marija

Zdaj izprašaj svojo vest, kako si od jutra do večera grešil:

1. Proti Bogu. Z opuščenjem ali lenim veršenjem dobrih del; z radovoljno raztresenostjo pri molitvi; z nespodobnim zadržanjem v cerkvi. — Premisli, ali si imel pri vsem, kar si danes govoril, delal, terpel dober namen? — Ali nisi zanemarjal milosti in navdihljajev božjih? — Ali se nisi z jezo, nepoterpežljivostjo ali pa kakim hujšim grehom zoper Boga pregrešil?

Proti bližnjemu: Ali si koga prederzno in neljubeznjivo sodil? zaničeval? Ali si se na koga jezil, koga klel, zmerjal? Ali si mu na dobrem imenu škodil? Ali si ga v greh napeljeval?

Proti samemu sebi: Ali si grešil z ošabnostjo z besedo, s ponašanjem, v obleki? Ali si kaj lagal? Ali je bilo kaj radovoljnih slabih misli — besed — ali dejanj? Ali je bilo kaj nezmernosti? nepoterpežljivosti? lenobe glede dolžnosti svojega stanu? Ali si potratil kaj časa v društvih ali s čim drugim i. t. d.

Pri tem izpraševanju glej z večo pozornostjo zlasti na svoj bolj navadni pogrešek; preišči tudi njegove vzroke in terdno skleni drugi dan se vseh grehov varovati, zlasti pa tega marljivo premagovati. Dobro je tudi grehom primerno pokoro si naložiti. Pri spraševanju vesti zaderži se več časa pri kesanju in obujanju trdnega sklepa, kaker pa pri samem preiskavanju grehov.

O kako se moram sramovati, ako vidim, da sem te, o dobri Bog, zopet s tolikimi grehi in pomanjkljivostmi razžalil, akoravno sem zjutraj sklenil, varovati se jih. Iz serca mi je žal, kesam se resnično vseh svojih grehov, da sem z nehvaležnostjo vračal tvojo ljubezen. — O pravični Bog! velika je res moja hudobija, ali neizmerno večja je tvoja dobrotljivost. Zato se prederzнем povzdigniti k tebi serce in oči in prositi te vsmiljenja. O vsmiljeni Oče, že tolikokrat si mi prizanesel, vsmili se me tudi danes in odpusti mi. Daj mi milost, da do smerti svoje grehe obžalujem in se za nje pokorim. Terdno sklenem s tvojo pomočjo ne več grešiti in vseh grešnih priložnosti se varovati zdaj in vselej, do moje smerti. Amen.

Večerna oporoka.

V imenu presv. Trojice, Očeta, Sina in sv. Duha. Svojo dušo dam in izročim svojemu

Bogu, svoje telo pa zemlji, červom v hrano. Rad zapustim vse veselje tega sveta, katero ni družega kaker ničemernost čez ničemernost. Sovražim vse svoje grehe, ker so zoperni neskončno dobrotljivemu Bogu, keterega ljubim čez vse. Iz ljubezni do Boga odpustim vsem svojim sovražnikom.

Verujem v Boga, enega v bitju, trojnega v osebah, Očeta, Sina in sv. Duha, v svojega stvarnika, odrešenika in posvečevavca, ki je neskončno mogočen, mōder in dober. Verujem terdno, karkoli mi sv. mati katoliška cerkev verovati zapoveduje.

Upam od božje dobrote odpuščenja grehov, milost in večno življenje. — Ljubim Boga iz celega svojega serca, iz vse svoje pameti in iz vseh svojih moči.

Vdam se popolnoma in v vsem presveti volji božji; naj stori z menoj kaker ji je dopadljivo. Pripravljen sem storiti in terpeti, živeti ali vmreti, kaker je Tebi, o moj Bog, dopadljivo, naj se zgodi Tvoja volja kaker v nebesih tako tudi na zemlji.

Svojo dušo in telo priporočim varstvu preslavne D. Marije, moje ljube matere in pomočnice, sv. Jožefu, sv. o. Frančišku, sv. Antonu Padovanskemu, svetima Joahimu in Ani, svojim patronom I. I. in vsim svetnikom,

ketere ponižno prosim, da naj mi pomagajo ob moji smertni uri.

Moje zadnje besede naj bodo: Jezus, Marija, Jožef; v njih ljubezni želim živeti in vmreti, in ako takrat moj jezik teh presvetih imen ne bo mogel izgovoriti, naj jih izgovori moje serce. In če me v smertni uri pamet zapusti, že zdaj za takrat sè vso gorečnostjo, spoštovanjem in ponižnostjo izrečem: Jezus, Marija, Jožef.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica, ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica.

Ÿ Naj te hvalim, o posvečena Devica.

R Daj mi moč zoper sovražnike tvoje.

Ÿ Blagoslovljen bodi Bog v svojih svetnikih.

R Amen.

(Odpustek, kaker je bilo rečeno pri „Češčena kraljica“ v jutranjih molitvah.

„Angel božji itd. kaker v jutranji mol.

O Marija, moja mati, vzemi me pod svojo obrambo, in blagoslovi me. — O moj angel varih in moj patron prosite za me. Amen.

In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru. Amen.

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v Tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh, kateri si vse vstvaril, ki vse ohranjuješ in vladaš, ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da se je Sin božji včlovečil, da nas je sè svojo smertjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh sè svojo milostjo posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si Ti, o Bog, razodel, ter nam po sveti katoliški cerkvi zapoveduješ verovati. Vse to verujem ker si Ti, o Bog, sam na sebi resnica in torej ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. V tej veri hočem živeti in umreti. O Bog, pomnoži mojo vero!

Upanje.

Upam in trdno pričakujem, o Bog, da mi boš po zasluženju Jezusa Kristusa dal večno zveličanje, katero si obljubil vsem, ki izpolnjujejo Tvoje zapovedi. Zato tudi upam od Tebe odpuščenje svojih grehov in vse druge milosti, ketere potrebujem, da si zaslužim večno zveličanje. Vse to upam od Tebe, ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv, usmiljen in zvest in torej moreš in hočeš izpolniti,

kar si obljubil. V tem upanju hočem živeti in umreti. O Bog, poterdi moje upanje!

Ljubezen.

O moj Bog, ljubim Te nad vse, ker si največja dobrota in neskončno popolen in torej zavoljo samega sebe vreden vse ljubezni. In ker ljubim Tebe, ljubim tudi svojega bližnjega, prijatelja in neprijatelja, in ga hočem ljubiti kakor samega sebe. V tej ljubezni do Tebe hočem živeti in umreti; rajše hočem dati vse, kakor Tebe in Tvojo ljubezen s kakim grehom izgubiti. O Bog, vžigaj bolj in bolj mojo ljubezen do Tebe! Amen.

Počesčenje presv. Rešnjega Telesa.

(Po sv. Alfonsu Lig.)

Moj Gospod, Jezus Kristus, ki prebivaš iz ljubezni do ljudi noč in dan v presvetem zakramentu in z velikim veseljem čakaš, vabiš in sprejemaš vse obiskovalce; verujem, da si pričujoč v zakramentu sv. R. T. Molim Te ponižno iz globočine svoje nevrednosti in se Ti zahvalim za vse meni skazane do-

brote, zlasti ker si samega sebe meni daroval v tem zakramentu, ker si mi dal presveto mater svojo Marijo za priprošnjico in ker si me poklical, da Te obiščem v tej cerkvi. Pozdravljam Tvoje preljubeznjivo Serce in sicer s trojnim namenom: prvič, da se Ti zahvalim za ta veliki dar; drugič, da popravim vse krivice, ketere si preterpel od svojih sovražnikov v tem zakramentu; tretjič pa želim s tem obiskom moliti Te v vseh cerkvah sveta, kjer Te premalo časte in preveč zapuščajo. Jezus moj, ljubim Te iz celega serca. Žal mi je, da sem v preteklosti tolikokrat razžalil Tvojo neskončno dobroto. S pomočjo Tvoje milosti sklenem Te nikdar več ne razžaliti; za zdaj pa, čeravno sem tako reven, darujem se Ti vsega; Tebi darujem in dajem vso svojo voljo, občutke, želje, in vse, kar imam. Od danes naprej stori z menoj in mojo lastnino, kaker je Tebi drago. Samo to Te prosim in samo to želim: Tvojo sveto ljubezen, stanovitnost do konca in natančno spolnjevanje Tvoje svete volje. Priporočim Ti duše v vica, zlasti one, ki so posebno rade častile Tebe v najsvetejšem zakramentu in preblazeno Devico Marijo. Priporočim Ti tudi vse vboge grešnike. Slednjič združim, o preljubi moj Zveličar, vsa svoja čutila s čutili Tvojega preljubeznjivega Serca ter jih vse skupaj darujem Tvojemu večnemu

Očetu in ga prosim v Tvojem imenu, naj jih sprejme in vsliši iz ljubezni do Tebe. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat, ko se to moli pred svetim Rešnim Telesom. — Popolni odpustek enkrat v mesecu, ako se moli celi mesec in ako se enkrat za to spové, obhaja, moli za sv. cerkev in po namenu svetega Očeta.).

Duhovno obhajilo.

O Jezus! Terdno verujem, da si v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa resnično in bistveno pričujoč. Ponižno Te molim, pravega in živega Boga. Ljubim Te iz celega svojega serca. Iz ljubezni do Tebe obžalujem svoje grehe; vekomaj, nikoli nočem več grešiti. Želim sprejeti Te v svoje serce in s Teboj se skleniti. Ker Te pa zdaj v zakramentu ne morem sprejeti, pridi vsaj duhovno v moje serce. Oklenem se Te, zedinim se s Teboj, kaker da si res prišel v moje serce. Nigdar ne privoli, da bi se kedaj ločil od Tebe. Amen.

Pozdravljenje Matere Božje

(sv. Alfonsa L.)

Presveta, neomadežvana Devica in Mati moja, Marija! K tebi, ki si Mati mojega Gospoda, Kraljica sveta, upanje in pribežališče grešnikov, pribežim danes jaz najrevniši mej vsemi. Tebe, o velika Kraljica, počastim in te zahvalim za vse meni do zdaj skazane milosti, posebno da si me rešila tolikokrat zasluženega pekla. Ljubim te, o preljubeznjiva Gospa, in iz ljubezni do tebe obečam ti, da ti hočem služiti vekomaj in delati iz vseh moči, da te bodo tudi drugi ljubili. V tebi bodi vse moje upanje, in vse moje zveličanje. Sprejmi me za svojega služabnika, vzemi me pod svojo obrambo, o Mati vsmiljenja. In ker si pred Bogom tako močna, reši me vseh skušnjav ali pa pridobi mi moči, da jih bom premagoval do smerti. Tebe prosim resnične ljubezni do Jezusa Kristusa. Od tebe upam srečno smert. O Mati moja, po tvoji ljubezni do Boga te prosim, pomagaj mi vedno, posebno pa v zadnjem trenutku mojega življenja. Ne zapusti me, dokler me ne vidiš zveličanega v nebesih, kjer te bom blagoslavljal in prepeval slavo tvojemu

vsmiljenju na večne čase. Tako upam — tako naj se zgodi.

(300 dni odpustka, kolikerkrat se to moli pred kako podobo preblažene Device. Popolni odpustek enkrat v mesecu, ako se to vsaki dan moli, in ako se v ta namen enkrat spové, obhaja in moli po namenu sv. Očeta.).

Ljubeznjivi zdihljaji k Jezusu Kristusu.

(Svetega Alfonsa L.)

O moj Jezus, Ti sam mi zadostuješ.

O ljubezen moja, nikar ne dovoli, da bi se kedaj od Tebe ločil.

Kedaj pride tisti čas, ko Ti bom mogel reči: „Moj Bog, zdaj Te ne morem več zgubiti.

Gospod, kaj pa sem vender jaz, ker tako mojo ljubezen želiš?

Tukaj sem, o Gospod, stori z menoj kar hočeš.

Daj mi svojo ljubezen, in nič družega Te ne bom več prosil.

Stori, da bom ves Tvoj, preden vmerjem.

Večni Oče, vsmili se me iz ljubezni do Jezusa.

Moj Bog, samo Tebe želim in nič drugrega.

O moj Jezus, da bi se mogel popolnoma za Te žertvovati, ker si se Ti popolnoma žertvoval za me!

Ako bi bil vmerl, dokler sem še v grešnem stanu bil, ne bi Te mogel več ljubiti. Zdaj pa, ko mi je to mogoče, hočem Te ljubiti, koliker morem.

Tebi darujem vse življenje, ki mi še ostaja.

Samo to hočem in vse to, kar Ti hočeš.

Stori, o moj Jezus, da Te bom vtolaženega videl, ko Te bom prvič zagledal.

Vzemi me s tega sveta prej, kakor Te razžalim. Ti ne boš zapustil mene, in jaz ne bom zapustil Tebe. Vedno se hočeva ljubiti, na tem in onem svetu.

Preveč bi bil nehvaležen, o moj Jezus, ako bi Te po tolikih milostih malo ljubil.

Ti si se vsega meni daroval, in jaz se Tebi vsega darujem.

Ti ljubiš tistega, ki Tebe ljubi; jaz ljubim Tebe, ljubi tudi Ti mene. Ako Te premalo ljubim, daj mi tako ljubezen, kakeršno od mene želiš.

Zelo si me storil dolžnega Tebe ljubiti; stori, da vse premagam, da Tebe razveselim.

Sprejmi ljubezen tiste duše, ki Te je tolikokrat razžalila.

Daj mi spoznati neizmerno dobro, katero si Ti, da Te bom zelo ljubil.

Zelo Te hočem ljubiti na tem svetu, da Te bom mogel zelo ljubiti na drugem.

Upam Tebe večno ljubiti, o večni Bog.

Oh, zakaj Te nisem vedno ljubil! Oh, zakaj nisem vmerl, preden sem Te razžalil.

Tebi darujem svojo voljo in svojo prostost; stori z menoj, kar Ti je drago.

Vsa moja zadovoljnost obstoji v zadovoljnosti Tvoji, o neizmerna dobrotā.

O moj Bog, veselim se, da si neizmerno blažen.

Ti si vsemogočen, stori me svetega.

Ti si mene iskal, ko sem pred Teboj bežal; ljubil si me, ko sem Tvojo ljubezen zaničeval, nikar me zdaj ne zapusti, ko Te iščem in ljubim.

Denes naj bo tisti dan, ko se Ti vsega dam.

Kaznuj me, kaker hočeš, ali nikar mi svoje ljubezni ne odvzemi.

Zahvaljen bodi, ker mi daješ časa ljubiti te. Ljubim Te, o moj Jezus, ljubim te in upam svoje življenje skleniti s temi-le besedami: Ljubim Te, ljubim Te.

Brez prideržka Te hočem ljubiti in vse yse storiti, kar bom spoznal, da Tebi dopade.

Bolj ljubim Tvojo dopadljivost, kaker vse dopadljivosti sveta.

Pripravljen sem vse britkosti sprejeti, samo da ljubim Tebe, o moj Bog.

O moj Jezus, da bi mogel vmreti za Te, ki si vmerl za me!

O da bi mogel storiti, da bi Te vsi tako ljubili, kaker zaslužiš!

O volja božja, bodi Ti ljubezen moja!

O Bog ljubezni, daj mi ljubezni!

O Marija, popolnoma me k Bogu pripelji!

O Mati moja, stori, da se bom vedno k tebi zatekal. S tvojo pomočjo upam svet postati.

Darovavna molitev.

Večni Oče, darujemo Ti kri, terpljenje in smert Jezusa Kristusa, žalosti preblazene Device in sv. Jožefa, za odpuščenje svojih grehov, za odrešenje vbogih duš v vicah, za stiske naše matere sv. cerkve, in za spreobrnjenje grešnikov.

(Odpustek 100 dni, kolikerkrat to pobožno moliš.)

Molitve k Jezusu za njegovo sveto ljubezen.

(Svetega Alfonsa).

O moj križani Jezus, spoznam Te ko pravega Sinu božjega in mojega Zveličarja. Častim Te in zahvalim Te za smert, ki si jo za me preterpel. Dragi moj Odrešenik, ako sem Te dozdaj žalil, žal mi pa je zdaj za vse to in drugega ne želim, kaker Tebe ljubiti. Ti si obljubil, da boš vslišal tega, ki Te prosi; zavoljo zaslužnja Tvojega terpljenja Te prosim, daj mi svojo sveto ljubezen. O pritegni na se moje serce, da Te bodem od denes nadalje iz vseh svojih moči ljubil in da ne bom ljubil drugega razen Tebe, in da bom mogel priti enkrat v sveti raj ljubiti Te na vekomaj. Amen.

Molitev za stanovitnost do smerti.

(Svetega Alfonsa.)

Najviši in večni Bog, zahvalim Te, da si me vstvaril; da si me po Jezusu Kristusu odrešil; da si me k sveti veri poklical in nadalje, da si čakal na mojo pokoro po tolikih mojih grehih. Neizmerna dobrota,

Ljubim Te bolj ko vsako drugo stvar, in kesam se iz globočine svoje duše zavoljo vseh grehov, s katerimi sem Te razžalil. Upam, da si mi že odpustil. Ali v nevarnosti sem zopet Te razžaliti. Zavoljo ljubezni Jezusa Kristusa Te prosim za sveto stanovitnost do smerti. Ti poznaš mojo slabost, o pomagaj mi in nikar ne dovoli, da bi se še kedaj od Tebe ločil. Raje mi tisočkrat prej smert pošlji, kakor da bi še kedaj Tvojo milost zgubil. — O Marija, moja mati, sprosi mi sveto stanovitnost. Amen.

Tri darovalne molitve k presveti Trojici

za milost srečne smerti.

1. Najsvetejši Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za predrago kri, katero je Jezus za nas prelil na oljiskem vertu, in po njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da nam odpusti naše grehe.

Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi . . .

2. Presveti Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za predrago smert, ki jo je za nas preterpel na križu, in po

njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da nam odpusti kazni, katere smo zaslužili za svoje grehe.

Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi . . .

3. Presveti Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa, v zahvalo za neizrekljivo ljubezen, s katero je prišel iz nebes na zemljo, da je našo človeško natoro na se vzel ter za nas terpel in vmerl na križu; in po teh njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da po smerti sprejme naše duše v nebeško veličastvo.

Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi . . .

1.) Odpustek 100 dni, kolikerkrat jih pobožno moliš.

2.) Popolni odpustek ob sklepu, ako jih opravljaš vsaki dan meseca in po spovedi in obhajilu moliš v namen sv. Očeta.

Kratka vsakdanja molitev

h križanemu Jezusu za srečno smert.

(Sv. Alfonzu.)

Gospod moj, Jezus Kristus, zavoljo tiste grenkosti, ki si jo na svetem križu preterpel,

ko se je Tvoja blažena duša od tvojega presvetega telesa ločila, vsmili se moje grešne duše, keder bode morala moje grešno telo zapustiti in v večnost stopiti.

Molitev k preblaženi D. Mariji,

da nam izprosi ljubezen do Jezusa in srečno smert.

(Sv. Alfonsa.)

O Marija, ti zelo želiš videti, da bi Jezusa ljubili. Ako me ljubiš, za to milost te prosim: izprosi mi veliko ljubezen do Jezusa. Od tega svojega Sinu zadobiš, kar hočeš; prosi tedaj za me in potolaži me. Izprosi mi tudi veliko ljubezen do tebe, ki imaš mej vsemi stvarmi najbolj ljubezni polno serce, in ki te Bog najbolj ljubi. Zavoljo tiste bridkosti, ki si jo na Kaljvariji občutila, ko si Jezusa na križu dušo izdihniti videla, izprosi mi srečno smert, da ljubeč Jezusa in tebe dojdem v sveti raj ljubiti vas na večne čase. Amen.

Molitev k Mariji

za spreobrnjenje od cerkve ločenih Gerkov.

O prečista Devica Marija, mi tvoji služabniki in otroci sv. katoliške rimske cerkve, te polni zaupanja v tvojo prezvesto brambo, ponižno prosimo, da izprosiš od Duha božjega v čast in slavo njegovega večnega izhoda od Očeta in Sinu obilnost njegovih darov našim bratom, ki so se od cerkve odtergali, ločenim Gerkom, da se z njegovo oživljajočo milostjo razsvetljeni vernejo v naročje katoliške cerkve, pod nezmotljivo vlado njenega najvikšega pastirja in učenika na zemlji, rimskega papeža, in da tako odkritoserčno v eni in večni veri in v eni ljubezni z nami sklenjeni, poveljujejo z nami vred z dobrimi deli presveto Trojico, in ob enem tebe časté, o Devica, božja porodnica, milosti polna zdaj in na vekomaj. Amen.

3 Češčena Marije . . .

(Odpustek 300 dni. Za vsakdanje moljenje enkrat na mesec popolnoma odpustek, kedor se spové, obhaja in druge dolžnosti za odpustke opravi. P. Pij IX.)

S v e t a m a š a

(po sv. Leonardu Portomavriškem).

Sv. Janez Krizostom pravi, da keder mašnik mašuje, se odpro nebesa in prihajajo doli iz raja cele trume angeljov k sveti daritvi. Sv. Nil opat, njegov učenec, terdi, da je videl okoli oltarja, kjer je sv. Janez maševal, veliko množico teh nebeških duhov, ki so pomagali cerkvenim služabnikom pri tem svetem opravilu. Glej, tu imaš najbolj pripraven način biti s koristjo pri sv. maši: pojdi v cerkev, kaker bi šel na Kalvarijo in vedi se pred altarjem tako, kaker bi stal pred božjim stolom v družbi svetih angelov. — Premisli nadalje, da je sv. maša po nauku sv. Tomaža Akvinskega najbolj uspešen način, plačevati štiri velike dolgove, ketere imamo pri Bogu. Pervič smo dolžni hvaliti in častiti Njegovo neskončno veličanstvo, ki je vredno neskončne hvale in časti; drugič smo mu dolžni zadostiti za toliko storjenih grehov; tretjič smo dolžni ga zahvaliti za toliko prejetih milosti in četertič prositi njega, ki daje vse milosti. — Da boš mogel plačevati te štiri velike dolge, razdeli sv. mašo na štiri dele, po naslednjem načinu.

Začetek sv. maše.

Keder mašnik k altarju pride, mej tem ko se prikloni in moli očitno spoved, tudi ti ob kratkem sprašaj svojo vest, obudi pravo kesanje v svojem sercu in prosi odpuščenja svojih grehov. Tudi prosi pomoči sv. Duha in prečisto D. Marijo, da bi mogel, kolikor mogoče spoštljivo in pobožno biti pri sv. maši.

Pervi del.

(Od začetka do sv. evangelija).

V tem delu boš plačal svoj prvi dolg, ker boš častil in hvalil božje veličastvo. Zato se ponižaj z Jezusom in v globoki ponižnosti premišluj svojo ničnost in reci:

O moj Bog, jaz Te molim in spoznam za svojega Gospoda in gospodarja svoje duše. Pripoznavam, da imam od Tebe vse to, kar sem in kar imam. Ali ker zasluži Tvoje najvišje veličastvo neskončno čast in vdanost, jaz pa sem vbožec in nikaker ne morem plačati tolikega dolga, zato Ti darujem ponižnost in vdanost, katero Ti skazuje Jezus na oltarji: kar Jezus dela, to mislim tudi jaz storiti; ž njim se ponižujem pred Tvojim veličastvom; molim Te v ravno tisti ponižnosti, katero Ti skazuje Jezus. Serčno se veselim, ker Ti daje za me ljubeznivi Jezus neskončno čast in vdanost.

Da, o moj Bog, veselim se neskončne časti, ki prihaja Tvojemu veličastvu iz te svete daritve; veselim se in radujem, kaker znam in morem

(To veselje večkrat ponavljaj s temi ali drugimi besedami.

Drugi del.

(Od evangelija do povzdigovanja).

V tem delu boš plačal svoj drugi dolg. Premisli ob kratkem svoje pregrehe in boš videl svoje zadolženje pri božji pravici, potem reci s ponižnim srcem:

Glej, o moj Bog, jaz sem tisti izdajavec, ki sem se tolikokrat vzdignil zoper Tebe. Oh sè žalostnim srcem studim in sovražim vse, vse svoje grehe: za nje Ti darujem ravno tisto zadoščenje, katero Ti daje Jezus na oltarji. Darujem Ti vse Jezusovo zasluženje, Jezusovo kri, celega Jezusa, Boga in človeka, ki se za me zopet kaker daritev daruje, ker je moj Jezus na tem oltarji moj srednik, moj zgovornik in mi sè svojo predrago Kervjo prosi Tebe odpuščenja. Združim se z glasovi te predrage Kervi in te prosim vsmiljenja za toliko mojih pregreh. Vsmiljenja Te prosi Jezusova Kri, vsmiljenja Te prosi moje žalostno serce. Oh moj ljubi Bog, ako Te ne ganejo moje solze, naj Te ganejo zdihljaji mojega Jezusa. Zakaj ne bi mogel prejeti za me zdaj na oltarji tistega vsmiljenja, katero je prejel na križu za ves človeški rod? Da, jaz upam, da mi boš odpustil zavoljo te predrage Kervi vse moje velike grehe, ketere bom obžaloval celo svoje življenje do zadnjega zdihljaja.

Moj ljubi Jezus, daj mi solze sv. Petra, kesanje sv. Magdalene in obžalovanje vseh

svetnikov, ki so bili prej grešniki, pozneje pa pravi spekorniki, da prejmem pri tej sv. maši odpuščenje vseh svojih grehov.

(Tudi to večkrat zdihni.)

Tretji del.

(Od povzdigovanja do obhajila).

V tem delu premišluj, koliko in kako velikih dobrot si prejel od Boga. V zameno teh dobrot mu daruj dar neskončne vrednosti. Telo namreč in Kri Jezusa Kristusa in povabi tudi vse angele in svetnike, naj zahvalijo Boga za nje namesto tebe in reci:

O moj večni Bog, pred Tvojim neskončnim veličastvom kleče Te ponižno molim in Ti darujem vse svoje misli, besede in djanja tega dne in vse namerjam storiti iz ljubezni do Tebe, v Tvojo čast, da bi spolnil Tvojo božjo voljo, Tebi služil, Tebe hvalil in častil, da bi bil razsvetljen v skrivnostih svete vere, da bi si zagotovil svoje zveličanje, dosegel Tvoje vsmiljenje in zadostil božji pravici za svoje tako mnoge in tako velike grehe, da dušam v vicah pomagam in zadobim milost pravega spreobrnjenja vsem grešnikom; z eno besedo, vsako reč hočem danes storiti z najčistejšim namenom keterega so imeli v živ-

ljenji Jezus in Marija in vsi svetniki v nebesih in vsi pravični na zemlji. O da bi mogel z lastno kervjo podpisati ta dobri namen! Rad bi ga ponovil tolikrat vsak trenotek, koliker trenotkov bo v večnosti. Sprejmi, o moj ljubi Bog, ta moj dobri namen, podeli mi svoj sveti blagoslov, z milostjo da več ne storim nobenega smertnega greha ves čas svojega življenja, posebno pa danes ne, 'ko želim in sem sklenil vdeležiti se vseh odpustkov, katerih morem, in biti pri vseh mašah, ki bodo danes opravljene po celem svetu, in vse darujem dušam v vica, da bodo rešene svojih kazni. Amen.

Četerti del.

(Od obhajila do konca.)

Ko se mašnik obhaja, obhajaj se tudi ti duhovno. Obudi živo hrepenenje prejeti Jezusa v sv. zakramentu.

Da bo tvoja pobožnost še bolj živa, si misli, da ti podaja sveto hostijo Marija, ali kateri tvojih patronov, ti pa, kaker da bi jo res zavžil. Objemi Jezusa v svojem sercu ter ga nagovarjaj z ljubezni polnimi besedami:

Pridi o moj ljubeznjivi Jezus, pridi v moje vbožno serce, pridi in spolni mi moje želje in

posveti mojo dušo! Pridi, o presladki Jezus, pridi!

Na to vmolkni nekoliko in ozri se na Boga, kterega imaš v svojem sercu in ga prosi mnogo milosti sè živo vero:

O moj prelubeznivi Bog, dobro vem, da nisem vreden Tvojih milosti; priznavam svojo nevrednost in da ne zaslužim vslišan biti zavoljo toliko in tako velikih grehov. Kako pa, da ne bi mogel vslišati svojega božjega Sinu, ki na oltarji za me prosi in Ti za me daruje svoje življenje in svojo Kri? O moj prelubeznivi Bog, vsliši prošnje Tega mojega velikega priprošnjika; zavoljo njega mi daj vse milosti, katere veš, da so mi potrebne za moje zveličanje. Zdaj si pač upam prositi, da mi odpusti vse moje grehe in dodeli milost, da v dobrem stanovitnem ostanem do smerti. Sè zaupanjem na prošnje svojega Jezusa Te prosim, o moj Bog, tudi vseh čednosti v najvišji stopinji in vseh zdatnih pripomočkov, da bom mogel biti v resnici svet. Prosim Te, spreobrne vse nevernike in grešnike, posebno pa tiste, ki so mi blizo po kervi ali po duhovnem sorodstvu. Prosim Te, reši iz vic ne-le samo ene duše, temuč vse, in izpelji jih iz njih, da bo po moči te božje daritve prazna ostala ta grozna ječa. Spreobrne vse duše živih in ta siromašen svet postani raj ve-

selja, kjer Te bomo vsi ljubili, častili in hvalili v življenji, da pridemo potem hvalit in častit Te vso večnost. Amen.

Le prosi, prosi za se, za svoje otroke, za svoje prijatelje, sorodnike in znance. Prosi pomoči v vseh svojih potrebah, dušnih in telesnih; prosi tudi sv. cerkvi v obilnosti vse dobro in odvernjenje vsega hudega, pa ne mlačno, temuč z velikim zaupanjem. Ko je maša končana, zahvali Boga rekoč:

Hvala Ti bodi vsemogočni Bog, za vse Tvoje dobrote, kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Na to pojdi iz cerkve s skesanim srcem, kakor bi šel s Kaljavarije.

Spovedne in obhajilne molitve.

Pred spovedjo.

Vsmiljeni Oče, ki si vsaki čas pripravljen milostljivo grešnike sprejeti in jim odpustiti, ozri se vsmiljeno tudi na mojo revno dušo, ki se po tolikih razžaljenjih zopet k Tebi vrača, da v zakramentu sv. pokore dobi odpuščenje. Dodeli mi milost, da se morem za to dobro pripraviti; razsvetli mojo pamet, da vse svoje grehe spoznam; omehčaj mi serce, da se jih resnično skesam, vodi moj

jezik, da se jih prav spovem in odpuščenje zadobim, nikar ne dopusti, da bi me zapeljala kriva ljubezen do samega sebe.

Sv. Marija, mati milosti in pribežališče grešnikov, prosi zdaj za me, da to sv. spoved prav opravi, da zadobim odpuščenje in milost poboljšanja.

Zdaj izprašaj svojo vest, potem obudi kesanje in terden sklep:

O neskončni Bog, glej pred Tvojimi nogami izdajavca, ki Te je tolikokrat razžalil, ki Te pa zdaj ponižno odpuščenja prosi: Potertega in ponižanega serca, o Bog, ne boš zaničeval. (*Psl. 50*).

Zahvalim se Ti, da si me čakal do današnjega dne in da me nisi pustil v grehu vmreti. Zavoljo Jezusovega zasluženja upam, da mi boš vse grehe odpustil, ker si me, o moj Bog, do zdaj tako poterpežljivo prenašal. Kesam se nad svojimi grehi, o moj Bog, neizmerno mi je žal, da sem jih storil; ker sem zato pekel zaslužil in nebesa zgubil. Ne kesam se pa samo zato, ker sem kazni zaslužil, ampak veliko bolj zato, ker sem Tebe, neskončno dobroto, ž njimi razžalil. Ljubim Te, o Bog, moje največje dobro, in zato, ker Te ljubim, obžalujem vsa razžaljenja, ki sem Ti jih prizadel. Tebe sem zapustil, nisem Ti izkazal dolžne časti, Tvojo milost, Tvoje prija-

telstvo sem zaničeval, Tebe, o Gospod, sem radovoljno zgubil. Zavoljo Jezusa odpusti mi vse moje grehe, kateri se mi studijo, in zavoljo katerih se serčno kesam. Kesam se ne samo zavoljo smertnih ampak tudi zavoljo majhnih ali odpustljivih grehov, ker sem Te tudi s temi razžalil; Terdno sklenem ne več grešiti v prihodnje. Da, o moj Bog, raje hočem vmreti, kaker pa še kedaj grešiti.

Po spovedi.

Preljubeznivi moj Jezus, kako zelo sem dolžan se Ti zahvaliti! Upam, da si mi zavoljo zasluženja Tvoje presvete Kervi odpustil moje grehe. Iz dna svojega serca zahvalim se Ti za to. Goreče želim slaviti v nebesih na veke Tvoje vsmiljenje. Do zdaj sem Te, o moj Bog, večkrat zgubil, ali za naprej nočem Te več zgubiti. Poboljšati hočem svoje življenje, Ti zaslužiš vso mojo ljubezen, nigdar več se nočem ločiti od Tebe! Obljubil sem Ti, raje vmreti, kaker Te še kedaj razžaliti, zdaj ponovim to svojo obljubo in zvesto hočem izpolnjevati.

Obljubim tudi ogibati se grešnih priložnosti in se za to posluževati sledečih pripomočkov da zopet v greh ne padem

Ali Ti, o moj Bog, poznaš mojo slabost, daj mi milost, da ostanem stanovitni do smerti in pomagaj mi, da se v vsaki skušnjavi k Tebi zatečem. — Pomagaj mi tudi Ti, o Marija! Ti si Mati vsmiljenja, v Tebe popolnoma zaupam.

Pred sv. obhajilom.

O moj preljudi Jezus, pravi Sin Boga Očeta, ki si vmerl iz ljubezni do mene na križu v neizmernih bolečinah in zaničevanju, jaz verujem, da si v presv. oltarskem zakramentu resnično pričujoč. Za to vero pripravljen sem tudi vmreti.

O preljudbeznjivi moj Zveličar, jaz upam od Tvoje dobrotljivosti da mi boš zavoljo zaslug Tvoje za me prelite Kervi, danes, ko me boš obiskal. v sercu vžgal Tvojo sv. ljubezen in da mi boš dodelil vse potrebne milosti, da Ti ostanem zvest in pokoren do smerti.

O moj Bog, Ti edini in pravi ljubljeneec moje duše, ali si mogel še kaj več za me storiti, da bi me nagnil, Tebe ljubiti? O moj Jezus, ni bilo zadosti, da si za me vmerl, ampak vstanovil si še ta presveti zakrament, Ti si hotel postati moja hrana, da se vsega meni daruješ in popolnoma z menoj zediniš,

s to revno in nehvaležno stvarjo. Ti me celó vabiš, da naj Te prejemem, in serčno želiš, da se s Teboj združim. O neskončna dobrota, ki zaslužiš neskončno ljubezen, ljubim Te čez vse, ljubim Te iz celega svojega serca, ljubim Te bolj, kaker samega sebe, bolj ko svoje lastno življenje. Ljubim Te zato, ker zaslužiš; ljubim Te zato, da Tebi dopadem, ker tako po moji ljubezni hrepeniš. Bežite od mene, ve posvetna nagnjenja! Tebi, o moj Jezus, moje največe dobro, moje vse, Tebi edinemu darujem svojo ljubezen. Ti se hočeš danes vsega meni dati, glej tudi jaz se Ti vsega darujem. Dozvoli, da Te ljubim, ker po drugem ne hrepenim, kaker po Tebi edinem in po tem, kar je tebi všeč. Ljubim Te, o moj Zveličar! Svojo slabo ljubezen združujem z ljubeznijo, s katero Te ljubijo angelji in svetniki, s katero Te ljubi Marija, Tvoja Mati in Tvoj večni Oče. O, da bi mogel videti, da Te vsi ljubijo! O, da bi mogel storiti, da bi Te vsi ljubili, da bi Te ljubili tako, kaker zaslužiš!

Glej, o moj Jezus, bližam se k Tebi, da se s Tvojim Telesom nahranim. Ali, o moj Bog, kedo sem jaz in kedo si Ti? Ti si neskončno dobrotljivi Bog, in jaz sem reven červiček, poln grehov, s katerimi sem Te tolikokrat zapodil iz svojega serca. O moj Bog, jaz nisem vreden stopiti pred Tebe, zaslužil

sem goreti daleč od Tebe v večnem ognju. Ali Ti, o moj Bog, me vabiš, ker si neskončno dober, da Te prejmem v svoje serce. Glej me, dojdem, ponižno in sramožljivo zavoljo obilnih grehov, s katerimi sem Te razžalil, in poln zaupanja v Tvoje vsmiljenje in ljubezen. O moj preljubeznjivi Zveličar, kako mi je žal, da sem Te do zdaj tolikokrat razžalil! Ti si celó svoje življenje za me žertvoval, jaz pa sem Tvojo milost in Tvojo ljubezen razžalil in Te zapustil zavoljo ničvrednih reči. Iz serca obžalujem, bolj kaker vsako drugo zlo, vsa razžaljenja, majhna in velika, ki sem Ti jih prizadjal, ker sem ž njimi Tebe, o neskončna dobrotà, razžalil; iz vsega serca so mi žal. Upam, da si mi že odpustil.

Pridi, o Jezus, v moje serce, katero po Tebi hrepeni. Moje edino, neskončno dobro, moja ljubezen, moje življenje, moje vse, rad bi Te danes sprejel s tisto ljubeznijo, s katero so Te prejemale tiste duše, ki so Te najbolj ljubile; rad bi Te prejel tako, kaker Te je prejemale Tvoja presveta mati Marija; z njenim obhajilom združujem svoje današnje sveto obhajilo.

O presveta Devica, moja mati Marija, ti sama mi podeli danes svojega preljubega Sinu, ker iz tvojih rok ga želim sprejeti. Reci mu, da sem tvoj služabnik, potem me

Bo danes s toliko večo ljubeznijo pritisnil na svoje serce, ko k meni pride.

Po sv. obhajilu.

O moj Jezus, prišel si že k meni, Ti prebivaš v mojem sercu, postal si popolnoma moj. Preljubi Zveličar, bodi mi preserčno pozdravljen! Molim Te, objamem Te in pritisnem na svoje serce, hvala Ti, da si došel v moje nečisto serce. O Marija, vi moji zagovorniki in ti moj angel varih, zahvalite se Jezusu namestu mene. — Ker si me tako ljubeznjivo obiskal, o predragi Kralj moje duše, tedaj Ti darujem svojo voljo, svojo prostost, darujem se Ti vsega. Ti si se popolnoma meni daroval, tako se tudi jaz Tebi popolnoma darujem; od zdaj naprej nočem biti več svoj, ampak popolnoma Tvoj. Moja duša naj bo popolnoma Tvoja, Tebi naj služi moje telo, vse moje moči in počutki — edino Tebi naj vedno želijo služiti in dopasti. Tebi, o moj Jezus, darujem vse svoje misli, želje, nagnjenja, celo svoje življenje. Zadosti dolgo sem Te žalil, o moj Jezus! Ostalo življenje hočem posvetiti Tvoji ljubezni, ker si tudi Ti mene tako preserčno ljubil.

Sprejmi, o Bog, mojega serca to žertvo, ki Ti jo danes daruje revni grešnik, ki nič družega ne želi, kakor Tebe ljubiti in Tebi dopasti. Stori z menoj in sè vsem, kakor Ti je drago. Tvoja ljubezen naj vniči v meni vsa nagnjenja, ki niso Tebi povoljna, da bom popolnoma Tvoj in da živim samo zato, da Tebi dopadem.

Ne prosim Te, o moj Jezus, dobrot tega sveta, ampak da mi zavoljo zasluženja Tvojega presvetega terpljenja vliješ v serce ne-prestano kesanje nad mojimi grehi. Razsvetli me, da spoznam ničemernost posvetnih dobrot, da spoznam, kako da si vreden naše ljubezni. Stori, da se odtergam od vsake nagnjenosti na posvetne reči in priterdi me na svojo sveto ljubezen, da moja volja od danes naprej nič družega ne želi, kakor kar Ti želiš. Dodeli mi poterpežljivost in vdanost v bolezní in revščini in v vsem, kar bi bilo zoperno mojemu samoljubju. Stori, da bom krotko prenašal zaničevanja in zaničevavce. Daj mi srečno smert; daj mi svojo sveto ljubezen. Pred vsem pa Te prosim popolne stanovitnosti v Tvoji milosti do moje smerti. Ne dopusti, da bi se še kedaj ločil od Tebe. O moj presladki Jezus, ne dovoli tega nigdar! Ob enem prosim Te tudi te milosti, da se v vseh skušnjavah zatečem k Tebi, o moj Jezus, in da

Tebe na pomoč pokličem. Prosim Te milosti, da se Ti vedno priporočam za sveto stanovitnost.

O večni Oče! Tvoj predragi Sin Jezus mi je obljubil, da mi boš dal vse, karkoli Te bom prosil v njegovem imenu: „Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ (*Jan. 16, 23.*) V njegovem imenu in zavoljo njegovih zaslug prosim Te torej za Tvojo ljubezen in za stanovitnost do konca, da Te bom mogel slednjič v nebesih ljubiti iz vseh svojih moči in poveličevati na ve-komaj Tvoje usmiljenje, kjer bom gotov, da se ne bom mogel nigdar več ločiti od Tebe.

O presveta Devica Marija, upanje moje, izprosi mi to milost, za katero te prosim, daj tudi, da te preserčno ljubim, tebe, svojo Kraljico, in da se v vsaki svoji potrebi k tebi zatečem. Amen.

Tukaj je zelo koristno ponoviti kerstno (ali pa redovno) obljubo.

Sveti križev pot.

(Po svetem Leonardu Portomavriškem.)

Ÿ. Molimo Te, Kristus in te hvalimo.

Ř. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Molimo!

Ozri se milostljivo, prosimo Te, o Gospod, na to svojo družino, za katero se je naš Gospod Jezus Kristus radovoljno grešnikom izročil in križa muke preterpel. Keteri s Teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

O moj Bog in Zveličar, glej me skesanega grešnika pred Tvojimi nogami! Kesam se nad svojimi grehi, ker sem ž njimi razžalil Tvojo neskončno dobroto; želim raje vmreti, kaker Te še kedaj razžaliti, ker Te nad vse ljubim.¹⁾

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas!

Sveta Mati, to dodeli,
Rane Kristusa preseli,
Vtisni živo v serce mi!

Perva postaja.

Ÿ. Molimo Te, Kristus in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja Pilatov dvor, kjer je bil Zveličar v smert obsojen.

Premisli, o duša moja, kako je Pilat tvojega najnedolžnišega Jezusa obsodil v smert

1) Napravi namen vdeležiti se vsih odpustkov, koristiti sebi in dušam v vica. — Mej vsako postajo se lahko poje ali moli po eno kitico pesmi: „Mati žalostna je stala“, — začne se pred prvo postajo — in po zadnji odpoje se zadnjo kitico.

na križu, in kako voljno je sprejel on to obsodbo, da bodeš ti rešena večnega pogubljenja.

O moj Jezus, zahvalim se Ti za toliko ljubezen in prosim Te, da zbrišeš obsodbo večne smerti, ki so mi jo moji grehi zaslužili, da postanem vreden uživati večno veselje.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu.

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.

Sveta Mati, to dodeli,
Rane Kristusa preseli,
Vtisni živo v serce mi!

Druga postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

B. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako so Jezusa obložili s pretežkim lesenim križem.

Premisli, o duša moja, kako je Jezus svoje rame podložil pod križ, na katerem so stali vsi tvoji pretežki grehi.

O moj Jezus, odpusti mi in daj mi milost, da Te nigdar več z novimi grehi ne obtežim, ampak da vedno nosim križ prave pokore.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu.

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.

Sveta Mati i. t. d.

Tretja postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je Jezus prvič padel pod križem.

Premisli, o duša moja, s kako veliko bolečino je Jezus pod križem padel, ker ni mogel zderžati velike njegove teže.

O moj Jezus, moji grehi so vzrok Tvojega padca. Prosim Te, daj mi milost, da Ti ne ponavljam z novimi grehi te Tvoje bolečine.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu.

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.
Sveta Mati i. t. d.

Četerta postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja prežalostno srečanje Marije sè svojim božjim Sinom.

Premisli, o duša moja, kakšna bolečina je morala presuniti serce Marijino, ko je zagledala Jezusa, in serce Jezusovo, ko je zagledal svojo prežalostno Mater. Ti s tvojimi grehi si bil vzrok teh Jezusovih in Marijinih bolečin.

O moj Jezus! O Marija! Dajta mi milost resničnega kesanja nad mojimi grehi, da jih objokujem do konca življenja in da tako zaslužim srečati se z vami vsmiljenimi ob svoji smerti.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu.
Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.
Sveta Mati i. t. d.

Peta postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je bil prisiljen Simon Cirenski nesti križ.

Premisli, duša moja, kako je Jezus obnemogel, da ni mogel več križa nositi, tako, da so mu ga Judje s hinavskim sočutjem odvzeli.

O Jezus, jaz zaslužim križ, ker sem grešil! Oh, stori, da se Ti pridružim in nosim iz ljubezni do Tebe vsaj križ vsake zopernosti.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.
Sveta Mati i. t. d.

Šesta postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ř. Ker si s  svojim sv. kriřem svet odreřil.

Ta postaja nam predstavlja Veroniko, ki obriře Jezusu obraz.

 Premisli, o duřa moja, uslugo, ki jo je ta řena izkazala Jezusu in kako hitro jo je on za to obdaril, s tem da ji je svoje obliĉje v pert vtisnil.

O moj Jezus, daj mi milost, da oĉistim svojo duřo od vsakega madeřa, in vtisni mi v spomin in serce Tvoje presveto terplenje.

Oĉe nař. Ćeřĉena Marija Ćast bodi . . .

Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas!
Sveta Mati i. t. d.

Sedma postaja.

Ź. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

Ř. Ker si s  svojim sv. kriřem svet odreřil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je Jezus v drugiĉ padel in kako hudo so tedaj ř njim ravnali.

Premisli, o duřa moja, Jezusovo terplenje, ki je je pri tem novem padcu obĉutil; vzrok so bili tvoji grehi, v ketere se vedno vraĉař.

O Jezus, sram me je pred Teboj; prosim Te, daj mi milost, da iz grehov vstanem tako, da nigdar veĉ v nje ne padem.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .
 Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas.
 Sveta Mati i. t. d.

Osma postaja.

Ů. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.
 B. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako se je Jezus srečal z jeruzalemskimi ženami, ketere so se nad njim jokale.

Premisli o duša moja, kako je Jezus tem ženam rekel, da naj nikar nad njim ne jočejo ampak nad seboj. Da se tudi ti naučiš jokati se naprej nad svojimi grehi in še-le potem nad njegovim terpljenjem..

O moj Jezus, daj mi solz pravega ke-sanja, da bo zaslužljivo moje sočutje s Tvojimi bolečinami.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .
 Vsmili se nas, o Gospod! — Vsmili se nas!
 Sveta Mati i. t. d.

Deveta postaja.

Ů. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.
 B. Ker si sè svojim sy. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je Jezus tretjič padel in nove bolečine in rane dobil.

Premisli, o duša moja, kako je Jezus tretjič padel, ker te je tvoja terdovratnost v slabem zapeljala, da nadaljuješ grešiti.

O moj Jezus, sklenem za vedno prenehati sè svojimi krivicami, da Tebe vtolažim. Poterdi, prosim Te, ta moj sklep; s Tvojo milostjo pomagaj, da ne ostane prazen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi

Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!
Sveta Mati i. t. d.

Deseta postaja.

Ÿ. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo!

Ÿ. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je dospel Jezus na Kaljvarjo, kako so ga slekli in ga z grenko pijačo ogrenili.

Premisli, o duša moja, Jezusovo sramožljivost, ko so ga slekli in sè žolčem in mero napojili. To se je zgodilo zavoljo tvojih nespodobnosti in tvoje požrežnosti.

O moj Jezus. kesam sè nad svojimi grehi, in sklenem ne več ponavljati Tvojih britkosti, ampak spodobno se obnašati in zmerno živeti, ali zanašam se na Tvojo božjo pomoč.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .
 Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!
 Sveta Mati i. t. d.

Enajsta postaja.

Ÿ. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo!
 B. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je bil Jezus v pričo svoje prežalostne Matere na križ pribit.

Premisli, o duša moja, bolečine, ko so žebli Jezusu prebadali roke in noge. O grozno judovsko divjaštvo! O neskončna Jezusova ljubezen do nas!

O moj Jezus, Ti toliko za me terpiš in jaz se pa tako terplenja branim! Prosim Te, pribij na Tvoj križ mojo voljo, ker sklepam nigdar več ne grešiti in voljno terpeti iz ljubezni do Tebe.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .
 Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!
 Sveta Mati i. t. d.

Dvanajsta postaja.

Ÿ. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo!
 B. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja smert Jezusovo na križu.

Premisli, o duša moja, kako je tvoj Zveličar po triurnem umiranju na križu za tvoje zveličanje izdihnil dušo.

O moj Jezus, res pravično je, da svoje ostalo življenje Tebi darujem, ker si Ti svoje v tolikih težavah za me daroval. To je moj sklep; pomagaj mi sè svojo milostjo zavoljo zasluženja tvoje smerti.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .

Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!
Sveta Mati i. t. d.

Trinajsta postaja.

Ÿ. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. Križem svet odrešil.

Ta postaja nam predstavlja, kako je bilo presveto Jezusovo Telo s križa sneto in Mariji, njegovi materi, v naročje položeno.

Premisli, o duša moja, žalost preblazene Device, ko je v svojem naročju gledala svojega mertvega božjega Sinu.

O presveta Devica, zavoljo Jezusovih zaslug izprosi mi milost, da nigdar več ne ponovim vzroka njegove smerti, ampak da naj on sè svojo božjo milostjo vedno živi v mojem sercu.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .
 Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!
 Sveta Mati i. t. d.

Šternajsta postaja.

Ů. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

R. Ker si sè svojim sv. križem svet odrešil.

Ta zadnja postaja nam predstavlja pokop našega Zveličarja.

Premisli, o duša moja, s kako veliko pobožnostjo je bilo pokopano Jezusovo pre-sveto Telo v novem za njega pripravljenem grobu.

O moj Jezus, zahvalim se Ti za vse za me prestano terplenje in prosim Te za milost, da morem svoje serce pripraviti, da Te vredno prejmem pri sv. obhajilu, in priredi si moje serce za svoje vedno stanovanje.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi . . .

Vsmili se nas, o Gospod! Vsmili se nas!

Sveta Mati, to dodeli
 Rane Kristusa preseli,
 Vtisni živo v serce mi!

Ko pa truplo smert vzame,
 Daj da dušo mi objame
 Slave večne sveti kraj. Amen.

M o l i m o !

Bog, ki si hotel s presveto kervjo svojega edinorojenega Sinu znamenje sv. križa posvetiti, dodeli prosimo, da ti, kateri ta sv. križ častijo, tudi Tvojo obrambo uživajo. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Za sklep dostavi se lahko še 6 „Očenašev“, Češćena Marija in Čast bodi . . . po namenu sv. Očeta papeža.

Bolniki, mornarji in drugi, katerim res ni mogoče sv. križevega pota moliti, vendar lahko dobijo vse sv. križevemu potu podeljene odpustke pod sledečimi pogoji: V rokah treba držati nalašč za to blagoslovljeni križec (pravico blagoslovljati take križice imajo navadno predstojniki frančiškanskih samostanov). Pred takim križcem treba izmoliti vsaj sè skesanim srcem 20 Očenašev, ravno toliko „Češćena Marija in Čast bodi . . .“ t. j. za vsako postajo po en Očenaš . . . 5 na čast petih ran Jezusovih in enega po namenu sv. Očeta papeža. — Tistim pa, ki so tako slabi, da zavoljo bolezni še tega nikakor ne morejo izmoliti, dovoljuje se, da izmolijo taki križec v roki držeč enkrat kesanje in sledeče besede: „Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih s predrago kervjo odrešil“ — in ako v duhu spremljajo keterega izmed okolostoječih, ki naj izmoli 3 Očenaše, Zdrave Marije in Čast bodi.

Lavretanske litanije.

Gospod, vsmili se nas!

Kristus, vsmili se nas!

Gospod, vsmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubezniva,

Mati prečudna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

Devica modra,

Devica častitljiva,

Devica hvale vredna,

Devica mogočna,

Devica vsmiljena,

} vsmili
se nas

} za nas
Boga prosi!

Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokoščeni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvir-
 nega greha spočeta,

za nas
 Boga prosì

Kraljica svetega rožnega venca, za nas Boga
prosi!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, za-
nesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, vsliši
nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, vsmili
se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, vsliši nas!

Oče naš. Česčena Marija.

M o l i t v e.

I. K presv. Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Ÿ. Kruh z nebes si jim podelil.

R. Keteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo!

O Bog! keteri si nam v prečudnem za-
kramentu spomin svojega terpljenja zapustil,
daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojega
Telesa in Tvoje Kervi tako častiti, da sad
Tvojega odrešenja vedno v sebi občutimo.

Keteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

II. K sveti Devici Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! Sè svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu vživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

III. K sveti Devici Materi Božji.

a) Od I. adventne nedelje do Božiča.

Vsmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja Danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si

svojega Stvarnika prečudno rodila, devica prej in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prelaja češčenje, vsmili se grešnikov.

Ÿ. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

Ř. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o !

Svojo milost, prosimo, o Gospod! v naša serca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanjenju včlovečenje Kristusa Tvojega Sina spoznali, po njegovem terpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

b) Od Božiča do svečnice.

Vsmiljena Mati Zveličarjeva itd. (kot prej).

Ÿ. Po porodu si Devica čista ostala

Ř. Prosi za nas, sv. božja porodnica!

M o l i m o !

Bog, kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, prosimo, da njo za nas prositi čutimo, po kateri nam je sreča došla, prejeti življenje začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina Tvojega.

c) Od svečnice do velikega četrtega.

Bodi češčena, nebes kraljica, češčena angeljev Gospa, češčena korenina, češčena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, Devica častita, mimo vseh lepa; bodi

pozdravljena preljubezniva, in prosi za nas Kristusa!

Ÿ. Hvalimo te, Devica presveta!

R. Daj nam moč zoper sovražnike svoje!

M o l i m o !

Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

d) Od velike sobote do I. nedelje po binkoštih.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! Katerega si zaslužila nositi, aleluja! je vstal od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

Ÿ. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

R. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

M o l i m o !

O Bog, ki si po vstajenju svojega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil, dodeli, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji veselje večnega življenja dosežemo.

e) Od I. nedelje po binkoštih do I. adventne nedelje.

Češčena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena!

K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Vsegamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče Tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smerti rešeni.

IV. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Naj nam, prosimo, Gospod, zasluženje ženina Tvoje presvete Matere Marije pomaga,

da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

V. Za vse potrebe.

Gospod, ponižno Te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas, s oje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem, in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristijanom, živim in mertvim, v nebeškem kraljevstvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža N., našega škofa N., našega cesarja N. in vso našo duhovsko in deželsko gosposko in vse kerščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas in bodi vselej z nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, kateri

s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetega.
Duha Bog od vekomaj do vekomaj.

R. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš. Češčena Marija, petkrat.

Počeščenje presv. Reš. Telesa.

(Adoro te: Molim te).

Molim Te ponižno, Večni kralj nebes,
Kteri v teh podobah skrivaš se zares.
Tebe razumet' ne morem revna stvar,
Serce dajem vdano Tebi, Večni, v dar.

Moti se na Tebi čut, okus, oko;
Kar mi vera pravi, ver'jem vse zvesto.
Ver'jem, kar je rekel Jezus, Božji Sin,
On, resnica večna, dal nam je spomin.

Bilo je na križu skrito boštvo le,
Tukaj pa človeštvo skrito tudi je.
Verjem, da je človek tu in Bog navzoč:
Prosim, kar je prosil ropar umirajoč.

Ko Tomaž ne gledam Tvojih britkih ran,
Vendar da moj Bog si, verjem Tebi vdan.
V persi mi bolj terdno, živo vero vlij,
Upanje, ljubezen v srcu mojem vžgi.

O spomin preblagi smerti Jezusa,
 Živi kruh, ki dušno nam življenje da!
 Naj poživlja duša s Tabo, Jezus se,
 Tebe, vse sladkosti, vživa naj serce.

Dobri pelikan, o Jezus, vsmiljeni,
 Madeže izpere naj mi Tvoja kri;
 Saj zamore ena sama kapljica
 Zemljo vso oprati grehov madeža.

Jezus, zdaj v podobah gledam Te, stermim,
 Naj zgodi se tisto, kar gorko želim,
 Da v odkrito lice gledam Te kedaj,
 Gledam Tvojo slavo srečen vekomaj. Amen.

(100 dni odpustek.)

S v. K r i ž.

Zastava kralja kaže se,
 Blišči se križeva skrivnost,
 Na njem život je vmorjen bil,
 Rodila smert življenje je

Hudobnih del prebritki nož
 Mu grozne rane je zadal,
 Da bi oprala madeže,
 Iz nje teče voda, kri.

Kar David v svetih pesmih pel,
 Natanko se spolnilo je;
 Ko ljudstvom je oznanoval:
 Znad lesa Bog bo kraljeval.

Drevo prezalo in svetlo,
S kraljevim bliščem zaljšano,
Izmed dreves izvoljeno,
Dotika svetih udov se.

O blagor, ker od tvojih vej
Visela cena je sveta.
Postalo trupla tehtnica,
Iztergalo si peklu rop.

Pozdravljen križ edini up,
O slava Ti vseh rešenih.*)
Pravičnim množi milosti,
Krivičnim obriši madeže!

O Trojstvo, Ti življenja vir,
Naj duhi vsi slavijo Te;
Ki dal si križa zmago nam,
Dodeli tud' plačila venc!

(100 dni odpustek enkrat na dan).

Žalostna Mati.

(Stabat Mater).

Mati žalostna je stala
Zraven križa — se jokala,
Ko na njem je visel Sin.

Dušo njeno, ki zdihuje,
V britki žalosti tuguje,
Meč prebada bolečin.

*) Od tihe nedelje do velike sobote se reče: O britkega
terpenja dneh.

O velikonočnem času: Velikonočna radost Ti.

Na dan povišanja sv. Križa: V slavni dan povišanja.

O kak žalostna je bila
Tista blažena in mila
Mati edinega Sinu!

Kak žal'vala, kak zdih'vala,
Kak je tresla se, jokala,
Kadar strašno je trpel!

Kje je človek, da solzica
Britka mu ne zmoči lica,
Ko bi videl Mater to?

O kogá ne bi ganilo,
Ko bi videl Mater milo
S Sinom, ki terpi groznó?

Za pregrehe svoj'ga roda
Vidi Jezusa Gospoda
V bolečinah bičan'ga.

V Sina ljub'ga gled vpira,
Ki v britkosti grozni umira
In življenja tek konča.

O Devica, vir ljubezni,
Daj, da čutim moč bolezní
Da se s Tabo posolzim.

Daj, da srce bo goreče,
Kristusa Boga ljubeče —
Da dopasti mu želim.

Sveta Mati! to dodeli,
Rane Kristusa preseli,
Vtisni živo v srce mi!

Muke Sina, ki v rešenje
Moje — je dar'val življenje,
Mati déli z mano ti.

Daj, da s tabo jaz žalujem,
Da nad Križanim tugujem,
Vedno, doklerkolj živim,

Zraven križa s tabo stati,
Združen s tabo žalovati,
S tabo jokati želim.

Blažena Devic Devica,
Meni sladka pomočnica,
Daj, da s tabo jokam se!

Daj, da Kristusa terpljenje
Nosim celo to življenje,
Rane vtisni mi v serce.

Rane mi v telo vtisni
Križ na rame mi pritisni
Za ljubezen Sinovo.

Ogenj ta naj me ogreva,
Brani ti me, čista Deva,
Kadar strašna sodba bo.

Naj me sveti križ tolaži,
Smert naj Kristusa me blaži,
Milost me obdaja naj.

Ko pa truplo smert uzame,
Daj, da dušo mi objame
Slave večne — srečni kraj. Amen.

«100 dni odpustek vsakikrat.)

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIČNICA

00000482593